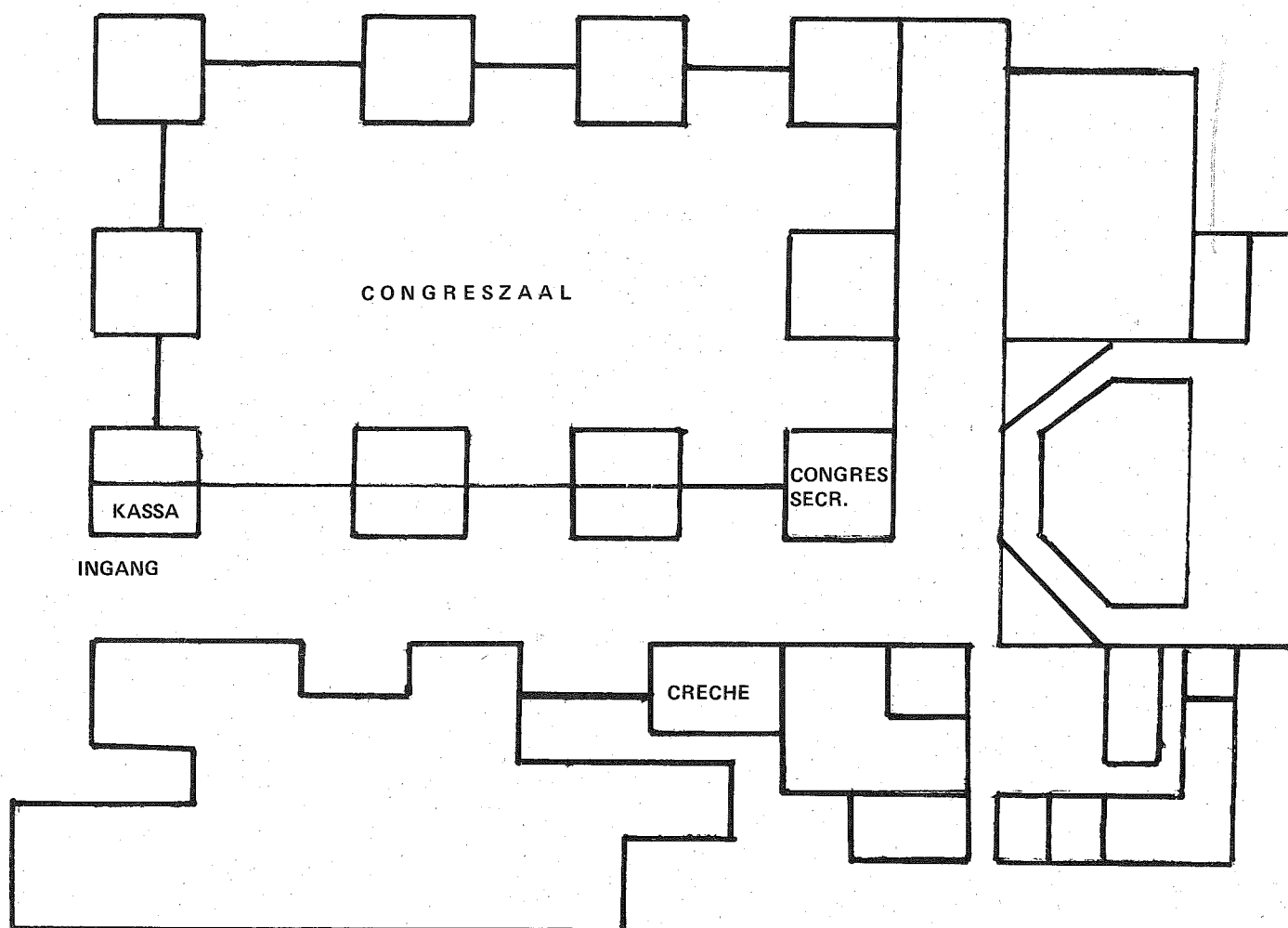
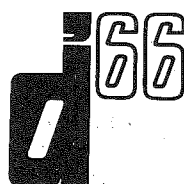


CONGRESBOEK

VOORJAARSCONGRES 1981

DE FLINT AMERSFOORT

20 – 21 FEBRUARI 1981



INDEX CONGRESSTUKKEN

<u>AGENDAPUNT</u>	<u>ONDERWERP</u>	<u>CONGRESSTUK</u>	<u>WAAR VINDT U WELKE CONGRESSTUKKEN</u>
4	Uitgangspuntennota Commissie Zeevalking en HB resolutie II	ECD - 2 Amendementen 401 t/m 410	Democraat 1/81, blz. 20 Congresboek blz. 1, 2
5	Financiën Jaarrekening Advies Financiële Commissie Contributieregeling 1982 Regiobijdrage 1982	TCD 1 TCD 2 motie 8501	Congresboek blz. 3 t/m 7 Congresboek blz. 7 Democraat 2/81, blz. 21 Democraat 2/81, blz. 22 Congresboek blz. 2
6	Wijziging Huishoudelijk Reglement	TCD 3 Amendementen 600 t/m 605 Motie 8600	Democraat 2/81, blz. 22 Congresboek, blz. 8 Congresboek, blz. 9
7	Concept Verkiezingsprogramma Hoofdstuk I, Inleiding	Amendementen 1000 t/m 1020 Moties 7100 en 7101	Extra Uitgave van de Democraat blz. 3 Congresboek, blz. 9 t/m 12 Congresboek, blz. 13
	Hoofdstuk II, Naar een open samenleving	Amendementen 2001 t/m 2100	blz. 6 Congresboek, blz. 13 t/m 23 blz. 13
	Hoofdstuk III, De nieuwe schaarsten	Amendementen 3000 t/m 3064 Moties 7300, 7301	Congresboek, blz. 23 t/m 33 Congresboek, blz. 33 blz. 18
	Hoofdstuk IV, Sociaal-Economisch Beleid	Amendementen 4000 t/m 4047 Motie 7400	Congresboek, blz. 34 t/m 42 Congresboek, blz. 42 blz. 23
	Hoofdstuk V, Educatie en Welzijn	Amendementen 5000 t/m 5075	Congresboek, blz. 42 t/m 50 blz. 29
	Hoofdstuk VI, Een vreedzame en rechtvaardige wereld	Amendementen 6000 t/m 6033	Congresboek, blz. 51 t/m 55
	Algemene moties Verkiezings-Programma	Moties 7000 t/m 7002	Congresboek, blz. 56
13	Kandidaten Dagelijks Bestuur Kandidaten bestuur SWB		Congresboek, blz. 57 Congresboek, blz. 57, 58
15	Concept-resolutie Verkiezingsstrategie, HB resolutie I	Amendementen 1500 t/m 1527 Motie 9500	Democraat 2/81, blz. 20 Congresboek, blz. 58 t/m 62 Congresboek, blz. 62
16	Actuele politieke moties	Moties 1600 t/m 1617	Congresboek, blz. 63 t/m 67

CONGRESAGENDA

voor de 30e Algemene Ledenvergadering van de
POLITIEKE PARTIJ DEMOCRATEN '66
te houden op 20 en 21 februari 1981 in "De Flint"
te Amersfoort.

VRIJDAG 20 februari 1981

- | | |
|-----------|--|
| 20.00 uur | 1. OPENING door de partijvoorzitter en
voorstellen van de congresleiding |
| | 2. Benoeming notulen- en stemcommissie |
| | 3. Toelichting op de stemprocedure |
| 20.10 uur | 4. UITGANGSPUNTENNOTA Commissie-Zeevalking en
HB-RESOLUTIE II (congresstuk ECD-2) |
| 20.25 uur | 5. FINANCIËN |
| | a. Jaarrekening 1980 |
| | b. Advies financiële commissie |
| | c. Voorstel contributieregeling 1982 |
| | d. Voorstel regiobijdrage 1982 |
| 20.45 uur | 6. Wijziging Huishoudelijk Reglement |
| 21.15 uur | 7. Bespreking van het VERKIEZINGSPROGRAMMA |
| 23.00 uur | 8. Schorsing van de vergadering |

ZATERDAG 21 februari 1981

- | | |
|-----------|--|
| 10.00 uur | 9. Heropening van de vergadering |
| | 10. Toelichting op de stemprocedure |
| 10.10 uur | 11. Voortzetting van de bespreking van het VERKIEZINGSPROGRAMMA |
| 11.30 uur | 12. PRESENTATIE van de kandidaten voor het
lijsttrekkerschap voor de Tweede Kamer |
| 11.45 uur | 13. PRESENTATIE van de kandidaten voor het
Dagelijks Bestuur en Bestuur SWB |
| 12.00 uur | OPENING STEMBUSSEN |
| | 14. TOESPRAAK door de partijvoorzitter |
| 12.30 uur | LUNCH |
| 13.30 uur | SLUITING STEMBUSSEN |
| | 15. HB-RESOLUTIE I : STRATEGIERESOLUTIE |
| 14.15 uur | 16. Aktuele politieke moties |
| 14.45 uur | 17. Uitslag stemming lijsttrekker |
| 14.50 uur | 18. TOESPRAAK lijsttrekker |
| 15.25 uur | 19. CAMPAGNEPLAN |
| 15.55 uur | 20. UITSLAG stemmingen voor de kandidaten voor het
Dagelijks Bestuur en bestuur SWB |
| 16.00 uur | 21. SLUITING door de partijvoorzitter. |

AGENDAPUNT 4

UITGANGSPUNTEN COMMISSIE ZEEVALKING

HB RESOLUTIE II

AMENDEMENT 401

Indieners : Anthonisse e.a.
 Woordvoerder: Ko Anthonisse.
 Onderwerp : Agendapunt 4: HB-resolutie II, punt 3
 Concept tekst: "De agenda ... in bezit van ieder lid gesteld."
 aanvullen met: Bij de (ontwerp-)voorstellen wordt het standpunt van de Programmacommissie (en/of van de groep leden die het ontwerp heeft voorbereid) gegeven voorzover dat betrekking heeft op wijzigingen die in de door hen geleverde teksten zijn aangebracht.

AMENDEMENT 402

Indieners : Carien Evenhuis e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Agendapunt 4: HB-resolutie II, punt II,4
 Toevoeging : na II,4 (ALV-agenda's):
 Het Hoofdbestuur gaat na, of, en zo ja welke groepen in de partij op welke voorwaarden de bevoegdheid zouden kunnen krijgen om, evenals regio's en afdelingen, als zodanig amendementen en moties op de ALV's in te dienen.

AMENDEMENT 403

Indieners : Afdeling Vleuten-De Meern-Haarzuilens.
 Woordvoerder: Jos Koeleman.
 Onderwerp : Agendapunt 4, HB-resolutie II, punt II,5.
 Voorstel: Moties en amendementen t/m leden.
 Toevoegen: of dienen afkomstig te zijn van één of meer (sub)werkgroepen van de SWB.

AMENDEMENT 404

Indieners : Afdeling Bommelerwaard.
 Woordvoerder: H.H.W. Velthuis.
 Onderwerp : Agendapunt 4, HB-resolutie II, punt II,6.

Wijzigingsvoorstel:

Punt 6 zodanig redigeren dat voorafgaand aan het congres de volgende fasen worden ingevoerd (tijdsindicaties als suggestie):

1. Een voorontwerp wordt 6 maanden voor het congres gepubliceerd. Afdelingen en groepen krijgen gedurende twee maanden de gelegenheid tot indienen van moties en amendementen.
2. Vervolgens krijgt het HB twee maanden gelegenheid de binnengekomen suggesties te overwegen. Een eventueel herzien ontwerp wordt dan samen met de niet-overgenomen amendementen en moties, voorzien van naam en adres van de indieners, aan afdelingen en zich specifiek aangemeld hebbende personen toegezonden.

3. Daarna volgt behandeling in tweede termijn in de afdelingen, in welke periode indieners van niet-overgenomen voorstellen onderling contact kunnen zoeken. Uit dit overleg resulteren de moties en amendementen, welke op het congres worden behandeld. De termijn van indiening eindigt twee weken voor het congres.

AMENDEMENT 405

Indieners : Anthonisse e.a.
 Woordvoerder: Ko Anthonisse.
 Onderwerp : Agendapunt 4: HB-resolutie II, punt II,6, regel 5.
 Concept tekst: "tenminste één week"
 vervangen door: tenminste drie weken.
 Dit amendement werd met gelijke strekking ingediend door de ARV Limburg.

AMENDEMENT 406

Indieners : H.A. Hutte e.a.
 Woordvoerder: H.A. Hutte.
 Onderwerp : Agendapunt 4: HB-resolutie II, punt II,7,c
 II.7.c. te vervangen door:

Amendementen en/of moties van gelijke of vrijwel gelijke strekking worden door de Rapportagecommissie samengevoegd tot één wijzigingsvoorstel of ontwerpbesluit, zulks ter beoordeling van de Rapportagecommissie, waarbij zij HB en indieners kan raadplegen. Indien er andere groepen van amendementen of moties zijn met een tegengestelde strekking, worden samenvoegingen gemaakt, waarbij de wezenlijke verschillenpunten worden geformuleerd.

AMENDEMENT 407

Indieners : Afdeling Utrecht.
 Woordvoerder: Roel Heskamp.
 Onderwerp : Agendapunt 4: HB-resolutie II.

Voorstel: in besluit II, punt 7d schrappen:
 "en het vigerende beleidsprogram niet reeds in het gestelde voorziet."

AMENDEMENT 408

Indieners : Anthonisse e.a.
 Woordvoerder: Ko Anthonisse.
 Onderwerp : Agendapunt 4: HB-resolutie II, punt 7.d.

Concept tekst: "Aktuele politieke moties ... voorziet."
 aanvullen met: De niet in de ALV-agenda opgenomen moties worden wel in een bijlage van de publicatie van congresstukken opgenomen, hierbij wordt vermeld om welke redenen opname in de ALV-agenda is geweigerd.

AMENDEMENT 409

Indieners : Anthonisse e.a.
 Woordvoerder: Ko Anthonisse.
 Onderwerp : Agendapunt 4: HB-resolutie II, punt 7.

Aanvullen met:

- f. Bij de behandeling tijdens de ALV wordt een amendement in stemming gebracht, nadat alle daarmee concurrerende amendementen zijn toegelicht. In de publikatie van congresstukken wordt aangegeven welke amendementen elkaars concurrenten zijn.

AMFNDMENT 410

Indieners : Afdeling Overijssel.
 Woordvoerder: J. van Hoek.
 Onderwerp : Agendapunt 4: HB-resolutie II.

Toevoegen:

In die regio's, die voor een federatieve structuur gekozen hebben en waarbij de ALV-voorbereiding ook sub-regionaal kan plaatsvinden, dient aan RB, ARV c.q. regio te worden toegevoegd SB, ASV c.q. subregio.

AGENDAPUNT 5

FINANCIËN

MOTIE 8501

Indieners : Regio Zeeland
 Woordvoerder : Margreet Willemsen
 Onderwerp : Regio-bijdrageregeling 1981

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981, overwegende dat

de voorgestelde afdrachtenregeling 1982 voor de regio's groot voordeel is;

is van oordeel dat

dit voorstel binnen de begroting 1981 past;

verzoekt het hoofdbestuur

deze regeling ook voor 1981 in te voeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

J A A R R E K E N I N G 1 9 8 0

Zie volgende pagina's.

STAAT VAN LASTEN EN BATEN OVER 1980 VAN DE VERENIGING POLITIEKE PARTIJ DEMOCRATEN '66, 's-Gravenhage

LASTEN	1980		1979')	
	Werkelijk Begroting		Bijgestelde	
	begroting")		begroting")	
	f	f	f	f
<u>Personeelskosten</u>	321.598	298.750	298.750	233.014
Kosten secretariaat	246.014	115.000	196.500	107.413
Huisvestingskosten	99.117	87.350	92.350	100.293
Kosten Hoofdbestuur				
en Adviesraad:				
- Geschonken declara-				
ties	76.641	-	-	122.762
- Overige kosten	29.798	26.200	26.200	27.896
<u>Politiek Emancipatie</u>				
Activerings Centrum	8.756	500	3.500	3.693
<u>Jongeren Activerings</u>				
Centrum	2.052	500	2.500	-
Democraat	170.242	118.700	118.700	110.567
Publiciteitskosten	105.596	65.735	95.735	60.053
<u>Algemeen</u>				
- Bijdragen aan de				
regio's	153.134	150.000	150.000	125.872
- Bijdragen aan				
Verkiezingsfonds	-	50.000	50.000	50.000
- Subsidie Stichting				
Wetenschappelijk				
Bureau D'66, 's-Gra-				
venhage: boekjaar	57.500	50.000	57.500	50.000
Aanvullende bijdrage	-	-	-	5.000
- Subsidie Stichting				
Politiek Scholings-				
en Vormingsinstituut,				
's-Gravenhage: boekjaar	34.500	30.000	34.500	31.000
Aanvullende bijdrage	-	-	-	3.000

BATEN	1980		1979')	
	Werkelijk Begroting		Bijgestelde	
	begroting")		begroting")	
	f	f	f	f
<u>Algemeen</u>				
- Contributies	1.034.182	910.000	1.054.000	837.234
- Nagelaten contributies				
voorgaande jaren	7.926	-	3.500	17.540
- Bijdragen en schenkingen	1.311	2.000	2.000	1.543
- Schenkingen middels niet				
te betalen declaraties	76.641	-	-	122.762
- Rente bank en giro	23.238	10.000		7.895
- Rente Stichting Weten-				
schappelijk Bureau D'66,				
's-Gravenhage	4.007	-		1.627
- Opbrengst huur yotometer	500	1.000	-	1.800
- Vrijgekomen saldo gebouwen-				
fonds	-	-	-	5.983
- Congresgelden	38.895	-	-	38.900
- Diverse baten	13.775	8.000	8.000	311
<u>Personeel</u>				
- Bijdragen in salariskosten	26.895	14.585	14.585	1.768
<u>Huisvesting</u>				
- Doorbelaste huisvestings-				
kosten	35.631	32.150	32.150	26.046
<u>Democraat</u>	58.777	27.000	27.000	29.255
<u>Publiciteit</u>				
- Regeringssubsidie radio				
en t.v.	-	-	-	7.504
- Overig	13.629	3.000	3.000	4.263

BALANS PER 31 DECEMBER 1980 VAN DE VERENIGING POLITIEKE PARTIJ DEMOCRATEN '66, 's-Gravenhage

<u>ACTIVA</u>	<u>31/12/1980</u>	<u>31/12/1979</u>
	<u>f</u>	<u>f</u>
Kantoorgebouw	388.200	405.000
Verbouwingskosten	29.500	-
Kantoorinrichting en -machines	19.280	13.012
Voorraad brochures enz.	P.M.	P.M.
Votometer	P.M.	P.M.
Vorderingen:		
- Contributies 1980, respec-		
tiefelijk 1978 en 1979	1.108	3.582
- Subsidie omroep	27.511	7.504
- Depotbedrag P.T.J.	9.650	10.350
- Overige vorderingen	24.668	21.240
- Stichting Wetenschappelijk Bureau '66, 's-Gravenhage	142.342	84.256
- Stichting Politiek Scholings- en Vermings- instituut D'66, 's-Gravenhage	28.837	15.128
Gelcmiddelen	239.659	126.241

910.755
=====

Bezittingen regio's en
afdelingen

P.M. P.M.

<u>PASSIVA</u>	<u>31/12/1980</u>	<u>31/12/1979</u>
	<u>f</u>	<u>f</u>
Vermogen	43.424	10.376
Verkiezingsfonds	136.496	2.361
Voorziening groot onderhoud kantoorgebouw	32.500	22.500
Hypotheek o/g	337.934	344.767
Schulden en nog te betalen kosten:		
- Crediteuren	101.749	83.540
- Vooruitontvangen contributies	238.236	107.376
- Nog te betalen kosten	82.897	80.494
- Nog te betalen belastingen	24.367	13.077
- Nog te betalen regio-bijdragen	-	6.288

910.755
=====

Schulden regio's en afdelingen

P.M. P.M.

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE JAARREKENING 1980

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

BALANS PER 31 DECEMBER 1980

1. Tenzij anders vermeld zijn de activa en passiva opgenomen voor de nominale bedragen.

2. Kantoorgebouw

Opgenomen voor de aanschaffingswaarde (exclusief aankoopkosten) onder aftrek van lineaire afschrijvingen, berekend op basis van de aanschaffingswaarde en de geschatte economische levensduur.

3. Verbouwingskosten

Opgenomen voor de aanschaffingswaarde onder aftrek van lineaire afschrijvingen, berekend op basis van de aanschaffingswaarde en de geschatte economische levensduur.

4. Kantoorinrichting en -machines

Opgenomen voor de aanschaffingswaarde, c.q. taxatiewaarde onder aftrek van lineaire afschrijvingen, berekend op basis van de aanschaffingswaarde en de geschatte economische levensduur.

5. Voorraad brochures enz. en votometer

Worden P.M. opgenomen.

6. Vorderingen

Opgenomen voor de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbare debiteuren.

7. Verkiezingsfonds

Betreft naast het saldo uit 1979 de in 1980 ontvangen bijdragen e.d. van derden en de bijdrage uit de partijkas onder aftrek van de ten laste van 1980 komende kosten.

8. Voorziening groot onderhoud kantoorgebouw

De voorziening wordt bepaald op grond van een schatting van in de toekomst te plegen groot onderhoud.

STAAT VAN LASTEN EN BATEN OVER 1980

1. Lasten

Komen ten laste van het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

2. Afschrijvingen

Kantoorgebouw: Lineaire afschrijving over de aanschaffingswaarde: 4% per jaar.

Verbouwingskosten: Lineaire afschrijving over de aanschaffingswaarde: 20% per jaar.

Kantoorinrichting en -machines: Lineaire afschrijving over de aanschaffingswaarde, c.q. taxatiewaarde: 20 - 33 1/3% per jaar.

3. Pensioenpremie

De vereniging heeft ingaande 1 januari 1980 een pensioenverzekering afgesloten voor haar werknemers.

Inkoop van voorliggende jaren vindt niet plaats.

De contractuele formaliteiten dienen nog plaats te vinden. Voor 1980 is in de jaarrekening opgenomen een schatting van de premie voor het jaar.

4. Baten

Als baten van een boekjaar worden verantwoord de op dat boekjaar betrekking hebbende ontvangsten, ook wanneer deze in een ander boekjaar worden ontvangen, met uitzondering van:

- ontvangen giften, donaties en bijdragen
- opbrengsten Democraat
- opbrengsten verhuur votometer

waarvoor het kasstelsel wordt gehanteerd.

ADVIES VAN DE FINANCIËLE COMMISSIE OVER DE JAARREKENING 1980.

De financiële commissie adviseert de Algemene Ledenvergadering volgens artikel 58, lid 2 van het Huishoudelijk Reglement, de jaarstukken over 1980, zoals hierboven gepresenteerd, ongewijzigd goed te keuren en vast te stellen.

Namens de financiële commissie,
Erno Maas, voorzitter.

VERKIEZINGSFONDS

RESULTATENOVERZICHT OVER 1980

Saldo begin 1980		./.	2.361
Toevoeging resultaat 1979 conform besluit Algemene Ledenvergadering d.d. 25/26 april 1980			<u>4.120</u>
			1.759
Bij: - Bijdrage uit de partijkas		-	
- Interest postgiro		951	
- Opbrengst verkoop verkiezingsmateriaal		5.447	
- Opbrengst verkoop brochures		-	
- Donaties en schenkingen		158.394	
- Diverse baten		<u>124</u>	<u>164.916</u>
			166.675
Af: - Personeelskosten campagnesecretariaat		1.085	
- Porti en telefoonkosten		-	
- Instructie- en vergaderkosten		-	
- Materiaal verkiezingen		15.669	
- Voorziening voor oninbare debiteuren		-	
- Diverse algemene kosten		<u>13.426</u>	<u>30.179</u>
Saldo ultimo 1980			136.496

AGENDAPUNT 6

WIJZIGING HUISHOUDELIJK REGLEMENT

AMENDEMENT 600

Indieners : N.F.I. Schwarz e.a.
 Woordvoerder: N.F.I. Schwarz.
 Onderwerp : Agendapunt 6: Wijziging HR,
 TCD 3, pag.23.

Voorstel: Voorgestelde tekst van art.104 in zijn geheel te vervangen door:

Art.104

De informatie welke een lid van D'66, die zich kandidaat stelt voor een kandidatenlijst voor een vertegenwoordigend lichaam, moet verschaffen, dient mede te bevatten:

- a) of betrokkene kandidaat is gesteld voor de kandidatenlijsten van andere vertegenwoordigende lichamen, en zo ja, voor welke;
- b) of betrokkene lid is dan wel op de kandidatenlijst staat van vertegenwoordigende lichamen, en zo ja, van welke en op welke plaats(en).

AMENDEMENT 601

Indieners : Anthonisse e.a.
 Woordvoerder: Ko Anthonisse.
 Onderwerp : Agendapunt 6, Wijziging HR,
 TCD 3, pag.23.

Voorstel: Voorgestelde tekst van art.104 in zijn geheel te vervangen door:

1. Indien een lid van D'66 zich kandidaat stelt voor een plaats op een kandidatenlijst voor een vertegenwoordigend lichaam, dient betrokkene op het aanmeldingsformulier te vermelden:
 - a. of betrokkene tevens kandidaat staat voor een plaats op de kandidatenlijst voor een ander vertegenwoordigend lichaam, en zo ja:
 - voor welke vertegenwoordigende lichamen, en
 - welke eventuele benoeming hij/zij zal aanvaarden;
 - b. of betrokkene reeds een plaats op een of meer dergelijke lijsten inneemt, en zo ja:
 - voor welke vertegenwoordigende lichamen, en
 - voor welke plaatsen.
- 2.a. Indien betrokkene reeds lid is van een ander vertegenwoordigend lichaam, dient hij/zij tevens te verklaren dat zijn/haar opvolging in voldoende mate verzekerd is;
- b. Indien betrokkene als opvolger een plaats inneemt op de kandidatenlijst voor een ander vertegenwoordigend lichaam dient hij/zij tevens te verklaren dat in voldoende mate andere opvolging beschikbaar blijft;
- c. De Verkiezingscommissie kan voor de onder a. en b. bedoelde verklaringen een bevestiging vragen van de D'66-leden in dat vertegenwoordigend lichaam en van hun opvolgers op de kandidatenlijst.

AMENDEMENT 602

Indieners : Regio Zuid-Holland.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Agendapunt 6, Wijziging HR,
 TCD 3, pag.23, 2de kolom.

Voorstel: lid 7 toe te voegen aan het door het HB voorgestelde nieuwe artikel 104:

Art.104.7.

* Ingeval van kandidaatstelling voor vertegenwoordigende lichamen in gebieden, die zich bevinden in een bestuurlijke overgangssituatie met een uitdrukkelijk in tijd begrensd karakter, kunnen de leden 1 en 2 van dit artikel door het Hoofdbestuur, de Verkiezingscommissie gehoord, geheel of ten dele buiten werking worden gesteld.

AMENDEMENT 603

Indieners : P.H. Frankfurth e.a.
 Woordvoerder: P.H. Frankfurth.
 Onderwerp : Agendapunt 6: Wijziging HR,
 art.108, lid 1 b (zoals aangenomen op ALV te Utrecht, november 1980).

Bestaande tekst:

"De kandidaten worden geplaatst in de volgorde van de aldus verkregen rangwaarde. Bij gelijke rangwaarde worden kandidaten geplaatst in een door loting te bepalen volgorde."

te vervangen door:

De kandidaten worden geplaatst in alfabetische volgorde, beginnende met een door loting verkregen letter.

AMENDEMENT 604

Indieners : Regio Friesland.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Agendapunt 6: Wijziging HR,
 art.25.2, art.35.2., art.74.1, art.90.9,
 art.95.7 en art.99.6.

Teksten: "... éénmaal ... herkiesbaar"

vervangen door: ... tweemaal ... herkiesbaar.

AMENDEMENT 605

Indieners : Regio Friesland.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Agendapunt 6: Wijziging HR,
 art.91, lid 6 (kascommissie).

Tekst: " ... minimaal drie leden ..."

vervangen door: ... minimaal twee leden ...

MOTIE 8600

Indieners : Afdeling Oost-Gelderland.
 Woordvoerder: Mathieu de Roos.
 Onderwerp : Agendapunt 6, Wijziging HR,
 Gemeenteraadsverkiezingen.

De ALV van D'66, in vergadering bijeen op 20 februari 1981 te Amersfoort,

overwegende

1. dat de campagne voor en de uitslag van de verkiezingen voor de Tweede Kamer een stimulans kunnen zijn voor plaatselijke politieke activiteiten;
2. dat het hierdoor in voorkomende gevallen mogelijk is dat eerst na de verkiezingen voor de Tweede Kamer uitzicht ontstaat op een verantwoord besluit tot deelneming aan de verkiezingen voor de gemeenteraad;
3. dat evenwel, bij een strikte naleving van de bepalingen van het HR, na de verkiezingen voor de Tweede Kamer in 1981 niet meer kan worden besloten tot deelneming aan de verkiezingen voor gemeenteraden in 1982 en wel door de beperkte periode tussen deze beide verkiezingen;

verzoekt

het HB om te bevorderen dat, indien een besluit tot deelneming aan de verkiezingen voor een gemeenteraad overigens wenselijk en verantwoord is, een dispensatiebeleid wordt gevoerd dat is aangepast aan de hiervoor genoemde omstandigheden.

AGENDAPUNT 7

VERKIEZINGSPROGRAMMA

HOOFDSTUK I INLEIDING

Amendement 1000

Indieners : Afdeling Gorinchem
 Woordvoerder : A.v.Dam
 Onderwerp : Inleiding verk. programma, Hoofdstuk I

Voorstel:

Concept tekst inleiding geheel wijzigen

Vervangen door:

InleidingDe oude politiek faalt

Onze wereld wordt steeds smeriger, giftiger en explosiever. We laten een spoor na van registratienummers en ponskaarten. Bureaucratie en technologie dreigen ons te overheersen.

We moeten ons technisch vernuft en ons organisatie-talent weer dienstbaar maken aan een samenleving op menselijke maat. Dat vergt radicale beslissingen. Te vaak nog worden nieuwe problemen met oude middelen telijf gegaan. De oude politiek faalt. Het ontbreekt ons veelal aan toekomstgericht denken. Het is een duidelijk kenmerk van D'66 vanuit het toekomstbeeld terug te redeneren naar het heden. Dat mag nooit "dogmatisch" gebeuren, maar vanuit een principiële en permanente hervormingsgezindheid.

Dat betekent dat de verworvenheden van gisteren vandaag ter discussie moeten kunnen staan. We zullen er waarschijnlijk niet aan ontkomen een stukje welvaart in te leveren ten behoeve van ons welzijn. NIET MEER MAAR BETER, dat is de koers waarlangs D'66 zich in het politieke handelen wil laten leiden. Die keuze maakt noodzakelijkerwijs een aantal radicale beslissingen nodig, bv. ten aanzien van het energievraagstuk. Dat vereist politieke moed. Het is die moed die D'66 niet alleen op dit terrein, maar op tal van andere terreinen laat doorklinken in haar programma, waarmee zij de Tweede Kamer-verkiezingen wil ingaan.

De oude politieke partijen zijn nog steeds bezig met het touwtrekken over de verdeling van de overvloed. In brede kringen is nog niet echt het besef doorgedrongen dat er een einde is gekomen aan onze groei-economie, laat staan dat men uit solidariteit met de derde wereld bewust afstand doet van het streven naar meer welvaart.

De problemen waar onze samenleving nu voor staat zijn die van de verdeling van de nieuwe schaarsten in een tijd van betrekkelijke overvloed. Die nieuwe schaarsten heten o.m. werkgelegenheid, woonruimte, levensruimte en energie. Rechtvaardige verdeling daarvan is bepalend voor de kwaliteit van de toekomst.

Echte democratie

Echte democratie kan niet bestaan zonder oppositie, maar evenmin zonder overeenstemming over de spelregels. Een overeenstemming die nu dreigt zoek te raken. De oude zuilen mogen grotendeels omgevallen zijn, ze zijn vervangen door groepen die alleen in eigen recht geloven, voor wie saamhorigheid een vergeten begrip is en die ten opzichte van weer andere groepen hoogst onverdraagzaam zijn. En dan doelen we bepaald niet alleen (en zelfs niet voornamelijk) op spectaculaire kraak-of bezettingsacties.

We noemen bv ook de ongehoorzaamheid van de overbe-deelden: de kapitaalvlucht en de belastingontduiking. Het oneigenlijk gebruik van sociale regelingen, het wegduwen (en wegvluchten) van mensen in de arbeids-ongeschiktheid heeft in de kern dezelfde oorzaken als bezettingen, blokkades, kraakakties, demonstraties en andere buitenparlementaire akties. Er zijn conser-vatieve Nederlanders die fiscaal en economisch net zo buitenparlementair en anti-democratisch aktief zijn als degenen "die het niet meer zien zitten". Onze in wezen democratische maatschappij is uit haar evenwicht geraakt.

D'66 wil met man en macht streven naar herstel van dat maatschappelijk evenwicht. Niet met machtsvertoon van de overheid, maar o.a. wel door de mens meer verant-woordelijk te maken voor zijn eigen werk-en leefmilieu. We zullen weer moeten leren inzien dat "schoon loon" alleen de direkte, eigen behoefte dekt, maar dat we met het aanmerkelijke verschil tussen "schoon" en "vuil", tussen netto en bruto, nu juist onze bijdrage leveren aan een gezonde, democratische maatschappij. Dat is een maatschappij waarin een rechtvaardige ver-delung van dat verschil voorop staat.

Voorhoede

Dit programma is geen star draaiboek voor de toekomst. Het onveranderlijke doel is een menswaardiger samen-leving - dat heeft D'66 gelukkig gemeen met andere par-tijen. Wat D'66 vooral onderscheidt, is een manier van denken en een manier van doen, een mentaliteit en een methode. Die brengen mee, dat we een duidelijke, prak-tische koers uitzetten, zoals in dit programma ook is gebeurd, maar dat we vervolgens niet koersen op de automatische piloot van een dogmatisch politiek we-reldbeeld. Het proces van het peilen van de problemen en het op grond daarvan bijstellen van de koers, dient telkens te worden herhaald met inzet van alle beschik-bare kennis en verbeeldingskracht, en onderworpen aan open, democratische discussies. Het feit dat we maar één partij zijn in een klein land, maakt ons niet moedeloos. We zijn er van overtuigd dat de analyse van de problemen en de aanpak ervan die D'66 voor-staat, ook bij anderen begint te leven, in eigen land, maar zeker ook daarbuiten. Traditionele politieke scheidslijnen verhullen nu nog hoe sterk dat al in heel Europa het geval is. D'66 voelt zich de voorhoede van een politieke beweging, die zich losmaakt uit de ou-dere politieke leerstellingen om de nationale en internationale problemen van vandaag aan te vatten met sociale beweging, humane ethiek, democratische ge-zindheid, vrijheidsliefde en onorthodoxe inspiratie. Daarop berust het zelfvertrouwen waarmee D'66 voor dit programma uw stem vraagt.

Amendement 1001

Indieners : Regio Groningen
Woordvoerder:
Onderwerp : Hoofdstuk I

Voorstel:

Hoofdstuk I van het verkiezingsprogramma wordt in zijn geheel geschrapt, behalve de passage die gaat over de tweedeling formele/informele economie (blz. 4 r.k. regel 10 tot en met regel 39). Deze laatste passage wordt als inleiding, onder redactionele aanpassing (tevens in-houdsopgave), overgebracht naar hoofdstuk IIIa (De schaarste aan werk), blz. 13, l.k.

Amendement 1002

Indieners : Henk Barendse, e.a.
Woordvoerder : Leo Willemsen
Onderwerp : Hoofdstuk I

Voorstel:

blz. 3, 1^e kolom, regel 1 tot en met regel 67 wijzigen in:

Onze wereld wordt steeds smeriger, giftiger en explo-siever. We raken steeds verder verstrikt in bureau-cratie en techniek. We moeten proberen, ons technisch vernuft en ons organisatietalent dienstbaar te maken aan een meer menselijke samenleving. Dat vergt echter radicale en politiek moeilijke beslissingen. Toch zullen we moeten kiezen. Kiezen voor een geringere welvaart maar een beter welzijn.

Niet meer maar beter.

Met deze leus wil D'66 de verkiezingen ingaan.

AMENDEMENT 1002 a

Indieners : Henk Barendse e.a.
Woordvoerder : Leo Willemsen
Onderwerp : de menselijke maat, blz. 3, 2e kolom, regel 8 t/m 17 ", want dit is We moeten ons baseren op de "

vervangen door:

, want dat is het enige wapen tegen bureaucratie en technologie. We moeten ons meer bezighouden met de . . .

Amendement 1003

Indieners : Bregman, e.a.
Woordvoerder: Bregman
Onderwerp : Hoofdstuk I

Voorstel:

blz. 3, 1^e kolom, vanaf 12 t/m 14 veranderen in het volgende:

Natuurlijk, arm zijn wij niet. Zelfs de minstbedeel-den in ons land hebben, ondanks toenemende onzekerheid, meer dan ooit

Amendement 1004

Indieners : Henk Barendse, e.a.
Woordvoerder : Leo Willemsen
Onderwerp : Hoofdstuk I

Voorstel:

blz. 3, 2^e kolom, regel 27 t/m regel 31, laten vervallen.

Amendement 1005

Indieners : G. Brinkgreve, e.a.

Woordvoerders: G. Brinkgreve en J. Gruijters.

Onderwerp : monumentenzorg.

Voorstel:

a. Op blz. 3, kolom 2, regel 52, na de paragraaf "Het verkwistend gebruik van de natuur" toevoegen:

Het verkwistend gebruik van de gebouwde omgeving: het verwaarlozen van de herkenningswaarden, de menselijke betrekkingen en de cultuurhistorische betekenis in oude stadswijken en dorpen ten bate van meestal weinig duurzame verbeteringen voor het autoverkeer en de vestiging van bedrijven.

Amendement 1006

Indieners : Bregman, e.a.

Woordvoerder : Bregman

Onderwerp : Hoofdstuk I, blz. 3, 2^e kolom, 52^e zin.

Voorstel:

Deze paragraaf veranderen in het volgende:

Het materialisme als norm: de jacht op (weinig duurzame) gebruiksgoederen, die in zoveel gevallen leidt tot geestelijke onvrede, onzekerheid en agressie....

Amendement 1007

Indieners : Henk Barendse, e.a.

Woordvoerder: Leo Willemsen

Onderwerp : Inleiding Verkiezingsprogramma

Voorstel:

blz. 3, 2^e kolom, regel 74, vanaf "De problemen", t.m. blz. 4, regel 16, laten vervallen.

Amendement 1008

Indieners : Anthonisse e.a.

Woordvoerder: Ko Anthonisse

Onderwerp : Concept Verkiezingsprogramma, pag. 4, 1^e kolom, regel 9-11

Voorstel:

Concept tekst

en als we tertiaire factoren (...) erbij betrekken, zou kunnen blijken dat de strijd aan het verkeerde front gevoerd wordt.

vervalt.

Amendement 1009

Indieners : Bregman, e.a.

Woordvoerder: Bregman

Onderwerp : blz. 4, 1^e kolom, regel 27 t/m 31. Hoofdstuk I

Voorstel:

4^e zin vervangen door:

"De oude zuilen mogen grotendeels omgevallen zijn, ze zijn vervangen door groepen die soms alleen in eigen recht geloven, voorbij gaan aan het belang van anderen, voor wie saamhorigheid een vergeten begrip lijkt te zijn en die ten opzichte van andere groepen onverdraagzaam zijn.

Amendement 1010

Indieners : Henk Barendse, e.a.

Woordvoerder: Leo Willemsen

Onderwerp : Hoofdstuk I

Voorstel:

blz. 4, 1^e kolom, regel 33

We noemden al de ongehoorzaamheid van de overbe-deelden" wijzigen in: Maar ook: .

Amendement 1011

Indieners : Henk Barendse, e.a.

Woordvoerder: Leo Willemsen

Onderwerp : Hoofdstuk I

Voorstel:

blz. 4, 1^e kolom, regel 46 vanaf "Er zijn" tot en met regel 57 "bureaucratie:", wijzigen in :

"Als de politiek niet verandert, zullen steeds weer nieuwe onmachtsverhoudingen ontstaan. Onmacht tegenover technologische ontwikkelingen, onmacht tegenover de in procedures versterkte democratie,

Amendement 1012

Indieners : Henk Barendse, e.a.

Woordvoerder: Leo Willemsen

Onderwerp : Hoofdstuk I

Voorstel:

blz. 4, 1^e kolom, regel 67 en 68, laten vervallen.

Amendement 1013

Indieners : Henk Barendse, e.a.

Woordvoerder: Leo Willemsen

Onderwerp : Hoofdstuk I

Voorstel:

blz. 4, 1^e kolom regel 72 vanaf "Ook" tot en met 2^e kolom, regel 10 "opstellen", wijzigen in:

Meerdeling en tweedeling
We zullen gezamenlijk moeten zoeken naar een toekomstperspectief en dit oprecht moeten nastreven. Daarbij moeten we de zuilenmaatschappij en de hokjesgeest doorbreken. Dat toekomstperspectief kan alleen gevonden worden als we een duidelijke maatschappij-analyse opstellen.

Amendement 1014

Indiener : E.J. Griffioen -Stap e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Hoofdstuk I, blz.4, 1^e kolom, regel
 72 t/m 78

Voorstel:

De laatste twee zinnen " Ook daar zien we
 ...kader te plaatsen." vervangen door:

We zien dan ook dat steeds meer mensen van bepaalde
 gevestigde vormen overstappen op alternatieve vor-
 men, bijvoorbeeld van geneeswijzen en religies.
 Helaas moeten we in dit sociologisch kader constate-
 ren dat er ook een toenemende vlucht bestaat in b.v.
 conservatieve (alcohol) en nieuwere (hasj, etc)
 roesmiddelen.

Amendement 1015

Indiener : Martien v. Dedem-v.d. Does e.a.
 Woordvoerder: Martien v. Dedem-v.d. Does
 Onderwerp : Meerdere en tweedeling pag. 4,
 2^e kolom regel 21/22.

Voorstel:

"de huisvrouwen",

Vervangen door: 'partners, die het thuiswerk verrich-
 ten.

Amendement 1016

Indieners : Anthonisse e.a.
 Woordvoerder: Ko Anthonisse
 Onderwerp : Hoofdstuk I; pag. 4, 2^e kolom, regel
 23-24

Voorstel:

Concept tekst "gemeenteraadsleden",

vervalt.

Amendement 1017

Indieners : Henk Barendse e.a.
 Woordvoerder: Leo Willemsen
 Onderwerp : Hoofdstuk I

Voorstel:

blz.4, tweede kolom, regel 44, vanaf ", waar-
 bij" tot en met regel 68

laten vervallen.

Amendement 1018

Indieners : 5 leden van de afdeling Eindhoven
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Hoofdstuk I, blz. 4, 2^e kolom, regel 68

Voorstel:

"aanvullen met de woorden"

waar dit zinvol is,

Amendement 1019

Indieners : Henk Barendse e.a.
 Woordvoerder: Leo Willemsen
 Onderwerp : Hoofdstuk I

Voorstel:

blz. 4, tweede kolom, regel 77 vanaf "maar"
 tot en met blz. 5 eerste kolom, regel 4, ver-
 vangen door:

maar om vergroting van de immateriele keuzevrijheid.
 D'66 wil zich in haar beleid daarop richten.

Amendement 1020

Indieners : Henk Barendse e.a.
 Woordvoerder: Leo Willemsen
 Onderwerp : Hoofdstuk I

Voorstel:

blz 5, regel 6 tot en met 10 vervangen door:

- de bureaucratische voorschriften en regelingen
 zoveel mogelijk beperken en doorzichtiger en han-
 teerbaarder maken voor de burgers.

Motie 7100

Indieners : Afd. Utrecht
 Woordvoerder: R. Heskamp
 Onderwerp : Inleiding van het konsept Verk. pro-
 gramma

de ALV van D'66 in vergadering bijeen op 20 en 21
 februari 1981 te Amersfoort.

overwegende dat de inleiding van het verkiezings-
 programma het gezicht van D'66 naar buiten toe mede
 bepaalt,
 van mening dat in de voorgestelde tekst van de in-
 leiding literaire beelddspraken te zeer overheersen
 en dat dit b.v. blijkt uit:
 - "verdwalen in de slagschaduw van bureaucratie
 en techniek"
 - "de ontketende draken van bureaucratie en
 technocratie"
 - "D'66 is in verser geploegde aarde geworteld"
 - "alle lianen kappen in het oerbos van elkaar tegen-
 sprekende bureaucratische voorschriften";
 draagt het Hoofdbestuur op de inleiding op het ver-
 kiezingsprogramma te (doen) herschrijven, korter,
 zakelijker en met minder franje.

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 7101

Indieners : Henk Barendse, e.a.
 Woordvoerder: Leo Willemsen
 Onderwerp : Inleiding verkiezingsprogramma

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering
 bijeen te Amersfoort op vrijdag 20 februari 1981 en
 zaterdag 21 februari 1981

overwegende dat

de inleiding van het verkiezingsprogramma - blijkens
 haar eigen tekst - de filosofie aangeeft, binnen
 welk kader de andere hoofdstukken gelezen dienen te
 worden, en dus onlosmakelijk onderdeel van het ver-
 kiezingsprogramma vormt

is van oordeel dat

"duidelijkheid voor brede lagen van de bevolking"
 een belangrijker criterium is voor de beoordeling van
 de inleiding dan "het literaire, pakkende karakter"

sprekt als haar mening uit

dat de inleiding van het concept-verkiezingsprogramma,
 de filosofie van D'66 niet in duidelijke, begrijpe-
 lijke taal weergeeft, maar versluiert door literaire
 franje

draagt het hoofdbestuur op

de inleiding van het concept-verkiezingsprogramma
 te herschrijven in voor brede lagen van de bevolking
duidelijke en begrijpelijke taal

en gaat over tot de orde van de dag.

HOOFDSTUK II NAAR EEN OPEN SAMENLEVING

AMENDEMENT 2001

Indieners : Saskia v.d. Loo e.a.
 Woordvoerder : Saskia v.d. Loo
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag. 6, 1e kolom, regel
 45

Oud : voor het nemen van de juiste beslissing is
 volledige informatie van groot belang.

Nieuw: extra aandacht is nodig voor die groepen die
 nog hoge drempels hebben om zich toegang te
 verschaffen tot de democratische besluitvorming. Deze
 drempels kunnen gelegen zijn in de sociale klasse, het
 opleidingsniveau of de onverenigbaarheid van verschil-
 lende werkzaamheden (huishouding, kinderverzorging en
 politiek b.v.). Daarnaast is het van belang dat mensen
 over volledig toereikende informatie beschikken om de
 juiste beslissingen te kunnen nemen.
 Aan dat belang etc.

AMENDEMENT 2002

Indieners : Van Dam e.a.
 Woordvoerder : Van Dam
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.6, 1e kolom, regel 67
 Personeelsbeleid

Voorstel : toevoegen na " . . arbeidsverhoudingen . . "

Hier ontbreekt nog veel aan. Zo geschiedt personeels-
 selectie, toegespitst op de positie van de sollicitant,
 vaak nog zeer onzorgvuldig. Snelle invoering van een
 algemeen geldende sollicitatie-code, zoals opgesteld
 door de Nederlandse Vereniging voor Personeelsbeleid,
 is dan ook gewenst. Na de selectie-fase volgt het
verblijf in de desbetreffende organisatie. Ook hierbij
 moet het streven gericht zijn op het inhoud geven aan
 bovengenoemde principes.

AMENDEMENT 2003

Indieners : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder : Louise Groenman
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.6, 1e kolom, regel 71

Nieuw toevoegen: democratisering en vrijwilligerswerk
 (kopje)

Ook in de niet formeel geregelde arbeidsverhouding die
 zich bijv. in het vrijwilligerswerk of in onbetaald
 werk met behoud van uitkering kan voordoen, dient de
 medezeggenschap over de werksituatie geregeld te worden.

AMENDEMENT 2004

Indieners : P. van Summeren e.a.
 Woordvoerder : P. van Summeren
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.6, kolom 2, regel 21

Voorstel : "zoals bijv. al is gerealiseerd in de
 "Bremen-bedrijven" "

weglaten, i.v.m. de onbekendheid met deze bedrijven.

AMENDEMENT 2005

Indieners : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder : Louise Groenman
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.6, kolom 2, regel 25

Oud

rechtstreekse inspraak van organisaties van consumenten, gehandicapten en gepensioneerden moet gewaarborgd zijn in alle voor hen van belang zijnde advies-overleg- en bestuursorganen op het gebied van de overheid en de sociale voorzieningen.

Nieuw

rechtstreekse inspraak van organisaties van belanghebbers moet gewaarborgd zijn in advies-overleg- en bestuursorganen op het gebied van de publieke dienstverlening en de sociale voorzieningen.

AMENDEMENT 2006

Indieners : M.F. Palte e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.6, kolom 2, regel 26

Voorstel: Huidige tekst: ". . en gepensioneerden . ."
 vervangen door: ". . en ouderen . ."

AMENDEMENT 2007

Indieners : Martien van Dedem e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.6, kolom 2, regel 32

Oud

dat betekent dat ook de ergernis over de vele tijd die met inspraak en beroepsprocedures is gemoeid toeneemt.

Nieuw

dat betekent dat besluiten niet lichtvaardig genomen mogen worden en derhalve veel tijd vergen. De ergernis over tijdrovende inspraak en beroepsprocedures neemt daarbij echter toe.

AMENDEMENT 2008

Indieners : Werkgroep Staatsrecht en Binnenlandse Zaken
 Woordvoerder : Derksen
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.7, kolom 1, regel 11-13

Voorstel: tekst vervangen door:

D'66 heeft steeds geijverd voor het beter functioneren van het parlement en het meer betekenis toekennen aan parlementsverkiezingen.

AMENDEMENT 2009

Indieners : Werkgroep Staatsrecht en Binnenlandse Zaken
 Woordvoerder : Derksen
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.7, kolom 1, regel 17-20

Voorstel

Tekst van "Bepaalde" t/m "lappen" schrappen.

AMENDEMENT 2010

Indieners : R.J. Mulder e.a.
 Woordvoerder : R.J. Mulder
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.7, kolom 1, regel 29

". . . over de 150 parlementariërs uitstort."

vervangen door:

". . . over de 225 parlementariërs uitstort."

AMENDEMENT 2010 A

Indieners : Werkgroep Staatsrecht en Binnenlandse Zaken
 Woordvoerder : Derksen
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.7, kolom 1, regel 32

Voorstel: tekst vervangen door:

Tenminste op de volgende punten moet daar verbetering in gebracht worden.

AMENDEMENT 2011

Indieners : Werkgroep Staatsrecht en Binnenlandse Zaken
 Woordvoerder : Hoefnagel
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.7, kolom 1, regel 45-52, ad 2 en ad 3

Voorstel: tekst vervangen door:

2. De regering moet in haar nota's de functie (informatieve-, wetsvoorbereidende-, of beleidsnota's) aangeven. Onderscheid moet per nota worden gemaakt tussen toelichting en beslispunten, en de regering moet het parlement aangeven op welke wijze zij het parlement op de hoogte wil houden van het proces van uitvoering. Ontwerp wetgeving en nota's moeten het parlement uitnodigen om zich primair te richten op de hoofdlijnen van het beleid en het beleid op langere termijn. Gezocht moet worden naar middelen ter effectivering van de mede-beleidsbepalende rol van het parlement.
3. Parlementariërs dienen te beschikken over meer en hoger gekwalificeerde assistentie en werkruimte. Departementen en externe regeringsadviesorganen zullen meer informatie en ondersteuning aan parlementariërs verstrekken.

AMENDEMENT 2012

Indieners : Philip Pieters e.a.
 Woordvoerder : Philip Pieters
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.7, kolom 1, regel 52

Voorstel: hierna toevoegen:

Eerste Kamer.
 Wij zijn voorstanders van opheffing van de Eerste Kamer. De politieke verhoudingen in het parlement dwingen ons echter te aanvaarden, dat hiervan voorlopig geen sprake zal zijn. Wel moet elke kans worden aangegrepen, die de directe invloed van de burgers op de samenstelling van de Eerste Kamer kan vergroten. De invloed van de Eerste Kamer als "kamer van revisie" zou beperkt kunnen worden door te bevorderen, dat een "veto" van deze Kamer alleen uitgesproken kan worden door een gekwalificeerde meerderheid.

AMENDEMENT 2013

Indieners : Werkgroep Staatsrecht en Binnenlandse Zaken
 Woordvoerder : Eisma
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.7, kolom 1, regel 53

Voorstel: hierna toevoegen:

D'66 blijft streven naar afschaffing van de Eerste Kamer. Het consultatief referendum zal als aanvullende mogelijkheid voor democratische besluitvorming nader worden onderzocht.

AMENDEMENT 2014

Indieners : Werkgroep Staatsrecht en Binnenlandse Zaken
 Woordvoerder : Vredegoor
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.7, kolom 1, regel 55-60

Voorstel : Schrappen.

AMENDEMENT 2015

Indieners : Werkgroep Staatsrecht en Binnenlandse Zaken
 Woordvoerder : Vredegoor
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.7, kolom 1, regel 64-67

Voorstel : tekst vervangen door:

Dit is tot nu toe onvoldoende gebeurd. Het afstoten van taken naar lagere overheden kan leiden tot herverkaveling van het departementale landschap.

AMENDEMENT 2016

Indieners : Werkgroep Staatsrecht en Binnenlandse Zaken
 Woordvoerder : Vredegoor
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.7, kolom 1, regel 69, tot kolom 2, regel 7

Voorstel: tekst vervangen door:

Vooraf op de gebieden innovatie, emancipatie en informatie kunnen verschuivingen noodzakelijk zijn. Nieuwe maatschappelijke vragen mogen niet samengaan met toename van het aantal bewindslieden. Wij zullen een herschikking nastreven van departementale taken naar de 5 beleidsgebieden: bestuurlijke-, sociaal-economische-, ruimtelijke-, sociaal culturele- en internationale zaken.

AMENDEMENT 2017

Indieners : Wil Wilbers e.a.
 Woordvoerder : Wil Wilbers
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.7, kolom 1, regel 70

Voorstel : Schrappen : "Dan".

AMENDEMENT 2018

Indieners : Leo Welters e.a.
 Woordvoerder : Leo Welters
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.7, kolom 1, regel 74 t/m 78

Voorstel : de zin:

"Vooraf op de gebieden . . t/m noodzakelijk blijven" laten vervallen.

AMENDEMENT 2019

Indieners : Regio Groningen
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.7, kolom 1, regel 76-78

Voorstel : Schrappen van de passage:
 "maar ook in de blijven".

AMENDEMENT 2020

Indieners : Wil Wilbers e.a.
 Woordvoerder : Wil Wilbers
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.7, kolom 2, regel 1-7

Voorstel: Tekst vervangen door:

Wij zullen er daarom op aandringen in de komende kabinetsperiode tot besluitvorming en eventuele uitvoering te komen met betrekking tot een reorganisatie/herindeling van departementen. Bij onze concrete voorstellen zal steeds uitgangspunt zijn dat het totale huidige aantal departementen in elk geval geen enkele uitbreiding verdraagt. Voorstellen op dit terrein dienen reeds zowel bij de eerstvolgende kabinetsformatie besproken als ook t.z.t. in de volksvertegenwoordiging behandeld te worden.

AMENDEMENT 2021

Indieners : Werkgroep Staatsrecht en Binnenlands Bestuur
 Woordvoerder : Anthonisse
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.7, kolom 2, regel 8 - 20

Voorstel : Tekst vervangen door:

De samenleving wordt steeds ingewikkelder. Onze belangrijkste uitgangspunten zijn dat het bestuur doorzichtig en controleerbaar moet zijn voor de burgers. Daarom moeten zoveel mogelijk bestuurlijke verantwoordelijkheden naar zo laag mogelijke bestuurlijke niveaus worden gebracht, met bijbehorende financiën en zonder detaillistische voorwaarden voor de besteding ervan.

AMENDEMENT 2021 A

Indieners : Van Dam e.a.
 Woordvoerder : Van Dam
 Onderwerp : Hoofdstuk II, blz.7, kolom 2, regel 20-23

Voorstel : de zin die begint met: "Ook als er bezuinigd moet worden" laten vervallen.

AMENDEMENT 2022

Indieners : Werkgroep Staatsrecht en Binnenlands Bestuur
 Woordvoerder : Anthonisse
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.7, kolom 2, regel 31-36

Voorstel : Tekst vervangen door:

2. Besluiten moeten door democratisch gekozen organen worden genomen op een voor ieder controleerbare wijze.

AMENDEMENT 2023

Indieners : Werkgroep Staatsrecht en Binnenlandse Zaken
 Woordvoerder : Backer
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.7., kolom 2, regel 37-47

Voorstel : Tekst vervangen door:

Het hoofddoel is het tot stand brengen van een democratisch, doorzichtig, doelmatig en bovenal menselijk openbaar bestuur. Daarom zullen de diverse beleidsvoornemens op het gebied van het Binnenlands Bestuur vanuit één geïntegreerd kader tot stand moeten komen. We denken dan aan de noodzakelijke samenhang tussen gemeentelijke herindelingen, gemeenschappelijke regelingen, financiële verhoudingen, functionele decentralisatie van rijkstaken en daarbij passende (her)indeling van provincies. Voor de regionale problematiek willen wij de samenwerking tussen gemeenten alle kansen geven, waarbij de organisatie van de samenwerking aan de genoemde uitgangspunten moet voldoen.

AMENDEMENT 2024

Indieners : Van Dam e.a.
 Woordvoerder : Van Dam
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.7, kolom 2, regel 37-47

Voorstel : Tekst vervangen door:

"Wij zijn in het algemeen tegenstanders van vage en ondemocratische bestuurs-constructies als gemeenschappelijke regelingen. Het scheppen van dergelijke nieuwe bestuurslagen is immers in strijd met het onder 1) gestelde. In een enkel geval is het toch de minst slechte oplossing. De bevoegdhedenstructuur dient dan wel duidelijk en wettelijk te worden vastgelegd. In het algemeen echter zullen het de provincies moeten zijn die als bestuurlijke tussenlaag de meeste bovengemeentelijke taken op zich dienen te nemen. Zonodig dienen de in aantal slechts beperkt uit te breiden provincies zich qua organisatie meer dan tot nog toe te richten op deze veelal regionale taken."

AMENDEMENT 2025

Indieners : ARV-Gelderland
 Woordvoerder : Aad Nuis
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.7, kolom 2, regel 45-46

Voorstel : Na de regel "afgewogen gewestvorming" een punt zetten.

De aansluitende regel, "waarbij deze gewesten in de toekomst geheel in de plaats van de provincies kunnen treden", in zijn geheel schrappen.

AMENDEMENT 2026

Indieners : Werkgroep Staatsrecht en Binnenlandse Zaken
 Woordvoerder : Anthonisse
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.7, kolom 2, regel 47

Voorstel : hierna toevoegen:

D'66 wil de positie van direkt gekozen organen (Gemeenteraad, Provinciale Staten) ten opzichte van de indirekt gekozen en benoemde organen (College van Burgemeester en Wethouders, College van Gedeputeerde Staten, Burgemeester, Commissaris van de Koningin), versterken.

AMENDEMENT 2027

Indieners : Werkgroep Staatsrecht en Binnenlandse Zaken
 Woordvoerder : Eisma
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.7, kolom 2, regel 49 - 65, ad 1 en ad 2

Voorstel : Tekst vervangen door:

- De wetgeving is een zaak van 14 ministeries. Dat heeft geleid tot 14 afzonderlijke wetssystemen. Dit heeft weer geleid tot onnodige verschillen tussen de wetten, waardoor het geheel voor niemand is te overzien. Bovendien moet er minder en detail in wetgeving worden geregeld. Ter bevordering van eenduidige opbouw en systematiek van de wetten, dient de inmidels ter hand genomen harmonisatie krachtig te worden gestimuleerd. Deze moet ook leiden tot algemene criteria voor de vraag wanneer wetgeving nodig is.
- Veel wetgeving heeft een stroom van nadere regels in algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen tot gevolg. Deze zijn moeilijk controleerbaar, soms willekeurig en vaak onoverzichtelijk. Voorzover de nadere detaillering beslist nodig is, dient deze zoveel mogelijk een zaak te zijn van gemeenten en provincies, die hun eigen democratische controle mogelijkheden kennen.

AMENDEMENT 2028

Indieners : Martien van Dedem-van der Does e.a.
 Woordvoerder : Martien van Dedem-van der Does
 Onderwerp : Hoofdstuk II, blz.7, kolom 2, regel 67

Voorstel : Toevoegen:

II.d.: Emancipatie (zie ook andere hoofdstukken).

AMENDEMENT 2029

Indieners : Carien Evenhuis e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.7, kolom 2, regel 69

Na : "emancipatie is een persoonlijk en maatschappelijk proces van verandering en groei."

Toevoegen:

dat moet leiden tot een grotere keuzevrijheid van vrouwen en mannen om individueel en gezamenlijk vorm en inhoud te geven aan leven en samenleven.

AMENDEMENT 2030

Indieners : Saskia van der Loo e.a.
 Woordvoerder : 'Saskia van der Loo
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.7, kolom 2, regel 71

Oud : "de overheid heeft in dit proces een stimulerende en voorwaardenscheppende taak. Hoewel . . etc."

Nieuw : de overheid heeft in dit proces een stimulerende en voorwaardenscheppende taak, gericht op de volledige ontplooiing van beide sexen.
 Overheidsmaatregelen dienen gericht te zijn op:
 - gelijke ontwikkelings- en onderwijskansen voor meisjes en jongens, vrouwen en mannen;
 - gelijke verdeling van betaalde en onbetaalde werkzaamheden in de samenleving;
 - gelijke kansen op deelname aan de verschillende niveaus van besluitvormingsprocessen.
 Hoewel . . . etc.

AMENDEMENT 2031

Indieners : Jaap Jansen e.a.
 Woordvoerder : Jaap Jansen
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.8, kolom 1, regel 14

Voorstel : aan de paragraaf II-d toe te voegen:

Een studie naar de mogelijkheden tot wijziging van het naamrecht dient te worden uitgevoerd.

AMENDEMENT 2032

Indieners : Carien Evenhuis e.a.
 Woordvoerder : Carien Evenhuis
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.8, kolom 1, regel 16

Oud : "Emancipatie is geen welzijnsvoorziening, maar een zaak van de hele samenleving."

Nieuw : Emancipatie is geen welzijnsvoorziening, maar betreft vrijwel alle facetten van de samenleving en het beleid.

AMENDEMENT 2033

Indieners : Carien Evenhuis e.a.
 Woordvoerder : Carien Evenhuis
 Onderwerp : Hoofdstuk II, blz.8, kolom 1, regel 24

Toevoegen: Het emancipatiewerk dient via een aparte rijksbijdrageregeling te worden gefinancierd. Daarnaast dient voorlopig nog ruimte te zijn voor landelijke experimenten op emancipatiegebied.

AMENDEMENT 2034

Indieners : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder : Louise Groenman
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.8, kolom 1, regel 25

Oud : "daarnaast dient er een centraal coördinatiepunt voor emancipatie-onderzoek te komen, dat onderzoek moet stimuleren naar o.m. rolpatronen, beroepskeuze, arbeidsverdeling, deeltijdarbeid."

Nieuw: Centraal coördinatiepunt voor emancipatie-onderzoek (als kopje)

Taak en opzet hiervan dienen uitgewerkt te worden, mede aan de hand van het medio 1982 te verwachten advies van de Voorlopige Begeleidingscommissie Emancipatie-onderzoek. Onderzoek naar o.m. sexe-rolpatronen, beroepskeuze, (belemmeringen voor) arbeidsherverdeling en deeltijdarbeid moet hoe dan ook bevorderd.

AMENDEMENT 2035

Indieners : Saskia van der Loo e.a.
 Woordvoerder : Saskia van der Loo
 Onderwerp : Hoofdstuk II, blz.8, kolom 1, r.28-31

Oud : "Ook voorlichting . . . in de ruimste zin."

Nieuw : Voorlichting. (als kopje)

Voorlichting, gericht op docenten, schooldekanen, beroepskeuzevoorlichters, maatschappelijk werkers, voorlichters en beleidsmedewerkers in de ruimste zin, over emancipatievraagstukken, sekserolpatronen en doorbreking daarvan, dient te worden gestimuleerd en gesteund.

Door middel van voorlichting en informatie aan degenen die bij de media zijn betrokken, wordt er naar gestreefd het stereotype man/vrouwbeeld en de stereotype onderwerpkeuze die nog steeds door de media worden uitgestraald, om te buigen.

AMENDEMENT 2036

Indieners : Werkgroep Emancipatie Zuid-Kennemerland
 Woordvoerder : Ans Karsdorp-Samson
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.8, kolom 1, regel 42

Voorstel : de laatste regel van deze paragraaf:
 "voor zich emanciperende . . .enz."

vervangen door:

Tevens moet er een ruim subsidiebeleid gevoerd worden ten behoeve van groeperingen die zich met emancipatie bezighouden.

AMENDEMENT 2037

Indieners : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.8, kolom 1, regel 42

Oud : "voor zich emanciperende . . . te worden."

Nieuw : Zich emanciperende vrijwilligersgroepen dienen middelen geboden te worden voor administratieve en/of organisatorische steun.

NB. Betreft zelfde passage als Amendement 2037.

AMENDEMENT 2038

Indieners : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.8, kolom 1, regel 35

"Regionaal of plaatselijk" t/m "te worden" moet naar voren gehaald worden en vallen onder het kopje organisatie van de emancipatie.
 Deze passage komt dan dus na emancipatie-effecten op regel 24.

AMENDEMENT 2039

Indieners : ARV-Overijssel
 Woordvoerder : Siska van der Aa-Hahn
 Onderwerp : Hoofdstuk II, blz.8, kolom 1, r.45 t/m 51

Voorstel : Deze paragraaf in zijn geheel uit het verkiezingsprogramma te schrappen.

AMENDEMENT 2040

Indieners : Afdeling Utrecht
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk II, blz.8, kolom 1, r. 49-51

Voorstel : Schrappen: "Hiertoe moet . . . van quota."

NB. Overbodig als Amendement 2039 wordt aanvaard.

AMENDEMENT 2041

Indieners : Regio Groningen
 Woordvoerder : A.C. van Empel
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.8, kolom 1, regel 49

Voorstel : "toegepast te worden" vervangen door:
 toegepast te worden, op voorwaarde dat onvrijwillig werkloze kostwinners hierdoor niet benadeeld worden.

NB. Vervalt als Amendement 2039 of 2040 wordt aangenomen.

AMENDEMENT 2042

Indieners : Carien Evenhuis e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk II, blz.8, kolom 1, regel 58

Voorstel : Toevoegen:

Met het oog op de hiertoe en ook voor uitbreiding van deeltijdarbeid noodzakelijke splitsing van volle tijd-functies op alle nivo's en in alle sectoren, dient zo spoedig mogelijk onderzoek naar splitsingsmogelijkheden te worden gedaan.

AMENDEMENT 2043

Indieners : Carien Evenhuis e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk II, blz.8, kolom 1, regel 60

Oud : "Bemiddelaars . . . naar geslacht."

Nieuw : Bemiddelaars van de arbeidsbureaux dienen te worden getraind in het wegnemen van (psychologische) belemmeringen bij bedrijven en werkzoekenden voor doorbreking van de functie- en beroepscheiding naar geslacht.

AMENDEMENT 2044

Indieners : Carien Evenhuis e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk II, blz.8, kolom 1, regel 67

Oud : "Voor mensen . . . te zijn."

Nieuw : Voor mensen die op latere leeftijd hun (her)intrede doen op de arbeidsmarkt, dienen bij- en omscholingscursussen in voldoende mate aanwezig te zijn. Trainingen moeten worden opgezet om hen op de herintrede voor te bereiden (gewijzigde arbeidsverhoudingen, rechten werknemers, e.d.) en het gemis aan werkervaring op te heffen.

AMENDEMENT 2045

Indieners : Bregman e.a.
 Woordvoerder : Bregman
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.8, kolom 1, regel 68

Voorstel : De tekst onder het subkopje Cursussen veranderen in het volgende:

Voor mensen die op latere leeftijd hun (her)intrede doen op de arbeidsmarkt, dienen voldoende cursussen en trainingen ten behoeve van her- en bijscholing voor handen te zijn.

NB. Betreft zelfde passage als amendement 2044.

AMENDEMENT 2046

Indieners : Saskia van der Loo e.a.
 Woordvoerder : Saskia van der Loo
 Onderwerp : Hoofdstuk II, blz.8, kolom 1, regel 72

Oud : "In opleidingen . . . te krijgen."

Nieuw : Het vak "emancipatie" en "doorbreking van sekserolpatronen in en door het onderwijs" dient opgenomen te worden in de opleiding van onderwijsgevenden. Projecten rol doorbrekend onderwijs moeten, met name in het basisonderwijs, met kracht worden bevorderd en gesteund. Zich ontwikkelende kennis en ervaring terzake dienen actieve verspreiding te (kunnen) vinden.

AMENDEMENT 2050

Indieners : Regio Groningen
 Woordvoerder : A.C. van Empel
 Onderwerp : Hoofdstuk II, blz.8, kolom 2, regel 7/8

Voorstel : "zoals kindercentra" wordt gelezen:
 zoals betaalbare en deskundige kindercentra .

AMENDEMENT 2051

Indieners : Saskia van der Loo e.a.
 Woordvoerder : Saskia van der Loo
 Onderwerp : Hoofdstuk II, blz.8, kolom 2, regel 9

Oud : "Gelijkschakeling . . . van belang."

Nieuw : Gelijkschakeling van school- en vakantietijden, tussenschoolse opvang en continuïteitsdiensten dienen met kracht te worden bevorderd.

AMENDEMENT 2052

Indieners : Regionale Emancipatiewerkgroep Friesland
 Woordvoerder : Riemke Bos
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.8, kolom 2, regel 10

Voorstel : Toevoegen: Bij deze (basis-)voorzieningen dient het belang van het kind in de overweging te worden betrokken.

AMENDEMENT 2053

Indieners : Philip Pieters e.a.
 Woordvoerder : Philip Pieters
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.8, kolom 2, regel 58

Voorstel : de regels 58 t/m 72, al dan niet na amendering, onder te brengen in de rubriek Culturele Minderheden.

AMENDEMENT 2054

Indieners : Philip Pieters e.a.
 Woordvoerder : Philip Pieters
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.8, kolom 2, r. 59-73

Voorstel : Tekst vervangen door:

Werkgelegenheid, huisvesting en bevolkingsdichtheid beperken de Nederlandse opnamecapaciteit voor vreemdelingen. D'66 stelt zich voor op het huidige beperkende beleid de volgende categorieën uit te zonderen:

- vluchtelingen
- buitenlandse pleegkinderen
- gezinsleden van hier wonende vreemdelingen
- vreemdelingen die een beroep doen op onze gastvrijheid op grond van zeer dringende humanitaire redenen.

Afhankelijke verblijfstitels dienen te verdwijnen. Een verblijfsvergunning moet na 5 jaar omgezet kunnen worden in een vestigingsvergunning.

Vreemdelingen dienen na 5 jaar metterwoon in Nederland te verblijven het actief - en het passief kiesrecht te kunnen verwerven volgens voorwaarden bij de wet te stellen.

Het vluchtelingenbeleid dient te voldoen aan duidelijke criteria, zodat een consistent beleid gevoerd kan worden. De beroepsprocedure bij de Raad van State moet aanzienlijk worden versneld.

NB. bij aanneming vervallen Amendement 2055 en 2056.

AMENDEMENT 2055

Indieners : ARV-IJsselmeerpolders
 Woordvoerder : H. Fermina
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.8, kolom 1, regel 63

Voorstel : Vanaf: "na een periode van 3 jaar" wijzigen als volgt:

na een periode van 3 jaar of zoveel eerder als aantoonbaar noodzakelijk, omgezet kunnen worden in "zelfstandige verblijfstitels."

AMENDEMENT 2056

Indieners : Martien van Dedem van der Does e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk II, blz.8, kolom 2, regel 64

Voorstel : Toevoegen (na "zelfstandige verblijfstitel") In ernstige situaties kan van deze termijn worden afgeweken.

AMENDEMENT 2057

Indieners : SWB-subwerkgroep Rechtspositie Minderjarigen
 Woordvoerder : Pex Langenberg
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.8, kolom 2, regel 77

Voorstel : "In die zin te waarborgen." wijzigen in:

In die zin dat er voorwaarden geschapen moeten worden om de individuele ontplooiing van minderjarigen optimaal te waarborgen, gericht op het geven van eigen verantwoordelijkheden.

AMENDEMENT 2060

Indieners : SWB-sub-werkgroep Rechtspositie Minderjarigen
 Woordvoerder : Yvonne Stokvis
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.9, kolom 1, regel 8

Voorstel : Na: . . "dient wettelijk geregeld te worden", toevoegen:

Er moet naar gestreefd worden dat de minderjarige als zelfstandig procespartij kan optreden.

AMENDEMENT 2061

Indieners : P.H. Frankfurter e.a.
 Woordvoerder : P.H. Frankfurter
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.9, kolom 1, regel 10

Voorstel : Toevoegen aan Paragraaf "Rechtspositie Minderjarigen":

D'66 is tegen discriminatie op grond van leeftijd. Met name bij bioscopen doet dit verschijnsel zich voor. Jeugdigen behoren het recht te hebben alle bioscopen te bezoeken, tenzij daar films worden vertoond die gekeurd zijn voor een hogere leeftijd dan die van die jeugdigen.

AMENDEMENT 2062

Indieners : Hans IJzerdraat e.a.
 Woordvoerder : Hans IJzerdraat
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.9, kolom 1, regel 25

Voorstel : Toevoegen aan concept-tekst "Experimenten met juridische zelfhulp moeten gestimuleerd worden." :

Bij civiele procedures moeten gedaagden het recht hebben in persoon, dus zonder prokureur, te verschijnen.

AMENDEMENT 2063

Indieners : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder : Louise Groenman
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.9, kolom 1, regel 25

Oud : "in geval van maatschappelijke ongelijkheid moet structurele hulp geboden kunnen worden."

Nieuw : Ter opheffing van ongelijke rechtsbedeling is samenwerking van justitiële hulpverlening met andere eerstelijns hulpverlening noodzakelijk.

AMENDEMENT 2064

Indieners : R.A.C.Hoksbergen e.a.
 Woordvoerder : R.A.C. Hoksbergen
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.9, kolom 1, r.41-43

Voorstel : Aan concepttekst: "De bemiddeling . . .
 erkende instanties" toevoegen:

Voorwaarde voor toelating van deze kinderen dienen uitsluitend bepaald te worden door de belangen van het kind in nood. Voorwaarden voor adoptie dienen uitsluitend het belang van het kind te waarborgen. Discriminerende voorwaarden, die niet in het belang van het kind zijn, dienen te worden geschrapt. Adoptie door één persoon dient mogelijk te zijn als er een langdurige (b.v. 5 jaar of meer) ouder-pleegking relatie bestaat.

AMENDEMENT 2065

Indieners : Afdeling Utrecht
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.9, kolom 1, r.43-45

Voorstel : Tekst "Adoptie van deze kinderen moet vooral gebeuren met het oog op het belang van het kind in nood." schrappen.

AMENDEMENT 2066

Indieners : Afdeling Utrecht
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.9, kolom 1, regel 75

Voorstel : Toevoegen:
 een goede ", van de politie onafhankelijke" klachtenbehandeling.

AMENDEMENT 2070

Indieners : Regio Gelderland
 Woordvoerder : Rob van Baaren
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.9, kolom 2, r. 14-15

Voorstel : Na "bediend worden" toevoegen:
 waarbij de democratische controle door de diverse gemeenteraden moet zijn gewaarborgd.

AMENDEMENT 2071

Indieners : Werkgroep Informatiebeleid en Automatisering
 Woordvoerder : Theo Timman
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.9, kolom 2, regel 28

Voorstel : De tekst van hoofdstuk II-g. van het Verkiezingsprogramma, met uitzondering van het gedeelte onder Nationale inventarisatie, te vervangen door:

II.g. Naar een informatiebeleid

Onze samenleving ontwikkelt zich van een industriële maatschappij naar een steeds meer op informatie gebaseerde samenleving.

De privacy is een onderwerp, dat al sinds 1971 centraal staat. De laatste jaren is echter gebleken, dat infor-

matiebeleid veel meer onderwerpen omvat dan alleen privacy. Een samenhangende informatie-economie moet worden ontwikkeld. Voor verlangde informatie zal een realistische prijs moeten worden betaald, maar door subsidies moet de overheid basisvoorzieningen, zoals bibliotheken, garanderen. Werkgelegenheid in de informatie-industrie moet krachtig bevorderd worden. De uitdaging van een nieuwe samenleving moet worden opgepakt.

Beleidsuitgangspunten

Het informatiebeleid moet zich toespitsen op o.m.: openbaarheid, rechtsbescherming t.a.v. vertrouwelijke informatie, democratische controle op de informatiekanalen, het voorkomen van monopolievorming, het beschermen van de rechten van minderheden, het scheppen van beroeps- en arbitragemogelijkheden en het verzekeren van de toegankelijkheid van de informatiekanalen voor alle maatschappelijke groeperingen, zowel aan de verzend- als aan de ontvangstkant. Het informatiebeleid moet vorm krijgen in samenspel van overheid, wetenschap en techniek, bedrijfsleven en consument.

Informatie en macht

Geconcentreerd bezit van informatie is een instrument van macht. Nieuwe technische middelen enerzijds en toenemende ingewikkeldheid van organisaties anderzijds leiden ertoe dat de neiging ontstaat steeds meer informatie centraal te gaan beheeren. Dit dreigt te leiden tot ongewenste machtsconcentraties, ook bij de overheid zelf. Dezelfde technische middelen bieden evenwel ook mogelijkheden tot decentralisatie. Hier moeten politieke keuzes gemaakt worden. D'66 kiest in principe voor decentralisatie.

Organisatie van het informatiebeleid

Voorzover de overheid zich met informatiezaken bezighoudt gebeurt dat versnipperd over vele departementen en wetten. Dat betreft ook de informatieoverdracht door de overheid zelf. De opzet van een samenhangend informatiebeleid is een noodzakelijke voorwaarde voor het uitbouwen van een open samenleving en het bevorderen van het economisch- en maatschappelijk welzijn van zowel groepen als individuen. Gezien de veelheid en ingewikkeldheid van de nieuwe problemen op het ontgonnen informatieterrein, pleiten wij voor een eigen bewindsman/vrouw voor informatiezaken met een eigen begroting en de bevoegdheden om een beleid ook te doen uitvoeren. Dit beleid dient decentraliserend te zijn.

Bescherming van de privacy

D'66 hecht veel waarde aan de bescherming van de privésfeer van de burger. Er moet snel een kaderwet komen, die, mede gelet op technische ontwikkelingen, centraal of decentraal ingevuld kan worden. Regelingen zijn nodig t.a.v. openbare registers van gegevensbanken, recht van inzake, van afschrift en van wijziging van eigen persoonsgegevens, tegengaan van bepaalde koppelingen van gegevensbestanden en toezicht (inclusief behandeling van klachten) door een onafhankelijk lichaam, dat op democratische wijze samengesteld en gecontroleerd wordt.

P.T.T.

De toevloed van nieuwe technische mogelijkheden op informatieterrein stelt o.m. de vraag aan de orde of de monopoliepositie van de PTT onverkort gehandhaafd dient te worden. Het moet worden tegengegaan, dat de beschikking over informatiebestanden in dezelfde handen raakt als het beheer van de informatiekanalen. (Zie Hoofdstuk IV, de Economische Orde)

Informatie en onderwijs

Het onderwijs moet snel en beter gaan inspelen op het feit dat nieuwe informatietechnieken de wereld, waarin de leerlingen straks gaan functioneren, ingrijpend ver-

anderen. Scholing, ook aan de onderwijsgeevenden, in het opsporen, vormgeven en gebruiken van informatie, moet geïntegreerd worden in alle vormen van onderwijs, vooral ook in nascholingsprojecten en het tweede-kans-onderwijs. Alleen dan bestrijden wij de ongelijkheid van kansen die anders voortvloeit uit het verschil in vaardigheid bij gebruik van informatiekanalen.

Internationaal informatiebeleid

Uitgangspunt bij internationale - waaronder Europese - samenwerking moet zijn, dat internationaal geregeld wordt wat landelijk niet goed te regelen is. Dat geldt b.v. voor besluiten over satellieten, bepaalde overdrachtstarieven, aspecten van privaat wetgeving en harmonisatie, zowel als uitbouw van de auteursrecht-wetgeving. Consequenties voor de derde wereld moeten worden onderzocht.

AMENDEMENT 2072

Indieners : R. Kaptijn e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.9, kolom 1, regel 48

Voorstel : Aan de tekst toevoegen:

Er moet een bewindsman/vrouw worden aangewezen die voor het informatiebeleid een duidelijk eerste verantwoordelijkheid heeft en een afzonderlijk budget (zie II.c., organisatie departementen); een Raad van Advies voor het totale informatiebeleid worden ingesteld (ter ondersteuning van de beleidsvoorbereiding), en een Beheersorgaan worden opgericht (ter ondersteuning van de beleidsuitvoering).

Diverse thans bestaande organen kunnen in deze hoofdstructuur worden ingepast of worden opgeheven.

AMENDEMENT 2073

Indieners : R. Kaptijn e.a.
 Woordvoerder :
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.9, kolom 1, regel 65

Voorstel : Na regel 65 toevoegen:

De kwaliteit en kwantiteit van de werkgelegenheid op het informatieterrein moet in het werkgelegenheidsbeleid van de overheid veel aandacht krijgen. Over het totaal gezien is dit een duidelijk groeiende sector (vooral in de automatisering van informatiesystemen).

Het zo goed mogelijk benutten van nieuwe mogelijkheden voor moet een hoge prioriteit hebben.

Nauwe samenwerking is nodig tussen de Overheid, de zg. informatie-industrie en de onderzoekssector, terwijl al het mogelijke moet worden gedaan om ook de concurrent in het invullen van het beleid een belangrijke rol te laten meespelen. De overheid moet meehelpen dat het bedrijfsleven op nieuwe ontwikkelingen tijdig kan inspelen (b.v. door voortvarend te beslissen wie een nieuw medium mag exploiteren en onder welke voorwaarden), door snel de nodige wetgeving tot stand te brengen (b.v. inzake datanetten, auteursrecht in relatie tot de moderne media, privacy) en soms ook door financiële hulp (bij onderzoek, ontwikkeling en herstructurering).

AMENDEMENT 2074

Indieners : P. van Summeren e.a.
 Woordvoerder : P. van Summeren
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.9, kolom 2, regel 78

Voorstel : Toevoegen:

ook de gegevens over lezers die via bibliotheken aan derden beschikbaar kunnen komen dienen beschermd te worden.

AMENDEMENT 2080

Indieners : MG Informatiebeleid en Automatisering
 Woordvoerder : Theo Timman
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.10, kolom 1, regel 25

Voorstel : de uitdrukking: "wettelijk depot van alle drukwerken"

vervangen door:

depot van Nederlandse publikaties .

AMENDEMENT 2081

Indieners : Afdeling Gorinchem
 Woordvoerder : A. v.d. Meiden
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.10, kolom 1, regel 40

Voorstel : De inleidende alinea uitbreiden met de volgende zinsnede:

De overheid dient de wettelijke maatregelen b.v. ten aanzien van het recht van weerwoord en het recht op rectificatie uit te breiden en voorts alle maatregelen te steunen welke door de media-vertegenwoordigende organisaties worden genomen, teneinde de burgers beter te beschermen tegen misbruik van de vrijheid van meningsuiting, conform de voorstellen gedaan in de D'66-nota inzake de pers.

AMENDEMENT 2082

Indieners : Eisma e.a.
 Woordvoerder : Eisma
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.10, kolom 1, r. 55

Voorstel : de regels 55 t/m 68 schrappen.

AMENDEMENT 2083

Indieners : ARV-IJsselmeerpolders
 Woordvoerder : J. Bijleveld
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.10, kolom 1, regel 68

Voorstel : "Binnen het . . . omroepbladen"

vervangen door:

Binnen . . . omroepbestel is ruimte voor verdeling van zendtijd op basis van een bewuste keuze voor een omroeporganisatie.

AMENDEMENT 2084

Indieners : W. Wilbers e.a.
 Woordvoerder : W. Wilbers
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.10, kolom 2, regel 7

Voorstel : Invoeegen na "komen" :

Bij invoering van reclame zal de positie van de pers, in het bijzonder de regionale, een belangrijke rol moeten spelen.

AMENDEMENT 2085

Indieners : Welters e.a.
 Woordvoerder : Hoefnagel
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.10, kolom 2, r. 7-8

Voorstel : Schrappen: "de financiering" t/m "overheid".

AMENDEMENT 2086

Indieners : Eisma e.a.
 Woordvoerder : Eisma
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.10, kolom 2

- a. Schrappen: regels 13 t/m 30
- b. Schrappen: regels 34 t/m 42
- c. Schrappen: regels 48 t/m 51
- d. Schrappen: regels 56 t/m 70

AMENDEMENT 2087

Indieners : W. Wilbers
 Woordvoerder : W. Wilbers
 Onderwerp : Hoofdstuk II, blz.10, kolom 2, regel 22

Voorstel : het woord "Perswet" vervangen door:
 Met Persvoorzieningen

AMENDEMENT 2088

Indieners : W. Wilbers
 Woordvoerder : W. Wilbers
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.10, kolom 2, regel 24

Voorstel : "Alle persorganen. . ." vervangen door:

Dag-, nieuws- en opiniebladen en bepaalde tijdschriften die . . . enz.

AMENDEMENT 2089

Indieners : P.Hans Frankfurter e.a.
 Woordvoerder : P.Hans Frankfurter
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.10, kolom 2, regel 33

Voorstel : nieuwe zin invoegen bij paragraaf "Film":

Het bioscoopbedrijf dient in de gelegenheid te worden gesteld om, via een bescheiden heffing op alle entreebewijzen, de produktie van Nederlandse films sterk te stimuleren.

AMENDEMENT 2090

Indieners : Jaap Jansen e.a.
 Woordvoerder : Jaap Jansen
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.11, kolom 1, r. 1-2

Voorstel : "Het vorenstaande is mutatis mutandis ook van toepassing op videobanden."

vervangen door:

Soortgelijke regels dienen ook te gelden voor videobanden.

AMENDEMENT 2091

Indieners : Eisma e.a.
 Woordvoerder : Eisma
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.11, kolom 1

Voorstel : regels 3 t/m 9 schrappen.

AMENDEMENT 2092

Indieners : Rike Ruiter e.a.
 Woordvoerder : Rike Ruiter
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.11, kolom 1, regel 36

Voorstel : uit de inleiding te schrappen de zin:

"De 19de eeuwse Ivoren Toren past niet meer op ons schaakbord."

AMENDEMENT 2093

Indieners : Welters e.a.
 Woordvoerder : Eisma
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.11, kolom 1, r.53 t/m 68

Voorstel : Schrappen en daarvoor in de plaats:

Samenwerkingsverbanden tussen beroeps- en amateurs-kunstenaars dienen te worden bevorderd.

AMENDEMENT 2094

Indieners : Rike Ruiter e.a.
 Woordvoerder : Rike Ruiter
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.11, kolom 1, regel 58

Voorstel : de zin: "Van beroepsgezelschappen enz." te beëindigen bij "drempels".

Schrappen dus: "en minder op artistiek hobbyisme en narcisme."

N.B. Overbodig bij aanvaarding van amendement 2093

AMENDEMENT 2095

Indieners : Eisma e.a.
 Woordvoerder : Eisma
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.11, kolom 2, r. 3 t/m 18

Voorstel : Schrappen en vervangen door:

Aan een actief opdrachtenbeleid geven wij de voorkeur boven een statisch subsidiebeleid.

AMENDEMENT 2096

Indieners : Eisma e.a.
 Woordvoerder : Eisma
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.11, kolom 2, regels 33-38

Voorstel : Schrappen.

AMENDEMENT 2097

Indieners : P. van Summeren e.a.
 Woordvoerder : P. van Summeren
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.11, kolom 2, regels 47-55

Voorstel : Toevoegen:

"Daarom dient men bij de toelating van deze opleidingen in de 2e cyclus van het voortgezet onderwijs zodanig te differentiëren ook binnen de vakken, dat de opleiding relevant geacht kan worden voor de keuze van de kunstopleiding."

AMENDEMENT 2098

Indieners : P.H. Frankfurth e.a.
 Woordvoerder : P.H. Frankfurth
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.11, kolom 2, regel 67

Voorstel : Laatste zin paragraaf BKR: "De huidige te geven" vervangen door:

Er dient een beter systeem te komen voor het verspreiden van BKR-werken, naar openbare gebouwen, bedrijven en particulieren. BKR-werken dienen in de kunstuitleen gebracht te worden, waarbij leners het recht van koop hebben.

NB. Eerste zin ook ingestuurd door Rike Ruiter.

AMENDEMENT 2099

Indieners : Eisma e.a.
 Woordvoerder : Eisma
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.12, regel 6 - 13

Voorstel : Paragraaf "Organisatie" schrappen.

NB. Amendement ook ingediend door regio Groningen.

AMENDEMENT 2100

Indieners : Eisma e.a.
 Woordvoerder : Eisma
 Onderwerp : Hoofdstuk II, pag.10 t/m 12
 II-h: Media en II-i: Kunsten

Voorstel : deze hoofdstukken verplaatsen naar Hoofdstuk V.

HOOFDSTUK III DE NIEUWE SCHAARSTENAMENDEMENT 3000

Indieners : regio Groningen.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-a:
 De schaarste aan werk.
 Pag.13, 1ste kolom, regel 37.

Voorstel: Titel wordt:

III-a: De schaarste aan betaald werk.

AMENDEMENT 3001

Indieners : Afdeling Ede-Wageningen.
 Woordvoerder: Gerrit C.H. van Kralingen.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-a:
 De schaarste aan werk.
 Pag.13, 1ste kolom, regel 50.

Voorstel: Tussen "uittreden" en "naast" toevoegen:

Juist de jeugdwerkloosheid zal daarom krachtig moeten worden bestreden.

AMENDEMENT 3002

Indieners : Carien Evenhuis e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-a:
 De schaarste aan werk.
 Pag.13, 1ste kolom, regel 62.

Voorstel: Na "Hfdst.I)." invoegen:

In dit verband streeft D'66 naar gelijke kansen voor mannen en vrouwen op deelname aan alle sectoren en alle niveaus van betaalde arbeid en naar een gelijke verdeling van de overige taken in de samenleving.

AMENDEMENT 3003

Indieners : Saskia van der Loo e.a.
 Woordvoerder: Saskia van der Loo.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-a:
 De schaarste aan werk.
 Pag.13, 1ste kolom, regel 68 t/m 70.

Voorstel: "Verdeling van werk over mannen en vrouwen, jongeren en ouderen door het invoeren van meer deeltijdbanen."

vervangen door:

Verdeling van het werk over mannen en vrouwen, jongeren en ouderen, door middel van vormen van algemene arbeidstijdverkorting. Op de korte termijn biedt uitbreiding van deeltijdarbeid mogelijk oplossingen. Voorwaarden voor een dergelijke uitbreiding zijn echter o.m. gelijke rechtspositie t.o.v. voltijdarbeid, toepassing in alle sectoren en op alle niveaus, en gelijke verdeling over mannen en vrouwen.

Opmerking: Bij aanvaarding van dit amendement vervalt amendement 3004.

AMENDEMENT 3004

Indieners : M. Vissers e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-a:
 De schaarste aan werk.
 Pag.13, 1ste kolom, regels 69 en 70.

Voorstel: Aan: "vooral ... deeltijdbanen" toevoegen:
 en kortere werkdagen.

AMENDEMENT 3005

Indieners : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-a:
 De schaarste aan werk
 Pag.13, 2de kolom, regel 18.

Voorstel: "We doen ook een aantal voorstellen om het
 aantal onvervulde vacatures te verminderen.
 Op die manier zouden 10.000 mensen aan werk
 geholpen worden."

vervangen door:

We doen ook een aantal voorstellen om het aantal lang-
 durig onvervulde vacatures te verminderen. Op die
 manier zouden 10.000 mensen aan werk geholpen kunnen
 worden. Verplichte opgave van vacature door de werk-
 gever is daartoe noodzakelijk.

AMENDEMENT 3006

Indieners : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-a:
 De schaarste aan werk
 Pag.13, 2de kolom, regel 27.

Voorstel: "hetgeen bovendien als voordeel biedt dat
 voor velen tijd overblijft voor waardevolle
 activiteiten in de 'informele' sector."

vervangen door:

hetgeen mede de beoogde verdeling van werk in de
 'informele sector' bevordert en het mensen mogelijk
 maakt werk in beide sectoren te combineren.

AMENDEMENT 3007

Indieners : Nelleke Schoemaker e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-a:
 De schaarste aan werk
 Pag.13, 2de kolom, regel 50.

Voorstel: "Een wezenlijk element van deeltijdarbeid is
 dat zij wordt ingevoerd op alle niveaus."

vervangen door:

Wezenlijk voor deeltijdarbeid is dat zij wordt ingevoerd
 op alle niveaus, in alle sectoren en in dezelfde mate
 voor mannen en vrouwen. Qua rechtspositie en loopbaan-
 mogelijkheden moeten deeltijdwerkers gelijke rechten
 hebben als volle-tijd werkers.

AMENDEMENT 3008

Indieners : Landelijke Werkgroep Energie.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-b:
 Energieschaarste
 Pag.14, 1ste kolom, regel 9 t/m 11 en
 regel 65/66.

Voorstel: (regel 9 t/m 11): "Op de middellange termijn
 wordt kernenergie door ons als onaanvaardbaar
 beschouwd."

vervangen door:

Vanwege de diverse aan kernenergie verbonden problemen,
 waarvoor geen verantwoorde oplossing in zicht is, wordt
 kernenergie door ons als onaanvaardbaar beschouwd.

Voorstel: (regel 65/66): de woorden "op middellange
 termijn" schrappen.

AMENDEMENT 3009

Indieners : Afdeling Boxmeer.
 Woordvoerder: Harry Brockhoff (of vervanger)
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-b:
 De energieschaarste
 Pag.14, 1ste kolom, regels 17 t/m 20.

Voorstel: "Uitgangspunt ... t/m ... 20 jaar."

vervangen door:

Daarbij streven wij naar het handhaven van maximaal het
 huidige niveau van energieconsumptie gedurende de
 komende 20 jaar.

AMENDEMENT 3010

Indieners : R. Blom e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-b:
 De energieschaarste.
 Pag.14, 1ste kolom, regels 27 en 28.

Voorstel: Concepttekst: "... in een bewustmakingsproces
 o.m. door energie-informatieve etikettering,
 ..."

vervangen door:

..., in een bewustmakingsproces o.m. door proef- en
 demonstratieprojecten van b.v. passieve zonne-energie
 en door energie-informatieve etikettering, ...

AMENDEMENT 3011

Indieners : Van Dam e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-b:
 De energieschaarste
 Pag.14, 1ste kolom, regel 37

Voorstel: Aan bestaande tekst toevoegen:

De besparing m.b.t. het energieverbruik zal taak-
 stellend dienen te zijn. De overheid zal hierbij zelf
 voorop dienen te lopen; voorbeeldfunctie.

AMENDEMENT 3011-X

Indieners : Werkgroep Energie.
 Woordvoerder: Frank van den Berg.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-b:
 De energieschaarste
 Pag.14, 1ste kolom, regel 36.

Voorstel: Toe te voegen na paragraaf "Besparing":
 nieuwe paragraaf:

Organisatie en besluitvorming

Om de vele en vaak niet-wettelijke regelingen op energiegebied op elkaar af te stemmen is een veel betere wetgeving nodig, die de bevoegdheden en verplichtingen van de centrale en lagere overheden en de publieke energiebedrijven coördineert en wettelijk regelt. In deze wetgeving moet ook de verantwoording aan vertegenwoordigende lichamen en de inspraak van de burgers gewaarborgd worden.

Om de besluitvorming op energiegebied te verbeteren dient de Minister voor Energie en Economische Zaken jaarlijks bij de begrotingsbehandeling een indicatief plan voor de hele energie-voorziening aan het parlement voor te leggen, dat naast de gas- en electriciteitsvoorziening ook de olie- en koleninzet, het import- en exportbeleid en de doelstellingen t.a.v. energiebesparing en de ontwikkeling van nieuwe technieken omvat.

AMENDEMENT 3011-Y

Indieners : Landelijke Werkgroep Energie
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-b:
 De energieschaarste
 Pag.14, 1ste kolom, regel 37/38

Voorstel: Na de paragraaf "Besparing" invoegen een nieuwe paragraaf, luidende:

Alternatieven

Vooraf indien prioriteit wordt gegeven aan het ontwikkelen van goede opslagmethoden, kan van zogenaamde stromingsenergie (niet oprakende bronnen als zon, wind, waterkracht) en aardwarmte e.d. op de langere duur een betekenisvolle bijdrage worden verwacht. De nu al aanwezige mogelijkheden moeten snel zo ruim mogelijk worden toegepast. Al op korte termijn moet op zo ruim mogelijke schaal industriële warmte/kracht-koppeling worden gerealiseerd.

AMENDEMENT 3012

Indieners : Landelijke Werkgroep Energie
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-b:
 De energieschaarste
 Pag.14, 1ste kolom, regel 58.

Voorstel: Na "splitsbaar materiaal" invoegen:

,zowel als vergroting van het proliferatiegevaar door verspreiding van kennis over en beschikbaarheid van gevoelige technologie,

AMENDEMENT 3013

Indieners : Afdeling Utrecht
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-b:
 De energieschaarste
 Pag.14, 1ste kolom, regels 64 - 66

Voorstel: deze regels te wijzigen in:

wij van mening dat voor Nederland van toepassing van kernenergie moet worden afgezien.

Opmerking: Bij aanvaarding vervalt Amendement 3014.

AMENDEMENT 3014

Indieners : Landelijke Werkgroep Energie
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-b:
 De energieschaarste
 Pag.14, 1ste kolom, regels 64/65

Voorstel: "dat voor Nederland aan verdere toepassing van kernenergie en uitbreiding daarvan op middellange termijn niet gedacht kan worden."

vervangen door:

dat voornamelijk niet kan worden uitgegaan van een bijdrage van kernenergie aan onze toekomstige energievoorziening.

AMENDEMENT 3015

Indieners : Afdeling Utrecht, afdeling Arnhem
 Woordvoerder: Herman Kernkamp.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-b:
 De energieschaarste
 Pag.14, eerste kolom, regels 72-74.

Voorstel: Schrappen: " -tenzij er voor de aan deze centrales verbonden afval- en veiligheidsproblematiek toereikende oplossingen te vinden zouden zijn - "

Opmerking: bij aanvaarding vervalt Amendement 3016.

AMENDEMENT 3016

Indieners : Afdeling Boxmeer.
 Woordvoerder: Harry Brockhoff (of vervanger)
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-b:
 De energieschaarste
 Pag.14, 1ste kolom, regels 69 t/m 75

Voorstel: "Wat betreft ... t/m ... te worden."

vervangen door:

Wat betreft de kerncentrales te Borssele en Dodewaard zullen wij met het oog op de zgn. 'Brede Maatschappelijke Discussie' als onze mening uitdragen dat deze centrales in 1982 dienen te worden stilgelegd totdat er voor de aan deze centrales verbonden afval- en veiligheidsproblematiek afdoende oplossingen zijn gevonden.

AMENDEMENT 3017

Indieners : Afdeling Utrecht.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-b:
 De energieschaarste
 Pag.14, 2de kolom, regel 5.

Voorstel: Achter "Nonproliferatieverdrag" toevoegen: en het verdrag van Londen.

AMENDEMENT 3018

Indieners : Landelijke Werkgroep Energie
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-b:
 De energieschaarste
 Pag.14, 2de kolom, regels 6 t/m 8

Voorstel: "Belangrijk achten wij ... t/m ... wordt voortgezet."

vervangen door:

Onderzoek en innovatie

Op het terrein van alternatieve energie en van besparingstechnologie dient ons land, binnen het kader van een vernieuwend structuurbeleid (Hfdst.IV), een voor-aanstaande rol te gaan spelen. De betekenis van kern-fusie als eventuele toekomstige optie op de lange termijn zal uit voortgezet onderzoek, waarin ook Neder-land actief moet blijven, moeten blijken.

AMENDEMENT 3019

Indieners : Werkgroep Milieu.

Woordvoerder:

Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-c:
Het schaarse gezonde milieu
Pag.14, 2de kolom regels 36 t/m 45
(toetsingsbeleid) en
pag.15, 2de kolom regels 7 t/m 23
(de uitvoering van het milieubeleid).

Voorstel: pag.14, 2de kolom regels 36 t/m 45
vervangen door:

Bestuur en wetgeving

Op het punt van bestuur en wetgeving wil D'66 onder meer:

- Er moet gestreefd worden naar één versterkt Ministerie van Milieuzaken en Volksgezondheid, dat de primaire verantwoordelijkheid voor het milieubeleid zal dragen. Diverse milieutaken die nu onder andere departementen vallen, moeten naar dit ministerie worden overgeheveld, zoals bijv. kwalitatief waterbeheer en natuur- en landschapsbescherming; het laatste op voorwaarde dat beheer en beleid in één hand zullen zijn.
- Het is noodzakelijk dat op alle terreinen van overheidsbeleid het milieubeheer tot zijn recht komt door toetsing, bewaking en vooral bijsturing van activiteiten. Daartoe moeten de coördinerende bevoegdheden van de minister van Milieuzaken en Volksgezondheid zodanig worden versterkt dat ze reële inhoud krijgen.

Voor wat de beleidsinstrumenten betreft wil D'66 onder meer:

- milieu-effectrapportage voor alle potentiële aantastingen van natuur, milieu en landschap, met onafhankelijke toetsing;
- sanering van het vergunningenstelsel tot één 'milieuvergunning';
- overkoepeling van gemeentelijke en provinciale milieuplannen door een gecoördineerd landelijk milieuplan;
- verbetering van de nalevingscontrole;
- versterking van hinderwetbeleid en sanering van milieuhinderlijke bedrijven.

Betrokkenheid van de burger bij het milieubeleid brengt voor D'66 onder meer met zich mee: mogelijkheid van inspraak in een vroeg voorbereidend stadium van de besluitvorming; ruime beroepsmogelijkheid, gekoppeld aan sterke vereenvoudiging en versnelling van beroepsprocedures; meer mogelijkheden voor de consument (beleid in samenwerking met een bewust consumentengedrag, o.a. door informatieve etikettering en bevorderen verkrijgbaarheid van milieuvriendelijke producten; versterking van milieu-educatie in de ruimste zin, zowel als van gericht vakonderwijs en onderzoek op het gebied van milieu-beheer.

Voorstel: pag.15, tweede kolom, regels 7 t/m 23
schrappen.

AMENDEMENT 3020

Indieners : Marijke Hopman e.a.

Woordvoerder: Marijke Hopman.

Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-c:
Het schaarse gezonde milieu
Pag.14, 2de kolom, regel 38

Voorstel: toevoegen onder hfdst.III-c:

Milieu-educatie

Voorlichting over de plaats van de mens in het oecosysteem en zijn invloed daarop is van groot belang. Instanties die zich met deze voorlichting bezig houden (bijv. het IVN, Instituut voor Natuurbeschermings-educatie) moeten krachtig ondersteund worden.

AMENDEMENT 3021

Indieners : A.S.H. Breure e.a.

Woordvoerder:

Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-c:
Het schaarse gezonde milieu
Pag.14, 2de kolom, regel 58

Voorstel: Na het onderdeel "Milieu en industrieleid" invoegen een nieuw onderdeel, luidende:

De vervuiler betaalt

Er moet een algemeen milieuschadefonds komen voor vergoedingen aan door vervuiling gedupeerden. Het principe "de vervuiler betaalt" moet blijven gelden als een grondslag voor heffingen ter medefinanciering van milieumaatregelen, naast een behoorlijke bijdrage uit de algemene middelen. Dit principe houdt ook in: geen doorberekening van milieukosten in de prijs-compensatie.

AMENDEMENT 3022

Indieners : ARV Noord-Holland.

Woordvoerder: Koosje Schutte.

Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-c
Afvalverwerking
Pag.15, 1ste kolom, regel 4

Voorstel: Vanaf "De bij afvalverbranding ..." t/m (regel 12) "... produkten."

vervangen door:

Het ontstaan en de verwerking van chemisch afval moet onder een preventief beleid vallen, er op gericht dat processen waarbij het ontstaat, gewijzigd of stopgezet worden.

Afvalstoffen behoren te worden beschouwd als basis voor nieuwe produkten. Terugwinning van terugwinbare stoffen dient terhand te worden genomen. De economische haalbaarheid moet worden bevorderd door een actief beleid gericht op het zoeken naar afzetmogelijkheden voor de teruggewonnen produkten.

Verbranding van niet composteerbare en niet te hergebruiken stoffen dient slechts dan te geschieden, wanneer de vrijkomende warmte benut wordt en onder strikte garantie dat het milieu niet belast wordt door voor of tijdens het verbrandingsproces gevormde of te vormen stoffen.

AMENDEMENT 3023

Indieners : R.A.C. Hoksbergen e.a.
 Woordvoerder: R.A.C. Hoksbergen.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-c
 Luchtverontreiniging
 Pag.15, 1ste kolom, regels 33 t/m 44

Voorstel: regels 33 t/m 44 vervangen door:

Zowel de verontreiniging van binnen- als buitenlucht vereist dringende maatregelen.
 Wat betreft de verontreiniging van de buitenlucht (conform tekst): "bijsturing van verontreinigende activiteiten van o.a. industrie, energievoorziening en verkeer; zuiveringsvoorschriften, inclusief de ontwikkeling en verplichte toepassing van schonere processen; versnelde terugdringing van zwaveldioxide verontreiniging en verdere verlaging van het maximum zwavelgehalte van brandstoffen; (financieel) stimuleren van ontwikkeling van schone kolentechnologie (incl. nuttige verwerking/toepassing van as-rest) en betere verbrandingstechnieken; omschakeling van gas op kolen of olie, alweer bij maximale reinigingstechniek; tegengaan van toepassing van spuitbussen met schadelijke drijfgassen.

Wat betreft de verontreiniging van de binnenlucht (mede met het oog op de vele CARA-patienten) is meer aandacht nodig voor de negatieve gevolgen van isolatie en invloed van allerlei isolatiematerialen; het roken in openbare gebouwen en gedurende vergaderingen; airconditioning als bron van stof; verkeerde afvoer van schadelijke stoffen; invloed gebruik van verbrandingstoestellen (o.a. gasfornuizen).

AMENDEMENT 3024

Indieners :
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-c,
 Behoud kostbare gebieden
 pag.15, 1ste kolom, vanaf regel 60 en
 2de kolom tot en met regel 6.

Voorstel: vervangen door:

Natuur- en landschapsbescherming

Waarden van natuur en landschap komen voor over het gehele Nederlandse grondgebied. Ze dienen te worden beschermd of hersteld; waar ze kunnen ontstaan dienen ze te worden ontwikkeld. Hiertoe is een bijsturing in milieuvriendelijke richting nodig in o.m. landbouw, stedenbouw, industrie, verkeer en vervoer, recreatie enz. Daar de waarden van natuur en landschap in ons cultuurlandschap (o.a. weidevogels) hard achteruitgaan, is het onvermijdelijk nu uit te gaan van een bepaalde scheiding van landbouw en natuur. Het hiertoe ontwikkelde beleid faalt o.a. doordat de laatste jaren steeds meer is gekort op de financiële middelen. Binnen de 100.000 ha zeer kwetsbare landbouwgrond, die is bestemd als aanloopgebied voor reservaatvorming, moet alle grond kunnen worden gekocht, die aan de markt komt. Ook beheersovereenkomsten met boeren die bereid zijn een deel van hun inkomen te halen uit de - agrarische - productie van waarden van natuur en landschap, moeten eindelijk van de grond komen. Het behoud van houtwallen, knotwilgen e.d. is afhankelijk van samenwerking op plaatselijk en regionaal niveau tussen boeren, natuurbeschermers en overheid. Hiertoe moeten in het hele land onderhoudssubsidies kunnen worden verleend en arbeidsplaatsen ter beschikking gesteld.

Alle nog resterende natuurgebieden incl. de grote wateren, buitendijkse gebieden en de Noordzee, dienen te worden behouden, d.w.z. gevrijwaard voor aantastingen en goed beheerd. Bijzondere aandacht verdienen o.a. IJsselmeer-gebied (behoud en herstel watervogelfunctie en waterkwaliteit, geen inpoldering Markermeer, bescherming Oostvaardersplassen in hun volle omvang), Waddengebied (Waddenwet, geen Dollardthafen), Lauwersmeer (geen oefenterrein), Oosterschelde (maximaal getij, beperkte re-creatie), Noordzee (internationaal beheersplan), Grevelingen (zout houden), Markizaatsmeer (ontwikkelen als natuurgebied), Veluwe (beheer als eenheid), Rivierenland (afremmen ontgroningen), duinen (beteugeling waterwinning), Plateau van Margraten (geen afgraving). Voor alle natuurgebieden moet er een onderhoudssubsidie-regeling komen.

Opmerking: Bij aanvaarding vervallen Amendementen 3025, 3026, 3027 en 3028.

AMENDEMENT 3025

Indieners : Regio Groningen.
 Woordvoerder: J. F. Jansen van Tuikwerd.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-c,
 Behoud kostbare gebieden.
 Pag. 15, eerste kolom, regels 61 t/m 65

Voorstel: vervangen door:

De beleidsvoornemens van de overheid, vastgelegd in de zogenaamde groene nota's (waaronder de relatienota) en in de nota landelijke gebieden, dienen onverwijld te worden uitgevoerd. Wil het behoud van het nog resterende natuur en landschap nog een kans maken, dan dient hieraan de hoogste financiële voorrang te worden verleend.

Gedeeltelijk daarmee samenvallend valt het handhaven en mogelijke restauratie van onder meer de volgende natuurgebieden:

Opmerking: Bij aanvaarding vervalt Amendement 3026.

AMENDEMENT 3026

Indieners : Marijke Hopman e.a.
 Woordvoerder: Marijke Hopman.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-c:
 Het schaarse gezonde milieu
 Pag.15, 1ste kolom, regels 55 t/m 65.

Voorstel: "Ruimtelijke ordening landbouw ... t/m ... gebieden:" vervangen door:

Milieubeheer/behoud

Er dient een samenhangend beleid te komen voor het milieubeheer en behoud. Het r.o.beleid en het landbouwbeleid moeten hierop worden afgestemd (zie ook III-d en IV-h). Hierbij dient goed voor ogen gehouden te worden dat een verstoord natuurlijk oecosysteem vaak tientallen jaren nodig heeft om te regenereren. Goede samenwerking met op dit gebied werkzame instanties zoals Natuurmonumenten en de Prov.Landschappen is dringend gewenst. D'66 is vóór handhaving en zo mogelijk restauratie van natuurgebieden in de hierna te noemen gebieden:

AMENDEMENT 3027

Indieners : Bestuur en fractie D'66 Lelystad.
 Woordvoerder: mevr. A.J. Zuidema-de Jonge.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-c,
 Markermeer
 Pag.15, 1ste kolom, regels 66 en 67.

Voorstel: regels 66 en 67 vervangen door:

- Markermeer: vooralsnog wordt elke vorm van inpoldering afgewezen. Het definitieve standpunt zal mede worden bepaald door de uitkomst van de discussies in het kader van de Planologische Kernbeslissing (P.K.B.) over dit onderwerp.

Opmerking: Bij aanvaarding vervalt Amendement 3028.

AMENDEMENT 3028

Indieners : ARV Noord-Holland.
 Woordvoerder: Ruud Schutte.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-c,
 Markermeer
 Pag.15, 1ste kolom, regel 67.

Voorstel: toevoegen aan regel 67:

De Zuiderzeewet dient zodanig te worden gewijzigd, dat de opdracht tot verdere inpoldering daaruit wordt verwijderd.

AMENDEMENT 3029

Indieners : M. Burger e.a.
 Woordvoerder: M. Burger.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-c,
 Behoud kostbare gebieden,
 pag.15, 1ste kolom, na regel 67

Voorstel: Toevoegen:

-Oostvaardersplassen: 6000 ha groot, spoorlijntracé Almere-Lelystad naar het oosten verleggen, naast rijksweg 6.

Opmerking: zie Amendement 3030.

AMENDEMENT 3030

Indieners : B. van Veenen e.a.
 Woordvoerder: B. van Veenen.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-c,
 Behoud kostbare gebieden
 Pag.15, 1ste kolom, na regel 67

Voorstel: Toevoegen:

Oostvaardersplassen

Delta-oecosysteem beschermen middels vastlegging van dit 6000 ha grote gebied in een bestemmingsplan;
 Tracé Zuiderzee-spoorlijn verleggen.

AMENDEMENT 3031

Indieners : ARV-Limburg.
 Woordvoerder: Peter Scheers.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-c,
 Plateau van Margraten
 Pag.15, 1ste kolom, regels 76, 77, 78

Voorstel: Het gedeelte "elk plan tot mergelwinning vergeten, een unieke flora weegt op tegen de belangen van de cementindustrie."

vervangen door:

afgraving is strijdig met het beleid inzake het plan Nationaal Landschapspark Mergelland; bovendien is cement geen schaars produkt in de E.G.

Opmerking: Bij aanvaarding vervalt Amendement 3032.

AMENDEMENT 3032

Indieners : Afdeling Naarden.
 Woordvoerder: Wijnand Kaag.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-c,
 Behoud kostbare gebieden
 Pag.15, 1ste kolom, regel 77-78.

Voorstel: "de belangen van de cementindustrie."

vervangen door:

de economische belangen.

AMENDEMENT 3033

Indieners : ARV Overijssel.
 Woordvoerder: J.T. Knoop Pathuis.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-c,
 pag.15, 2de kolom, na regel 6

Voorstel: na regel 6 "(Zie Hfdst.VI)" toevoegen:

Naast bescherming van natuurgebieden dient ook de bescherming van het landschappelijk schoon van niet-natuurgebieden (b.v. agrarische gebieden door herverkaveling) aandacht te krijgen.

AMENDEMENT 3034

Indieners : Marijke Hopman e.a.
 Woordvoerder: Marijke Hopman.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-c
 Landschapsbeheer
 Pag.15, 2de kolom, na regel 6

Voorstel: Na regel 6 toevoegen:

Landschapsbeheer/behoud

Ook het beheer en behoud van het landschap met hoge natuurwetenschappelijke of landschappelijke waarde moet krachtig ter hand worden genomen. Hierbij kan worden genoemd:

- subsidies voor knotploegen en andere vrijwilligersactiviteiten,
- vorming van nationale landschapsparken,
- een milieuvriendelijk wegbermbeheer.

AMENDEMENT 3035

Indieners : Breure e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-c
 Milieu
 Pag.15, 2de kolom, regel 14

Voorstel: Na "milieudelicten," invoegen van de volgende zinsnede:

milieu-effectrapportage voor alle potentiële aantasting van natuur, milieu en landschap, met onafhankelijke toetsing;

AMENDEMENT 3036

Indieners : A.S.H. Breure e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-c,
 Milieu
 Pag.15, 2de kolom, regel 23

Voorstel: Aan het slot van het onderdeel "De uitvoering van het milieubeleid" (zodanig met enige redactionele bekorting van de daarin opgenomen tekst) toevoegen:

Betrokkenheid van de burger bij het milieubeleid brengt voor D'66 onder meer met zich mee: mogelijkheid van inspraak in een vroeg (voorbereidend) stadium van de besluitvorming; ruime beroepsmogelijkheid, gekoppeld aan sterke vereenvoudiging en versnelling van beroepsprocedures; meer mogelijkheden voor de consument (zie ook Hfdst.IV) voor milieubewust consumptiegedrag o.a. door informatieve etikettering en bevorderen van de verkrijgbaarheid van milieuvriendelijker produkten; versterking van milieu-educatie in de ruimste zin, zowel als van gericht onderzoek en vakonderwijs op het gebied van milieubeheer.

AMENDEMENT 3037

Indieners : Saskia van der Loo. e.a.
 Woordvoerder: Saskia van der Loo.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-d: .
 De schaarse ruimte
 Pag.15, 2de kolom, regels 59 t/m 64.

Voorstel: "Concentratie ... terugdringt."

vervangen door:

Concentratie en integratie van wonen, werken en voorzieningen: Dit komt het voorzieningenpeil ten goede en maakt reisafstanden korter. Hierdoor worden de mogelijkheden voor ouders met huishoudelijke en verzorgende taken om werk thuis en buitenshuis te combineren vergroot. Tegelijkertijd worden het langzaam verkeer en het openbaar vervoer bevorderd, waardoor het ruimtevreterend en milieubelastend particulier vervoer wordt teruggedrongen.

AMENDEMENT 3038

Indieners : G. Brinkgreve e.a.
 Woordvoerder: G. Brinkgreve en J.Gruijters, Gosman.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III -d,
 pag.15, kolom 2, regel 70.

Voorstel: Na de paragraaf "Herstel van de steden" (regel 70) toevoegen:

Herstel van de nog overgebleven historische bebouwing en stedenbouwkundige structuren die het meest toegankelijke nationale cultuurbezit vormen en van essentieel belang zijn om de stads- en dorpskernen kleinschalig te houden en aantrekkelijk voor de inwoners van de gemeente zelf, en voor de regio, alsmede voor het economisch belangrijke toerisme.

AMENDEMENT 3039

Indieners : Rike Ruiter e.a.
 Woordvoerder: Rike Ruiter.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-d,
 De schaarse ruimte
 Pag.16, 1ste kolom, regel 4

Voorstel: Na "worden" een komma plaatsen en toevoegen: doch de kwaliteit van het woonmilieu een belangrijke afwegingsfactor dient te zijn.

AMENDEMENT 3040

Indieners : Afdeling Arnhem.
 Woordvoerder: Bert Slingenberg.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-d:
 De schaarse ruimte
 Pag.16, 1ste kolom, regels 5 t/m 9

Voorstel: de tekst "Handhaving en vergroting van het eigen voorzieningenniveau in kleine steden en dorpen. Dit mag geen aanleiding zijn voor nieuwe suburbanisatie."

vervangen door:

Streven naar handhaving van het voorzieningenniveau op het platteland.

AMENDEMENT 3041

Indieners : Werkgroep Verkeer-Vervoer te Land.
 Woordvoerder: H. Jonker.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-d:
 De schaarse ruimte
 Pag. 16, 1ste kolom, regels 26 t/m 28

Voorstel: "Daar staat tegenover ,," t/m ".. tegen elkaar afwegen"

vervangen door:

Een goed vervoersbeleid moet dit voordeel afwegen tegen de nadelen als: ruimtebeslag, energieverbruik en milieubelasting.

AMENDEMENT 3042

Indieners : Werkgroep Verkeer-Vervoer te Land.
 Woordvoerder: H. Jonker.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-d:
 De schaarse ruimte
 Pag.16, 1ste kolom, regel 31

Voorstel: "transport over water, openbaar vervoer en langzaam verkeer" schrappen.

AMENDEMENT 3043

Indieners : Hans IJzerdraat e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-d
 Schaarse ruimte en vervoer
 Pag.16, 1ste kolom, regels 37 t/m 41

Voorstel: "Afremmen van het overmatig autogebruik ...
 t/m ... voor het beroepsvervoer."

vervangen door:

Afremmen van het overmatig autogebruik door een verhoogde heffing op de motorbrandstof bij gelijktijdige afschaffing van de heffing op motorvoertuigen, met nader uit te werken compensatieregelingen voor het beroepsvervoer.

AMENDEMENT 3044

Indieners : Hans IJzerdraat e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-d
 Schaarse ruimte en vervoer
 Pag.16, 1ste kolom, na regel 41

Voorstel: toevoegen na "het beroepsvervoer":

Ter verdere matiging van het autogebruik dient een billijk systeem van motorbrandstof distributie overwogen te worden.

AMENDEMENT 3045

Indieners : Hans IJzerdraat e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-d
 Schaarse ruimte en vervoer
 Pag.16, 1ste kolom, na regel 41

Voorstel: Na "het beroepsvervoer" toevoegen:

De minimum leeftijd voor het kunnen behalen van het rijbewijs dient verhoogd te worden, evenals de minimum leeftijd voor het mogen besturen van een bromfiets.

AMENDEMENT 3046

Indieners : Werkgroep Verkeer-Vervoer te Land.
 Woordvoerder: H. Jonker.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-d
 Schaarse ruimte
 Pag.16, 1ste kolom, regel 42 t/m 43

Voorstel: "de besparing op aanleg van snelwegen te gebruiken voor" schrappen.

AMENDEMENT 3047

Indieners : Werkgroep Verkeer-Vervoer te Land
 Woordvoerder: H. Jonker.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-d
 Schaarse ruimte
 Pag.16, 1ste kolom, regel 47 t/m 50

Voorstel: "Verbetering openbaar vervoer" t/m
 "concurrerende tariefstelling"

vervangen door:

verbeteren openbaar vervoer door de volgende maatregelen:
 - verbeteren van bestaande voorzieningen (opheffen knelpunten) en aanleggen van nieuwe voorzieningen voor het openbaar vervoer;

- stimuleren van een vooruitziend capaciteitsbeleid bij het openbaar vervoer i.p.v. een "lijdelijk volgen van de vraag", b.v. door in een vroeg stadium nieuwe wijken te bedienen van openbaar vervoer;
- concentreren van werkgelegenheid zoals kantoren bij voorkeur op goed per openbaar vervoer te bereiken plaatsen;
- zowel in eigen huis als door stimuleringsacties in het bedrijfsleven moet de overheid openbaar vervoergebruik in het woon-werk-verkeer bevorderen. Hiertoe kunnen dienen: herzien reiskostenvergoedingen, beperking van parkeerfaciliteiten, acties onder werknemers;
- stimuleren en financieren door de centrale overheid van doorstromingsmaatregelen (vrije baan, aanpassing verkeerslichten) voor het tram- en busverkeer, P.en R. faciliteiten bij stations en veilige fiets- en looproutes naar stations;
- voordat de taxi werkelijk goed als aanvullende vorm van openbaar vervoer kan gaan functioneren, zullen exploitatieve, tarifaire, organisatorische en wettelijke aanpassingen moeten plaatsvinden.

AMENDEMENT 3048

Indieners : Afdeling Noordwijkerhout.
 Woordvoerder: L.M. de Keijzer.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-d
 Schaarse ruimte
 Pag.16, eerste kolom, na regel 50

Voorstel: na "tariefstelling." toevoegen:

Met name in de Bollenstreek dient de aanleg van een spoorwegstation dringend te worden overwogen.

AMENDEMENT 3049

Indieners : Werkgroep Verkeer-Vervoer te Land.
 Woordvoerder: H. Jonker.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-d
 Schaarse ruimte
 Pag.16, 1ste kolom, regel 51 t/m 52

Voorstel: "Besef van" t/m "waterwegvervoer"

vervangen door:

- besef van het belang van goederenvervoer voor onze economie, zich uitend in de volgende maatregelen:
- voeren van een sturend beleid, dat, ook in Europees verband, een duidelijke samenhang vertoont tussen de verschillende vervoerstakken;
 - ontwikkelen van een strategie die het vervoer van vitale goederenstromen veilig stelt;
 - zo efficiënt mogelijk benutten van de bestaande en toekomstige capaciteit, met behoud van vrijheid van keuze van vervoermiddel voor de verlader;
 - zorgen voor gelijke basisvoorwaarden, waaronder de verschillende vervoerstakken kunnen functioneren, zoals sociale voorwaarden, beloningssystemen, financiering en doorberekening infrastructuur;
 - verscherpen van controle op naleving CAO-voorwaarden en andere voorschriften;
 - stimuleren met aanloopsubsidies van gecombineerd vervoer van containers, opleggers, trailercombinaties en wissellaadbakken;
 - in Europees verband stimuleren van de spoorwegaanpak;
 - bevorderen van goede laad- en losmogelijkheden in binnensteden in het algemeen en in voetgangersdomeinen in het bijzonder.

AMENDEMENT 3050

Indieners : P.Hans Frankfurter e.a.
 Woordvoerder: P.Hans Frankfurter.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-d
 Schaarse ruimte en vervoer
 Pag. 16, 1ste kolom, na regel 55

Voorstel: toevoegen na regel 55:

Bevoordelen (zowel fiscaal als wettelijk) van het taxi-
 vervoer boven het particulier auto-vervoer onder gelijk-
 tijdige verzwarende van de eisen, waaraan het taxi-
 vervoer heeft te voldoen.

AMENDEMENT 3051

Indieners : Werkgroep Maritieme Zaken
 Woordvoerder: Peter A.van den Brandhof
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-d
 Schaarse ruimte en vervoer
 Pag.16, 1ste kolom, regel 55

Voorstel: Toevoegen na regel 55:

- Een nationaal (zee)havenbeleid ter voorkoming van
 maatschappelijke verspilling; uitbreiding van de
 massagoedoverslag-mogelijkheden in de IJmond wordt
 afgewezen, wel dient het sluisencomplex in het Noord-
 zeekanaal te worden verbeterd.

AMENDEMENT 3052

Indieners : ARV Noord Brabant
 en Werkgroep Maritieme Zaken.
 Woordvoerder: Henk van Ouwkerk, resp. Leo de Keijzer.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-d,
 pag.16, 2de kolom, 3de regel.

Voorstel: "kordaat" wijzigen in:
 waar nodig.

AMENDEMENT 3053

Indieners : Werkgroep Landbouw
 Woordvoerder: Wim de Jonge.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-c
 De nieuwe schaarsten; Schaarse grond
 Pag.16, 2de kolom, regels 15 - 31

Voorstel: regels 15-31 vervangen door:

Grond is schaars, beheersing van de grondmarkt is
 noodzakelijk om te voorkomen dat alleen de financieel
 meest draagkrachtigen nog grond in handen krijgen.
 De Wet Agrarisch Grondverkeer is hiervoor ontoereikend.
 Er zal slechts sprake kunnen zijn van een werkelijke be-
 heersing als er geen directe band tussen verkoper en
 koper van grond is. Om dat te bereiken zullen vrijko-
 mende gronden door een onafhankelijke instantie moeten
 worden toegewezen. Voorrang zal daarbij verleend moeten
 worden aan die landbouwbedrijven, die voor hun voort-
 bestaan vrijkomende grond het dringendst nodig hebben,
 d.w.z. de kleine en middenbedrijven. Zowel toewijzings-
 normen als prijsvaststelling dienen te berusten op
 objectieve en controleerbare criteria. Bij verkoop of
 onteigening van ... (rest ongewijzigd)

AMENDEMENT 3054

Indieners : Regio Groningen.
 Woordvoerder: J.F. Jansen van Tuikwerd.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-d
 Landbouw
 Pag.16, 2de kolom, regels 18 t/m 33

Voorstel: "Voor beheersing ... t/m ... vervangings-
 waarde." wordt aldus veranderd:

Het door de Tweede Kamer aangenomen wetsontwerp Agra-
 risch Grondverkeer is hiertoe ontoereikend, omdat ont-
 duiking mogelijk blijft. Er zal slechts sprake kunnen
 zijn van een werkelijke beheersing, als er geen directe
 band tussen verkoper en koper van de grond bestaat.
 Om dat te bereiken zullen vrijkomende gronden door een
 onafhankelijke instantie moeten worden toegewezen.
 Voorrang zal daarbij verleend moeten worden aan die
 landbouwbedrijven, die voor hun voortbestaan vrijko-
 mende grond het dringendst nodig hebben. Zowel toewij-
 zingsgronden als prijsvaststelling dienen te berusten op
 objectieve en controleerbare normen.
 Bij onteigening van gronden dient de prijs bepaald te
 worden op basis van de vervangingswaarde.

Opmerking: De indieners van amendementen 3053 en 3054
 worden verzocht tijdig voor de behandeling
 dezer amendementen contact op te nemen met
 de Rapportagecommissie.

AMENDEMENT 3055

Indieners : Regio Zuid-Holland.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-e
 Stadsvernieuwing/Monumentenzorg
 Pag.17, eerste kolom, regel 30

Voorstel: "De woonruimte behoort gerealiseerd te worden
 in een milieu dat het wonen in de stad weer
 aantrekkelijk maakt (zgn. "wervend woonmilieu")"
 aanvullen met:

De zorg voor cultuur-historisch waardevolle panden en
 beschermingswaardige situaties, ook wanneer er geen van
 rijkswege beschermde monumenten of beeldbepalende panden
 in een beschermd stads- of dorpsgezicht in het geding
 zijn, kan een kwalitatieve bijdrage leveren aan de
 volkshuisvesting.

AMENDEMENT 3056

Indieners : Afdeling Utrecht.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-e
 De schaarste aan woningen
 Pag.17, eerste kolom, regel 33-35.

Voorstel: regels 33-35 schrappen:
 "Omzetting van niet meer gebruikte ...
 tegengegaan."
 en ter vervanging op blz.17, 2de kolom,
 regel 35 na "alternatieve samenlevingsvormen"
 invoegen:

Omzetting van niet meer gebruikte bedrijfsruimte in
 woonruimte dient gestimuleerd te worden, onttrekking van
 woonruimte tegengegaan. Reeds (illegaal) onttrokken
 woonruimte, b.v. door bedrijven of boven winkels, dient
 zoveel mogelijk in de woonsfeer teruggebracht te worden,
 zo mogelijk op kosten van de illegale onttrekker.

AMENDEMENT 3057

Indieners : G.P. Gosman e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-e
 Pag.17, kolom 1, regel 52

Voorstel: Na de paragraaf "Stadsvernieuwing" toevoegen:

Monumentenzorg

Monumentenzorg ressorteert onder het Ministerie van CRM, doch houdt wat de beschermde woonhuizen (circa 70% van het aantal monumenten) en wat de beschermde stads- en dorpsgezichten betreft, nauw verband met VRO, met name ten aanzien van de stadsvernieuwing. Zowel organisatorisch als financieel heeft deze relatie verbetering nodig, waarbij een ruime delegatie van bevoegdheden wenselijk is aan gemeentebesturen, die over een adequaat eigen monumentenbureau beschikken. De restauratie-activiteit dient te worden opgevoerd.
 VERSTERKING VAN DE EIGEN VERANTWOORDELIJKHEID VAN GEMEENTEN EN PROVINCIES IS DRINGEND NOODZAKELIJK.

De hiervoor beschikbaar te stellen overheidsmiddelen hebben een veelzijdig nuttig effect. Restauratie van monumenten doet het proces van verkrotting omslaan in een proces van regeneratie en voorkomt zodoende latere kostbare kaalslagsaneringen. Restauratie vormt voorts de meest arbeidsintensieve sector van de bouwnijverheid en is derhalve van belang voor de werkgelegenheid; bovendien biedt het restauratiewerk de beste scholing voor een veelzijdige ambachtelijke kennis en vaardigheid die onmisbaar zijn voor het deskundig onderhoud van alle gebouwen in ons land. Door restauratie worden woningen van bijzondere kwaliteit aan de voorraad toegevoegd, waarbij enerzijds gewaakt moet worden tegen kunsthistorisch dogmatisme, anderzijds tegen het integraal willen toepassen van bouwvoorschriften die voor nieuwbouw zijn ontworpen.

AMENDEMENT 3058

Indieners : G.Brinkgreve e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-e,
 pag.17, kolom 1, regel 52.

Zelfde inhoud als amendement 3057, echter met weglating van de in hoofdletters getypte zin.

Opmerking: bij aanvaarding van amendement 3057 vervalt amendement 3058.

AMENDEMENT 3059

Indieners : Afdeling Bommelerwaard.
 Woordvoerder: F.M. Velthuis-Kluppel.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-e
 Pag.17, 2de kolom

Voorstel:

A. Regel 3, na de woorden "rente-egaliserende" invoegen:

Woonruimtebeleid

Iedereen vanaf 18 jaar heeft recht op zelfstandige woonruimte. De rijksoverheid zal een zodanig beleid moeten voeren dat de voorwaarden hiervoor geschapen worden. Aan gezien de grootste woningnood bestaat onder de zwakkeren in de samenleving (minimum inkomens, jongeren, buitenlandse werknemers, bejaarden), de nieuwbouwwoningen voor deze groepen te duur zijn en de goedkopere huurwoningen veelal bewoond worden door mensen met een relatief hoog inkomen, zal er een herverdeling van de woningvoorraad moeten plaatsvinden

door middel van doorstroming. Het invoeren van een huurdersheffing is hiervoor het aangewezen middel. Daarnaast zullen de individuele huursubsidies voor huurders met lage inkomens nodig blijven. De inkomsten uit de huurdersheffing zullen hiervoor aangewend moeten worden.

B. Regels 9 t/m 12: "De doorstroming" t/m "huurdersheffing" schrappen.

C. Regel 28: kopje "Woonruimtebeleid" schrappen.

D. Regels 29 t/m 32: "De gemeenten" t/m "woningzoekenden" vervangen door:

de huurdersheffing moet het de gemeenten mogelijk maken een woonruimtebeleid te voeren, dat de bestaande en nieuw te bouwen woonruimte beter verdeelt en gelijke kansen biedt aan alle woningzoekenden.

E. Regel 45: na "voorkomen" toevoegen:

De toewijzing van woningen zal volgens landelijke uniforme regels moeten geschieden.

AMENDEMENT 3060

Indieners : ARV Overijssel.
 Woordvoerder: H. Horsman.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-e
 Pag.17, 2de kolom, regel 12.

Voorstel: regel 12 "Het huidige systeem ... t/m ... woonsubsidies" vervangen door:

Het huidige systeem van hypotheekrente-aftrek dient voorlopig voor eigenaar-bewoners te worden gehandhaafd, waarbij de totale invloed van deze aftrek op de te betalen inkomstenbelasting (gelet op het marginale belastingtarief) dient te worden gemaximaliseerd.

AMENDEMENT 3061

Indieners : Hanneke Gelderblom-Lankhout
 Woordvoerder: Hanneke Gelderblom-Lankhout
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-e
 Bouwkosten
 Pag.17, 2de kolom, na regel 17

Voorstel: na "Daartoe zal de volledige renteaftrek beperkt worden tot hypotheek van maximaal f 300.999,-."

invoegen:

Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen woningen op erfpacht en woningen op eigen grond.

AMENDEMENT 3062

Indieners : J. Douma e.a.
 Woordvoerder: J. Douma.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-e,
 Bouwkosten
 Pag.17, 2de kolom, regel 17 t/m 19

Voorstel: "Boven deze grens, die .. t/m ... inflatiepercentage aftrekbaar zijn" schrappen.

Toelichting: Grens van f 300.000,- is hoog genoeg. Daarboven mag geen gemarchandeerd plaatsvinden.

AMENDEMENT 3063

Indieners : Regio Zuid-Holland.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-e
 Bouwkosten
 Pag.17, kolom 2, regel 27, regel 27.

Voorstel: na: "Om verwaarlozing en/of "zwart" werk ..."
 t/m "... herwaardering van het huurwaarde
 "forfait"

aanvullen met:

Voor onderhoudskosten aan van rijkswege beschermde monu-
 menten bestaan fiscale aftrekmogelijkheden; voor mo-
 numenten beschermd door gemeenten of provincies moeten
 gelijke fiscale aftrekmogelijkheden worden geboden.

AMENDEMENT 3064

Indieners : J.N. Leenders e.a.
 Woordvoerder: J.N. Leenders.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-e
 De schaarste aan woningen, Woonruimtebeleid
 Pag.17, 2de kolom, regel 39

Voorstel: na "te voorkomen"

invoege:

dit om het begrip 'woonrecht' reële inhoud te geven,
 door het vorderingsbeleid stringent te hanteren, zodat
 het fenomeen kraken overbodig wordt. Zo lang deze
 situatie nog niet zo is, is kraken in bepaalde gevallen
 aanvaardbaar.

MOTIE 7300

Indieners : Bregman e.a.
 Woordvoerder: Bregman.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-a
 De schaarste aan werk

De ALV van D'66, in vergadering bijeen te Amersfoort
 op 20 en 21 februari 1981,

van oordeel dat

het in dit hoofdstuk gebruikte cijfermateriaal m.b.t.
 de geregistreeerde werkloosheid en de netto groei van
 de bevolking zo aan verandering onderhevig is,

besluit

dat het raadzaam lijkt dit cijfermateriaal niet op te
 nemen in het verkiezingsprogramma.

en gaat over tot de orde van de dag

MOTIE 7301

Indieners : Werkgroep Verkeer-Vervoer te Land
 Woordvoerder: H. Jonker
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk III-d
 Schaarste ruimte en vervoer
 Pag.16, 1ste kolom regel 23 t/m 78
 2de kolom regel 1 t/m 13

De ALV van D'66, in vergadering bijeen te Amersfoort
 op 20/21 februari 1981,

overwegende dat

verkeer en vervoer niet alleen ruimtelijke-ordenings-
 aspecten heeft, zoals gesuggereerd wordt door de titel:
 schaarste ruimte en vervoer, maar evenzeer milieu- en
 economische aspecten,

is van oordeel dat

verkeer en vervoer een meer op zichzelf staande plaats
 in het verkiezingsprogramma nodig heeft om alle kanten
 van dit onderwerp tot zijn recht te laten komen,

besluit

de op verkeer en vervoer betrekking hebbende tekst onder
 te brengen in een hoofdstuk onder de titel "Verkeer en
 Vervoer"

draagt op aan de Programmacommissie

deze wijziging aan te brengen.

en gaat over tot de orde van de dag

HOOFDSTUK IV. SOCIAAL ECONOMISCH BELEID

Amendement 4000

Indiener : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Sociaal-economisch beleid, pag. 18
 1^e kolom r.6

Voorstel:

In deze samenleving brengt de mens een groot deel van z'n leven werkend door. Daarom zou er voldoende werk moeten zijn dat voldoende ontplooiingsmogelijkheden biedt.
 Vervangen door:

Dat de mens een groot deel van z'n leven werkend doorbrengt, betekent niet dat wij niet kritisch staan tegenover de centrale rol van de betaalde arbeid in onze samenleving. Blijft staan, dat voldoende werk moet zijn, dat voldoende ontplooiingsmogelijkheden biedt.

Amendement 4001

Indiener : Nelleke Schoemaker e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Sociaal econ.om.beleid pag 18 1^e kolom regel 29

Voorstel:

daarom, en omdat wij van mening zijn dat er steeds meer mogelijkheden geschapen moeten worden voor zelfontplooiing in de "informele sector" pleiten wij voor een eerlijker verdeling van het beschikbare werk.
 Vervangen door:

Daarom en omdat wij van mening zijn dat het werk in de "informele sector" niet uitsluitend ten laste mag komen van bepaalde groepen burgers (vrouwen, jongeren- arbeidsongeschikten) en het bovendien mogelijkheden tot zelfontplooiing biedt, streven wij naar een eerlijker verdeling van alle beschikbare werk (zowel in de formele als in de informele sector). Het gaat daarbij om (gelijke) verdeling van betaalde en onbetaalde arbeid en (gelijke) kansen op zelfontplooiing.

Amendement 4002

Indiener : afd. Ede/Wageningen
 Woordvoerder: Luutze Locht
 Onderwerp : IV.a., pag. 18, 1e kolom, na regel 55

Voorstel:

Invoegen:

IV.a. WERKGELEGENHEIDSBELEID

Als meest wezenlijke maatregel wordt gezien een koopkrachtbevorderingspolitiek op internationaal niveau. Nederland moet zijn bijzondere rol in de beeldvorming over het internationale geldstelsel benutten om tot een herstel te komen. Met name moet het Internationaal Monetair Fonds op grotere schaal geldscheppend gaan optreden. De daaruit beschikbaar komende fondsen moeten voor een belangrijk deel - in eerste aanleg - naar de ontwikkelingslanden toevloeien, zoals de nationale geldschepping na 1930 (New Deal-politiek) naar de binnenlandse lagere inkomensgroepen is gegaan.

Op nationaal niveau moet de hoeksteen van het beleid zijn een verdergaande ontkoppeling van het beleid ten aanzien van inkomens en het beleid ten aanzien van loonkosten: het feit dat een minimum inkomen noodzakelijk is - ook bijvoorbeeld voor de risicogroepen - wordt nog te veel gezien als een onvermijdelijkheid van hoge loonkosten. Als het wordt losgekoppeld zal voor velen werk te vinden zijn; werk als zodanig is er immers genoeg. De maatschappelijke kosten van het inschakelen van meer arbeid in de bedrijven en diensten, zijn zeer gering. Als de maatschappelijke nadelen van het werkloos zijn mede in beschouwing worden genomen, is bij inschakelen van meerarbeid zelfs geen sprake van maatschappelijke kosten, maar van baten. Het beleid moet daarom gericht worden op verlaging van de loonkosten - op het laagste niveau met 10% à 30% - bij ongewijzigd beleid ten aanzien van de inkomens. Dit is mogelijk door niet meer alle sociale taken van de overheid - ook in het geval van de lager betaalden - te dekken uit heffingen op de arbeid - zoals thans het geval is - maar bijvoorbeeld uit een verhoging van de BTW. Het zal echter blijken dat de extra lasten voor de overheid - zoal aanwezig - erg beperkt zijn.

Op wat langere termijn wordt voorts veel effect verwacht van het selectieve herindustrialisatieproces. Bij nieuwe initiatieven moet de overheid daartoe onder andere meer directe hulp bieden in voorlichting en toepassing van de - vele - overheidsvoorschriften en subsidies.

(Thans IV.a. wordt IV.b. en zo voorts).

Amendement 4003

Indieners : M. Vissers e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Hoofdstuk IV: Sociaal-Economisch beleid, pag. 18, 1^e kolom onder IV-a: Het globale kostenmatigende beleid.

Voorstel:

Regel 57, wanneer....gerealiseerd moeten worden door (regel 60),
 Vervangen door:

Ook wanneer er de komende jaren niet opnieuw belangrijke internationale verstoringen optreden dan nog zal ons Nationaal Inkomen niet of nauwelijks groeien. Dit zal gerealiseerd moeten worden door:

Amendement 4003a

Indiener : Martien v. Dedem e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Soc.econ.beleid

Voorstel: Pag. 18, 2^e kolom, 78^e regel. Toevoegen

Zodat het aantal mensen dat een beroep moet doen op de sociale verzekering zoveel mogelijk wordt teruggebracht. (zie ook onder IVf onder arbeidsmarkt beleid en aansluiting vraag en aanbod).

Amendement 4004

Indiener : P. Hans Frankfurter e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : IV a Het globale kostenmatigende beleid

Voorstel:

toevoegen van passage aan paragraaf "Verhoging van efficiency en effectiviteit in de overheidssector blz. 19 1^e kolom regel 6.
 Toevoegen van:

Niet langer aanvaarden van het diktaat van de Comptabiliteitswet als argument om tegen het einde van het jaar dan nog niet besteed geld op te maken, uit angst

het anders tóch "kwijt" te zijn en volgend jaar minder te krijgen.

Amendement 4005

Indiener : Carien Evenhuis e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : soc.econ. beleid pag.19 1^e kolom regel 52.

Voorstel:

Toevoegen:

D'66 stelt zich voor op korte termijn met een geïntegreerde visie te komen op een geëmancipeerd inkomensbeleid.

Amendement 4006

Indiener : Jelco de Vries e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Renovatie van het fiscaal beleid (par. IV-c, blz.19) 1^e kolom.

Voorstel:

Het woord "inkomensbelasting" in regel 55 en 64. Vervangen door:

Inkomstenbelasting .

Amendement 4007

Indiener : J. Douma e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingprogramma blz. 19, 1^e kolom, Hoofdstuk IV c. Renovatie van het fiscaal beleid.

Voorstel:

Na "Wel dienen.....(in de ruimste zin)" (regel 61) Toevoegen:

Tevens dient de controle op de belastingaangiften en premie-afdrachten verbeterd te worden door flinke versterking van het controle-apparaat. Invoering van een voorheffing op rente-inkomsten dient deel uit te maken van een p-aan om het zwart-geld-circuit te verminderen.

Amendement 4008

Indiener : Jelco de Vries e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Renovatie van het fiscaal beleid. (par. IV-c-blz.19)

Voorstel:

"Plannen in de sfeer.....heroverweging" (reg. 65 t:m 67) 1^e kolom.
 Vervangen door:

Plannen in de richting zoals voorgesteld door prof. Hofatra verdienen daarom serieuze heroverweging, zowel voor wat betreft de "privé" als de ondernemings-sfeer.

Amendement 4009

Indiener : Leo Welters e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Sociale Zekerheid, Hoofdstuk IV-d, paragraaf "Voorbereiding van één inkomensdervingsverzekering", pagina 19, regel 48 2^e kolom, "regionale" Vervangen door:

Gemeentelijke .

Amendement 4010

Indiener : Regio Gelderland
 Woordvoerder:
 Onderwerp: IVd Sociale Zekerheid.

Voorstel:

Aan de alinea "Voorbereiding van één inkomensdervingsverzekering" (pag. 19, regel 45-59, 2^e kolom) Toevoegen:

Deze ene loondervingswet moet worden uitgevoerd door één Centraal Administratie-Kantoor, waarbij de bestaande organisatie van het GAK (met zijn uitgebreide regionale spreiding) als basis moet dienen. Er komt één medisch-arbeidskundige hieraan verbonden dienst .

Amendement 4011

Indieners : Hans IJzerdraat, e.a.
 Woordvoerder: Hans IJzerdraat.
 Onderwerp : Wijziging kinderbijslagregeling, blz. 19

Voorstel:

"Aan:De "gezinssubsidie" per kind dient afhankelijk te worden van de leeftijd en niet van het rangnummer in het gezin. (bij regel 60-63, 2^e kolom) toevoegen:

Overigens dient de kinderbijslag geleidelijk vermindert te worden en ten slotte geheel afgeschaft, met dien verstande dat tijdens de geleidelijke vermindering en na het bereiken van de uiteindelijke afschaffing een en ander zodanig wordt geregeld - door het eveneens verminderen resp. vervallen van de premiebetaling en corrigerende maatregelen in de belastingsfeer - dat het netto besteedbare inkomen voor een gezin met twee kinderen niet door deze maatregel wordt veranderd.

Amendement 4012

Indiener : Jelleke Schoemaker e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Sociale zekerheid pag 19 2^e kolom regel 67.

Voorstel:

Hierdoor ontstaande onbillijkheden in de inkomensverhoudingen (bijv. dubbele inkomens in één samenlevingsvorm) dienen door belastingmaatregelen te worden tegengegaan. Vervangen door:

Indien hierdoor op korte termijn onbillijkheden ontstaan in de inkomensverhoudingen dienen deze door belastingmaatregelen te worden tegengegaan, waarbij het streven naar individualisering in de fiscale wetgeving als principe gehandhaafd moet worden.

Amendement 4013

Indiener : Werkgroep Financien- Economie
 Woordvoerder:
 Onderwerp : IV. E. Het Sociaal-economisch beleid.
 Pag. 21, 1^e kolom, paragraaf IV.e.,
 Toevoegen:

Regionaal beleid:

Bij de uitvoering van het sociaal-economisch beleid kent D'66 een hoge prioriteit toe aan de versterking van de regio's. De huidige financieel-economische situatie zal daarbij geen belemmering zijn. Hierbij dient zowel te worden uitgegaan van de sterke punten van die regio's als van de prioriteiten, welke in ieder geval bepaald worden door de omvang en samenstelling van de (toekomstige) beroepsbevolking van die regio's.

Voor een slagvaardig regionaal beleid is vereist dat de primaire verantwoordelijkheid niet langer bij de landelijke overheid berust, maar bij de betreffende provinciale besturen.

Deze dienen meerjarige sociaal-economische beleidsplannen vast te stellen.

Na toetsing van deze regionale plannen door de landelijke overheid dient deze de nodige financiële middelen ter beschikking te stellen voor de uitvoering daarvan.

opm. rapportagecie:

Daar niet is aangegeven waar dit moet worden toegevoegd, wordt voorgesteld dit, bij aanvaarding, over te laten aan de programmacie.

Amendement 4014

Indieners : Werkgroep Maritieme Zaken
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk IV-e, pag. 20 re-kolom na regel 10 (ofwel, ter keuze van de Programmacommissie, Hoofdstuk III-d, pag. 16 li-kolom, na regel 55)

Voorstel:

Toevoegen:

Scheepvaart: Bevordering van de Nederlandse zeescheepvaart en behoud van de positie van de binnenscheepvaart t.b.v. de werkgelegenheid en versterking van de Nederlandse economie o.a. door het zonedig treffen van fiscale maatregelen, het ontwikkelen van geavanceerde technologieën en het stimuleren van investeringen in sectoren waar een hoge mate van vakbekwaamheid vereist is.

Amendement 4015

Indieners : ARV-Limburg
 Woordvoerder: Maarten Engwinda
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma 1981-1985
 Hoofdstuk IV Sociaal-economisch beleid.

Voorstel:

Pag. 21, linkerkolom, achter regel 31,
 Toevoegen:

Bij de uitvoering van het innovatief-structuurbeleid kent D'66 aan het regionaal beleid - dat gericht is op de verdeling van de economische activiteiten over het gehele land- een belangrijke rol toe. Daartoe is enerzijds noodzakelijk dat het regionaal beleid, anders dan in het verleden, veel sterker wordt gericht op het stimuleren van groeipolen in de verschillende regio's: in de vorm van hoogwaardige, kennis-intensieve producties. Hierbij dient zowel te worden uitgegaan van de sterke punten van die regio's, als van de prioriteiten, welke in ieder geval bepaald worden door de omvang en samenstelling van de (potentiële) beroepsbevolking van die regio's.

Anderzijds is voor een slagvaardig regionaal beleid vereist dat de primaire verantwoordelijkheid niet langer bij de landelijke overheid berust, maar bij de betreffende provinciale besturen. Deze dienen meerjarige sociaal-economische beleidsplannen op te stellen. Bij de opstelling van die plannen dienen de bestaande instituten met technologische en/of marktkennis een belangrijke rol te spelen. Na toetsing van deze regionale plannen door de landelijke overheid dient deze de nodige financiële middelen ter beschikking te stellen voor de uitvoering daarvan.

Amendement 4016

Indiener : werkgroep Industriebeleid en Innovatie.
 Woordvoerder: H. Cohen Jehoram.
 Onderwerp : Bescherming en overdracht van innovatie.

Voorstel:

Achter Hoofdstuk IVe, pag. 21, 1^e kolom achter regel 31, Toevoegen:

Bescherming en overdracht van innovatie.

Het octrooirecht dient te worden aangepast aan de behoefte van de kleinere en middelgrote industrie aan bescherming van kleinere uitvindingen. Hiervoor dient een wettelijke regeling te worden ingevoerd van een eenvoudig, niet-kostbaar en snel te verkrijgen "klein-octrooi"

De overheid dient, mede in het kader van de ontwikkelings samenwerking, een "kennisbank" op te richten waaruit enerzijds de ontwikkelingslanden technologische kennis kunnen verkrijgen en anderzijds de Nederlandse kennis verschaffende industrie financieel schadeloos gesteld kan worden.

Amendement 4017

Indieners : ARV Noord Brabant
 Woordvoerder: Marcel Prop.
 Onderwerp : IV-e Het sociaal economisch beleid.

Voorstel:

IV. E. Het sociaal-Economisch beleid., pag. 21, 1^e kolom, paragraaf IV.e., na regel 31,
 Toevoegen:

Regionaal beleid: Bij de uitvoering van het innovatief structuur-beleid kent D'66 aan het regionaal beleid - dat gericht is op de verdeling van de economische activiteiten over het gehele land - een belangrijke rol toe. Daartoe is enerzijds noodzakelijk dat het regionale beleid, anders dan in het verleden, veel sterker wordt gericht op het stimuleren van groeipolen in de verschillende regio's: in de vorm van hoogwaardige, kennis-intensieve producties. Hierbij dient zowel te worden uitgegaan van de sterke punten van die regio's als van de

prioriteiten, welke in ieder geval bepaald worden door de omvang en samenstelling van de (potentiële) beroepsbevolking van die regio's. Anderzijds is voor een slagvaardig regionaal beleid vereist dat de primaire verantwoordelijkheid niet langer bij de landelijke overheid berust maar bij de betreffende provinciale besturen. Deze dienen meerjarige sociaal-economische beleidsplannen op te stellen. Bij de opstelling van die plannen dienen de bestaande instituten met technologische en/of marktkennis een belangrijke rol te spelen. Na toetsing van deze regionale plannen door de landelijke overheid dient deze de nodige financiële middelen ter beschikking te stellen voor de uitvoering daarvan.

Amendement 4018

Indiener : Saskia van der Loo, e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Arbeidsmarktbeleid pag. 21, 1^e kolom, regel 36.

Voorstel:

(de niet geregistreerde vooral vrouwelijke arbeidsreserve nog buiten beschouwing gelaten),
 Vervangen door:

(exclusief de vrouwelijke arbeidsreserve die wel op 300 000 wordt geschat.)

Amendement 4019

Indiener : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Arbeidsmarktbeleid pag. 21, 1^e kolom, regel 42

Voorstel:

"Daarom moet het arbeidsmarktbeleid zowel"
 Vervangen door:

Extra aandacht behoeven kwetsbare categorieën onder deze nieuwkomers (grote groepen jongeren met geringe of niet afgemaakte opleidingen en vrouwen met geringe of verouderde opleidingen). Het arbeidsmarktbeleid moet zowel".

Amendement 4020

Indiener : Alex v. Doorn e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Arbeidsmarktbeleid en arbeidsverdelingsbeleid.

Voorstel:

Hoofdstuk IV-F, Blz. 21, 1^e kolom, tussen regel 55 en 56, Toevoegen:

Verbetering van de samenwerking en controle tussen GSD (WWVers), GAK (WWers), GAB (Ingeschreven WWVers en WWers) en de eventuele toekomstige werkgevers. Dit om de werklozen sneller en gericht aan nieuw werk te helpen. Tevens dient er een strengere controle te komen naar de redenen waarom een werkloze bij een werkgever is afgewezen. Bij niet voldoende actief solliciteren dient de mogelijkheid aanwezig te zijn om de uitkering te vermindern of te schorsen.

Amendement 4020

Indiener : ARV Overijssel
 Woordvoerder: H. Horsman
 Onderwerp : Hoofdstuk IV, Blz. 21, 1^e kolom, regel 62.

Voorstel:

Paragraaf aanvullen met tekst:

Teneinde de werkgelegenheid beter over geheel Nederland te verdelen, dient de overheid versneld over te gaan tot spreiding van de rijksdiensten en daarnaast een beleid te voeren dat de werkgelegenheid in de regio's met een hoog werkloosheidspercentage (Oost-Groningen, Drente, Twente, Brabant, Limburg) extra bevordert.

Amendement 4021

Indiener : P. Hans Frankfurter, e.a.
 Woordvoerder: P. Hans Frankfurter
 Onderwerp : IV-f, Arbeidsmarktbeleid.

Voorstel:

Regel 62, 1^e kolom, blz. 21, Toevoegen boven "Eerlijker verdeling van de arbeid",

Wanneer een werkloze bereid is om buiten zijn oorspronkelijke beroep ander werk te aanvaarden, mag dit er nooit toe leiden dat zijn oorspronkelijke beroep niet langer wordt erkend en dat het andere werk als zijn (nieuwe) beroep wordt beschouwd.

Amendement 4022

Indiener : Nelleke Schoemaker, e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Arbeidsmarktbeleid pag. 21, 2^e kolom regel 10

Voorstel:

Ook moet de regering er naar streven om, in het kader van het sociaal contract, afspraken tussen werkgevers- en werknemersorganisaties tot stand te brengen, die betrekking hebben op de mogelijkheden van educatief verlof, en van verkorting van de werkweek/dag bij gelijktijdige verlenging van de bedrijfstijd.
 Vervangen door:

Ook moet de regering er naar streven om, in het kader van het sociaal contract afspraken tussen werkgevers- en werknemersorganisaties tot stand te brengen die betrekking hebben op andere vormen van arbeidstijdverkorting (verkorting van de individuele werktijd per dag/week/jaar met gelijktijdige verlenging van de bedrijfstijd). Daarbij moeten ook de mogelijkheden van educatief/creatief verlof onder ogen worden gezien.

Amendement 4023

Indiener P. Hans Frankfurter, e.a.
 Woordvoerder: P. Hans Frankfurter
 Onderwerp : IV-f Arbeidsmarktbeleid, blz. 21, 2^e kolom na regel 16

Voorstel:

Toevoeging:

Zelfstandige bedrijfjes opzetten

Initiatieven dienen te worden ondersteund die werklozen in de gelegenheid stellen om zelfstandig of in samenwerking met andere werklozen een onderneming te stichten.

Amendement 4024

Indiener : P. Hans Frankfurth e.a.
 Woordvoerder: P. Hans Frankfurth
 Onderwerp : IV-f Arbeidsmarktbeleid, blz. 21,
 2^e kolom na regel 16.

Voorstel:

Toevoeging:

Musea en documentatiecentra

Door gebrek aan geld is er bij tal van musea en documentatiecentra een zeer grote achterstand ontstaan bij het verwerken van aanwinsten en het toegankelijk maken van collecties. Bevorderd zou moeten worden dat er op ruimere schaal gebruik wordt gemaakt van daartoe gekwalificeerde werklozen om die achterstand in te lopen vgl. t.a.p.-regeling).

Amendement 4025

Indieners : B.S. Wilostra. e.a.
 (regio Groningen).
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Regionale Ec. Politiek

Voorstel:

Blz. 21; rechter kolom na regel 16, Toevoegen:

IV-g: Regionaal beleid

De gevolgen van de huidige economische teruggang worden het sterkst gevoeld in de zwakke regio's. De financieel- economische problemen van de overheid mogen dan ook geen aanleiding geven voor verwatering van het regionale beleid, maar vergen juist een verhoogde prioriteit.

Verdunning van het regionale beleid moet worden vermeden: geconcentreerde aandacht voor een beperkt aantal zeer zwakke regio's wordt als uitgangspunt bij de verdeling van rijksmiddelen gehanteerd. De zeggenschap van provinciale besturen op de aanwending van deze middelen dient te worden vergroot, zodat het regionale beleid zo goed mogelijk aansluit bij de beste ontwikkelingskansen van het betreffende gebied.

Regionale componenten dienen de beslissingen van sectorbeleid in belangrijke mate mede te bepalen. Hetzelfde geldt voor de samenhang tussen regionaal en innovatiebeleid (het voorrang geven aan zwakke regio's bij de opzet of ondersteuning van innoverende activiteiten).

Naast het bovenstaande kan de overheid als werkgever bijdragen aan de ontwikkeling van zwakke regio's door:

- onverkorte handhaving van de toegezegde spreiding rijksdiensten;
- het zwaar mee laten wegen van regionale aspecten bij beslissingen omtrent vestiging van overheidsdiensten en -instellingen.

Als opdrachtgever dient de overheid het aankoop-

beleid te vervlechten in het regionale beleid.

Tenslotte dient de overheid het regionale beleid vorm te geven door het scheppen en verbeteren van randvoorwaarden voor de ontwikkeling van de regionale werkgelegenheid, onder andere middels

- versterking van de positie van de regionale ontwikkelingsmaatschappijen (meer mogelijkheden om met risicodragend kapitaal deel te nemen, uiteraard met de daarbij behorende mogelijkheden tot zeggenschap en controle);
- het aanbieden van pakketten van geïntegreerde dienstverlening aan zich nieuw vestigende industrieën (op het gebied van bedrijfsruimten, administratie, marketing enz.);
- het bij voorkeur in de zwakke regio's nemen van maatregelen ter verbetering van de arbeidsmarkt en het opzetten van experimenten op dat gebied;
- het verzorgen van een goede ontsluiting per openbaar vervoer (handhaving en uitbreiding van railverbindingen ook voor grensoverschrijdend verkeer, handhaving van bestaande vliegverbindingen ook ter aansluiting op het internationale net).

II.

Het vervolg van hoofdstuk IV wordt hernummerd.

Amendement 4026

Indieners : H. Jongedijk, z.a.
 Woordvoerder(s): Harry Jongedijk
 Onderwerp : Consumenten- en consumptiebeleid.

Voorstel:

Hoofdstuk IV-g, blz.21, 2e kolom, regel 18 t/m 57, Vervangen door:

Consumentenbeleid: Knollen of Citroenen?

Nederland raakt steeds verder achterop met zijn consumentenwetgeving. De invloed van de consument op belangrijke beslissingen als prijs, keus, kwaliteit, gebruikte grondstoffen en produktiemethoden is meestal teruggebracht tot een ja/nee keuze. De consument wordt onvoldoende beschermd en ondersteund door wettelijke maatregelen, waarbij het gaat om een aantal zeer belangrijke zaken, de zogenoemde "vijf consumentenrechten". Deze rechten staan hieronder vermeld, waarbij steeds is aangegeven welke verbeteringen D'66 de komende jaren wil doorvoeren, desnoods door middel van initiatiefwetten.

Het recht op bescherming van veiligheid en gezondheid.

- Een produktveiligheidswet voor z.g. "non-foods". Modernisering van de (nieuwe) Warenwet en herziening van de Vleeskeuringswet.

Het recht op voorlichting en vorming.

Betere etiketteringsvoorschriften, niet alleen voor levensmiddelen. Een energielabel waarop het energieverbruik van het betreffende produkt is aangegeven. Betere specificaties van offertes en rekeningen (waaronder begrepen prijstabellen van reisbureaus). Vermelding van effectieve rentepercentages bij kredieten. Vaste plaats van consumentenvoorlichting en vorming bij radio, t.v. en onderwijs. Verantwoord consumentgedrag als belangrijk punt bij de vorming, integratie in vakken als rekenen, taal en scheikunde. Betere voorlichting op het gebied van de veiligheid in de privésfeer.

Het recht op bescherming van economische belangen.

Bescherming van de consument tegen kartels en monopolies (ook van de overheid!). Afschaffing van tweezijdige courtage bij makelaars.
 Openheid van tarieven bij tandartsen en notarissen en de prijsstelling bij apothekers. Mettelijke regeling inzake consumentenkoop met tweezijdige standaardvoorwaarden.

Het recht op medezeggenschap en vertegenwoordiging.

Evenredige vertegenwoordiging in alle advies- en overlegorganen die daarvoor in aanmerking komen zoals de SER. Inspraak van huurders in de huurcommissies.

Het recht op schadevergoeding.

Er moet een regeling komen op het gebied van de produkt aansprakelijkheid (schade die ontstaat als gevolg van een ondeugdelijk produkt), waarbij de bewijslast dient te liggen bij de fabrikant of importeur. Een eenvoudige gerechtssprocedure voor consumentenklachten en bereikbare juridische hulp.

Algemeen.

Het gebruik van normale taal in al die wetten en regelingen die de burger geacht wordt te kennen. Het consumptiebeleid moet voortdurend getoetst worden aan de doelstellingen van het milieu- en energiebeleid. Om dit gewenste consumentenbeleid met de nodige voortvarendheid te kunnen doorvoeren, dient de verantwoording te worden gelegd in de handen van een te benoemen Staatssecretaris voor Consumentenzaken.

opm.: Bij aanvaarding
 vervallen de amendementen 4027,
 4023 en 4029.

Amendement 4027

Indiener : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder: Louise Groenman
 Onderwerp : Consumenten en consumptiebeleid pag. 21
 2^e kolom regel 26

Voorstel:

De positie van de consument moet daarom versterkt worden, (t/m regel 43, "gemaakt worden").
 Vervangen door:

In de eerste plaats moet daarom de invloed van de consument op de consumentenwetgeving vergroot worden. In de tweede plaats moet de consument verzekerd worden van bereikbare juridische hulp. Er dient daartoe een vereenvoudigde kantongerechtsprocedure te komen voor konsumentenklachten over goederen en diensten. Gedurende de tijd waarin een dergelijke procedure nog niet is geregeld dient het subsidie voor de Stichting Konsumentenklachten te worden uitgebreid van een gedeeltelijke naar een volledig subsidie. Productaansprakelijkheid dient bij de wet geregeld te worden waarbij de bewijslast dient te berusten bij de producent/importeur. De rechten van de consument op veiligheid, informatie, keuze, medezeggenschap en schadevergoeding dienen nagekomen te worden. In het kader van de andere opvattingen over de maatschappelijke verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven wordt de producent wettelijk verplicht tot 1^e informatieve etikettering, niet alleen voor levensmiddelen maar ook voor alle andere produc-

ten, 2^e een energielabel, waarop het energieverbruik van het betreffende product is aangegeven.

Amendement 4028

Indieners : Bregman, e.a.
 Woordvoerder: Bregman
 Onderwerp : Sociaal-economisch beleid/IV-g: Consumenten- en consumptiebeleid - consumentenonderwijs

Voorstel:

Blz. 21, 2^e kolom, regel 45 en 46, Veranderen in:

Dit moet worden geïntegreerd in het lessenpakket bij zowel het basis- als het voortgezet onderwijs.

Amendement 4029

Indiener subregio Haaglanden
 Woordvoerder: N.F.I. Schwarz
 Onderwerp : Blz. 21, 2^e kolom, regel 53 t/m 57,

Voorstel:

Hoofdstuk IV g, laatste alinea, "Politieke verantwoordelijkheid", tot eind: weglaten

Amendement 4030

Indiener : E.J. Griffioen-Stap e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Nationale parken.

Voorstel:

In hoofdstuk IV "Landbouw", en waar eventueel elders voorkomend in het concept verkiezingsprogramma, de woorden "nationale parken" vervangen door:

Nationale landschappen.

Amendement 4031

Indieners : werkgroep Landbouw
 Woordvoerder: Pieter ter Veer
 Onderwerp : Hoofdstuk IV-h Sociaal-economisch beleid; Landbouw

Voorstel:

Concept-tekst p.21, 2^e kolom, regel 60 tot 78 en p.22, 1^e kolom, regel 1 tot 8,
 Vervangen door:

Landbouw is mede dankzij de gemeenschappelijke Europese landbouwmarkt van groot belang voor onze economie. Immers, zij draagt niet alleen in belangrijke mate bij tot de eigen voedselvoorziening, maar ook voor 25% in onze export. Instandhouding van de gemeenschappelijke markt is dan ook een absolute noodzaak. Op essentiële onderdelen is echter een fundamentele herziening van het EEG-landbouwbeleid vereist. Door prijs- en structuurbeleid afgedwongen rationalisatie en produktiviteitsverhoging heeft geleid tot overschotten, intensivering (bio-industrie), verarming van natuur en landschap en inkomensachterstand van een groot deel van de agrarische bevolking. D'66 acht een beleid noodzakelijk

dat meer gericht is op verbetering van de sociaal-economische positie van een groot aantal boeren, op handhaving van werkgelegenheid en op een harmonischer relatie tussen landbouw en natuur en landschap. Het mag daarbij niet in strijd zijn met gerechtvaardigde belangen van ontwikkelingslanden.

Het doel van de landbouw is voor alles de produktie van voedsel. Zoals vele activiteiten van de mens heeft het landbouwbedrijf een ingrijpende invloed op het milieu. Het landbouwbeleid zal mede tot taak moeten hebben de schade zo veel mogelijk te beperken; het zal meer dan tot nu toe aandacht moeten besteden aan milieuaspecten. Hierbij kunnen de landbouwers zelf een belangrijke rol vervullen. Het spreekt vanzelf dat zij voor het verwezenlijken van dit doel, dat van algemeen belang is, de beschikking moeten hebben over de nodige mogelijkheden en middelen.

Een bescheiden verhoging van de konsumenten prijzen voor agrarische produkten achten wij een acceptabele prijs voor dit beleid.

Amendement 4032

Indieners : Werkgroep Landbouw SWB
 Woordvoerder: Pieter ter Veer
 Onderwerp : Hoofdstuk IV-h
Landbouw, Inkomensverbetering

Voorstel:

Concept-tekst p.22 linkerkant, regel 19 tot 34,
 Vervangen door:

Inkomenspositie

De landbouwers, ook die met kleinere bedrijven, moeten een inkomen kunnen verwerven dat hen niet alleen in redelijke mate welvaart verschaft, maar dat ook toereikend is om het bedrijf te kunnen voeren op een wijze die bijdraagt aan het behoud van natuur en landschap. Dit inkomen hoeft niet geheel uit de landbouw in strikte zin te komen.

opm.: bij aanvaarding
 vervallen de amendementen 4033
 en 4034.

Amendement 4033

Indiener : ARV Groningen
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Landbouw, blz. 22, 1^e kolom vanaf regel 27

Voorstel:

Blz. 22, 1^e kolom vanaf regel 27, "Dit inkomen hoeft...." t/m regel 34"....heid, moet
 Vervangen door:

Dit inkomen hoeft dan niet geheel uit de landbouw in strikte zin te komen. Kleine bedrijven die geen voldoende dagtaak kunnen geven en daardoor een onvoldoend inkomen leveren moeten, indien de boer dit wenst, worden begeleid tot afbouw naar een extensief grondgebonden nevenbedrijf. Overeenkomsten gesloten tot het voeren van een bepaald landbouwkundig beheer in kwetsbare landschappen dienen als wettelijke basis een beheerswet voor landbouwgronden te krijgen. Schadevergoeding tengevolge van beperking van gebruiks- en eigendomsrechten door ruimtelijke ordeningsmaatregelen dienen een betere wettelijke grondslag te krijgen.

opm.: bij aanvaarding
 vervalt amendement
 4034(?)

Amendement 4034

Indieners : ARV Overijssel
 Woordvoerder: N. de Leeuw
 Onderwerp : Hoofdstuk 4, pg. 22, 1^e kolom, regel 30.

Voorstel: Ma"....te worden", Tussenvoegen

De landbouwpolitiek zal zich via haar structuurbeleid niet langer moeten afzetten tegen het zgn. "nevenbedrijf". Echter via onderzoek en voorlichting dit dienen te stimuleren. Evenals in de Bondsrepubliek zal de partnerschappgedachte tussen het "Voll-Zu-und Nebenwerbsbetrieb" hier meer aandacht moeten krijgen. Via bemiddeling van MACHIENE-RINGEN wordt dit praktisch gerealiseerd bij bedrijfsoverkoepelend gebruik van landbouwwerktuigen en wederzijdse uitwisseling van arbeid.

Amendement 4035

Indiener : A.V. van Empel
 Woordvoerder: J.F. Jansen van Tuikwerd
 Onderwerp : Landbouw

Voorstel:

Blz. 22, 1^e kolom, regels 36 t/m 41 (fiscale maatregelen),
 Vervangen door:

Fiscale maatregelen moeten de continuïteit van het landbouwbedrijf niet in gevaar brengen. Het belasten van het zgn pachtersvoordeel bij bedrijfsopvolging door kinderen moet worden opgeheven. Verder kan gedacht worden aan afschrijving van inventaris op basis van vervangingswaarde en het vrijstellen van bedrijfsvermogen voor de vermogensbelasting.

opm.: bij aanvaarding
 vervalt amendement 4036.

Amendement 4036

Indiener : Jelco de Vries
 Woordvoerder: Jelco de Vries
 Onderwerp : Landbouw, fiscale maatregelen, blz. 22, regel 35 t/m 41 (1^e kolom).

Voorstel:

Geheel Schrapen.

Amendement 4037

Indieners : Werkgroep Landbouw SWB
 Woordvoerder: Pieter ter Veer
 Onderwerp : Hoofdstuk IV-h Landbouw - bio - industrie

Voorstel:

Concept-tekst p.22 linkerkant, regel 51/52 (laatste zin over bio-industrie), Vervangen door:

Harmonisatie van zoösanitaire maatregelen binnen de EG is een voorwaarde voor een in- en uitvoerbeleid waarbij belemmeringen op grond van afwijkende nationale veterinaire bepalingen uitgesloten zijn.

opm.: bij aanvaarding
 vervalt amendement
 4038.

Amendement 4038

Indieners : Hans IJzerdraat, e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Bio-industrie, blz. 22, 1^e kolom, regel 52

Voorstel:

"Tevens moet er spoedig een gezondheidswet voor dieren komen", Toevoegen:

Alsmede een rijksinspectie voorkontrole op de gezondheid en het welzijn van de landbouwhuisdieren. De bio-industrie moet worden aangemerkt als een ongezonde en kwellende manier van dierenhouden die zo spoedig nogelijk geheel afgeschaft dient te worden.

Amendement 4039

Indiener : Regio Zuid-Holland
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Dierenbescherming

Voorstel:

Op blz. 22, 1^e kolom, na regel 52,
 Toevoegen:

Dierenbescherming

De bescherming van het dier is in de wet onvoldoende geregeld. Dit dient met spoed te veranderen. Tevens moet het toezicht op de nakoming van deze wetgeving worden versterkt.

Amendement 4040

Indieners : Hans IJzerdraat,

Woordvoerder: Hans IJzerdraat e.a.
 Onderwerp : Slachten van dieren

Voorstel:

Op blz. 22, 1^e kolom, na regel 52, Invoegen

"Het onverdoofd ritueel slachten van dieren moet worden verboden."

Amendement 4041

Indieners : Afd. Utrecht
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Konsept Verk. programma, par. Landbouw

Voorstel:

Blz., 22, 1^e kolom, regel 59, Toevoegen:

"Hierin dient o.m. geregeld te worden een nieuwe stem-procedure over herverkaveling, waarin zowel oppervlakte van de grond als het aantal betrokken boeren een evenwichtige rol spelen."

Amendement 4042

Indieners : Werkgroep Landbouw SHB
 Woordvoerder: Pieter ter Veer
 Onderwerp : Hoofdstuk IV h, Landbouw
 Landbouwkundige innovatie

Voorstel:

concept tekst p. 22, 1e kolom, regel 60 tot 64:
 Vervangen door:

In de landbouw moet worden gestreefd naar een zo doelmatig mogelijk gebruik van brandstof, kunstmest en veevoer en naar een verdere beperking van het gebruik van chemicaliën. Het landbouwkundig onderzoek moet zich meer richten op kwaliteitsverbetering, energiebesparing, verbetering van de leef- en werkomstandigheden van mens en dier en het voorkomen van de ver-smalling van de genetische basis.

Amendement 4043

Indieners: Hans IJzerdraat e.a.
 Woordvoerder: Hans IJzerdraat
 Onderwerp : Landbouwkundige innovatie, bl

Voorstel:

Blz. 22, 1^e kolom, na regel 64,
 (landbouwmethoden), Toevoegen:

"Kunstmest en bestrijdingsmiddelen (landbouwvergif-ten) dienen, op grond van wettelijk vast te stellen normen voor het maximaal toegestane gebruik, geleidelijk te worden teruggedrongen en uiteindelijk geheel afgeschaft."

Amendement 4044

Indieners: Regio Groningen
 Woordvoerder: J.F. Jansen van Tuikwerd
 Onderwerp : Bosbouw

Voorstel:

Blz. 22, 1^e kolom, na regel 67 inlassen:

"De verschillende functies van het bos dienen in het beheer tot uitdrukking te worden gebracht".

Amendement 4045

Indieners Werkgroep Landbouw
 Woordvoerder: Pieter ter Veer
 Onderwerp : Hoofdstuk IV-h Landbouw, p.21/22

Voorstel:

Toevoegen:

Alternatieve Landbouw

Terwille van mens en milieu, werkgelegenheid, export en consumptievrijheid, verdient het aanbeveling het onderzoek naar en de toepassing van alternatieve landbouwmethoden te stimuleren. Er dienen wettelijke maatregelen te komen die de kwaliteit van alternatieve produkten garandeert.

Amendement 4046

Indieners : Werkgroep Landbouw SHB
 Woordvoerder: Pieter ter Veer
 Onderwerp : Hoofdstuk IV-h Landbouw p.21/22

Voorstel:

Toevoegen:

Landbouwbestrijdingsmiddelen

In het belang van de gezondheid van mens en dier, bodem, lucht en water moet gebruik van niet snel of niet volledig afbreekbare landbouwgifstoffen op korte termijn worden teruggedrongen en op den duur worden verboden. Uit het oogpunt van de gewasbeschermingsproblematiek moet het onderzoek naar en de toepassing van de zogenaamde "geïntegreerde bestrijding" krachtig worden gestimuleerd.

Amendement 4047

Indieners : Werkgroep landbouw SWB
Woordvoerder: Pieter ter Veer
Onderwerp : Hoofdstuk IV-h landbouw p. 21/22,

Voorstel:

De volgorde van de paragrafen als volgt vast te stellen:

IV-h: Landbouw

Wegwerken structurele landbouwoverschotten
Behoud van arbeidsplaatsen
Inkomensverbetering dan wel, na aanvaarding van amendement 4032: inkomenspositie
Fiscale maatregelen
Landinrichting
Landbouwkundige innovatie
Alternatieve landbouw (mits amendement 4045 aangenomen wordt)
Landbouwbestrijdingsmiddelen (mits amendement 4046 aangenomen wordt)
Bio-industrie
Bosbouw
Visserij

Opm. na aanvaarding van am.4039 "dierenbescherming" kan de progr.cie. die paragraaf een plaats geven.

Motie 7400

Indieners : Bregman, e.a.
Woordvoerder: Bregman
Onderwerp : Sociaal-economisch beleid/
voorbereiding pensioenplan

Voorstel:

De ALV van D'66 in vergadering bijeen te Amersfoort op 20 en 21 februari 1981 besluit het hoofdbestuur te verzoeken de tekst zodanig aan te passen dat daarin tot uitdrukking komt dat in de visie van D'66 pensioenen overdraagbaar zijn ingeval van niet traditionele relatievormen.

HOOFDSTUK V EDUCATIE EN WELZIJN

AMENDEMENT 5000

Indieners : D. Eisma e.a.
Woordvoerder: D. Eisma.
Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V.
Titel Hfdst.V, pag.23, 1ste kolom, regel 3.

Voorstel: Hoofdstuk V krijgt de benaming:
Sociaal en cultureel welzijn.

AMENDEMENT 5001

Indieners : Eisma e.a.
Woordvoerder: D.Eisma.
Onderwerp : Verkiezingsprogramma Hoofdstuk V-a.
pag.23, 1ste kolom regel 5.

Voorstel: Titel V-a: "Onderwijs"
vervangen door: Educatie.

AMENDEMENT 5002

Indieners : Wil Wilbers e.a.
Woordvoerder: Wil Wilbers.
Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
Onderwijs, pag.23, 1ste kolom, regel 8.

Voorstel: tekst "maar om educatie; om scholing en vorming"

vervangen door:

maar om educatie, dus om onderwijs, vorming en scholing

AMENDEMENT 5003

Indieners : Wil Wilbers e.a.
Woordvoerder: Wil Wilbers.
Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
Onderwijs, pag.23, 1ste kolom, regel 12.

Voorstel: na "onderwijstaken" invoegen nieuwe zinnen:

Het samenwerken van alle bij de educatie betrokkenen in een pluriform verband beoordelen wij als positief. Maatschappelijke ontwikkelingen en omstandigheden als het dalende leerlingental kunnen de totstandkoming van zgn. samenwerkingsscholen bevorderen.

AMENDEMENT 5004

Indieners : Wil Wilbers e.a.
Woordvoerder: Wil Wilbers.
Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
Onderwijs, pag.23, 1ste kolom, regel 13.

Voorstel: "de scholing" vervangen door:
het onderwijs.

AMENDEMENT 5005

Indieners : J. Soetenhorst e.a.
Woordvoerder: J. Soetenhorst.
Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
pag.23, 1ste kolom, regel 15 t/m 20.

Voorstel: "Mensen ... t/m ... maatschappij." schrappen.

AMENDEMENT 5006

Indieners : ARV Overijssel.
 Woordvoerder: J.T. Knoop Pathuis.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 Onderwijs, pag.23, 1ste kolom, regel 20.

Voorstel: tussenvoegen na "... maatschappij":

Dit houdt voor alles in te leren wat democratisch denken en handelen betekent en wat er voor nodig is om een zodanig functioneren te verwezenlijken. Dit democratisch functioneren vereist principiële verdraagzaamheid van elkaars mens- en maatschappij-opvattingen, hetgeen in een noodzakelijk geacht vredesonderwijs zijn verdere uitwerking kan vinden. Vredesonderwijs dient te beginnen bij het basisonderwijs onder het motto: Vrede kun je leren.

AMENDEMENT 5007

Indieners : J. Soetenhorst e.a.
 Woordvoerder: J. Soetenhorst.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, hoofdstuk V-a,
 pag.23, 1ste kolom, regel 27 t/m 30.

Voorstel: "op het scheppen van ... t/m ... veroorzaken" schrappen en vervangen door:

en te weinig op het bevorderen van zelfvertrouwen.

AMENDEMENT 5008

Indieners : L. Blesgraaf-Beltermann e.a.
 Woordvoerder: L. Blesgraaf-Beltermann.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 pag.23, 1ste kolom, regels 27 t/m 31.

Voorstel: na "prestatiedwang" een punt.
 De rest schrappen.

AMENDEMENT 5009

Indieners : Afdeling Utrecht.
 Woordvoerder: Roel Heskamp.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 pag.23, 1ste kolom, regel 28 t/m 31.

Voorstel: schrappen: "op het scheppen van een overschoold en gefrustreerd bolwerk van betweters, ervoor geknipt om de conflicten van morgen te veroorzaken."

AMENDEMENT 5010

Indieners : ARV Overijssel.
 Woordvoerder: J.T. Knoop Pathuis.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 pag.23, 1ste kolom, regels 43 t/m 46.

Voorstel: regels 43 t/m 46 te wijzigen in:

- Invoering van een leerrecht in aansluiting op de leerplicht;
- Uitwerking hiervan in een leerrecht voor volwassenen. Eerst wanneer dit leerrecht volledig functioneert:
- Beëindiging van iedere vorm van leerplicht na 10 schooljaren.

Regels 47 t/m 49 blijven ongewijzigd.

AMENDEMENT 5011

Indieners : J. Soetenhorst e.a.
 Woordvoerder: J. Soetenhorst.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 Onderwijs, pag.23, 1ste kolom, regel 49.

Voorstel: "Tweefasenstructuur" vervangen door:

Voortgezet onderwijs in twee perioden.

AMENDEMENT 5012

Indieners : M. Visser e.a.
 Woordvoerder: M. Visser.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 Onderwijs, pag.23, 1ste kolom, r.50-64.

Voorstel: Het gedeelte onder het kopje "Tweefasenstructuur" verplaatsen naar het deel "Voortgezet Onderwijs" in de tweede kolom van dezelfde pagina.
 "Tweefasenstructuur" laten vervallen.

AMENDEMENT 5013

Indieners : Werkgroep Europese Minderheden.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 pag.23, 1ste kolom, regel 71.

Voorstel: "De permanente ... aandacht" vervangen door:

Het gebruik van dialecten in het basisonderwijs moet daarom bevorderd worden. Een verdere versterking van de positie van het Fries is gewenst. Voorts eist de permanente aanwezigheid in ons land van anderstalige, allochtone culturele minderheden bijzondere aandacht.

AMENDEMENT 5014

Indieners : Wil Wilbers e.a.
 Woordvoerder: Wil Wilbers.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 Onderwijs, pag.23, 2de kolom,
 regels 6 t/m 24.

Voorstel: a) Kopje "Kleinschaligheid" samenvoegen met kopje "democratisering", verbonden door "en".

b) Tekst vanaf "De educatie" (regel 7) t/m "moet bevorderd worden" (regel 24) vervangen door:

De school heeft vooral ook in wijken en kleine kernen mede een sociaal-culturele betekenis. Een school moet daar, ook bij teruglopen van het leerlingental, zo lang mogelijk gehandhaafd blijven.

Meervoudig gebruik van onderwijsvoorzieningen voor sociaal-culturele en educatieve doelen moet bevorderd worden.

Het onderwijsbeleid dient gedecentraliseerd te zijn. Ten aanzien van gesubsidieerde scholen dient de overheid de eis te stellen dat de betrokkenen bij de school zelf de gang van zaken kunnen bepalen, d.w.z. ook reële medezeggenschap hebben bij het besturen ervan. Onder betrokkenen verstaan we de ouders/verzorgers en/of de leerlingen (afhankelijk van leeftijd) en het onderwijzend en niet-onderwijzend personeel.

AMENDEMENT 5015

Indieners : N.F.I. Schwarz e.a.
 Woordvoerder: N.F.I. Schwarz.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 Onderwijs, pag.23, 2de kolom, regel 17.

Voorstel: eerste zin van paragraaf Democratisering,
 t.w. "Ten aanzien van ... t/m ... bepalen."

vervangen door :

Bij de door de overheid bekostigde scholen, w.o. het
 openbaar onderwijs, dienen de betrokkenen bij de school
 zelf de gang van zaken te kunnen bepalen.

AMENDEMENT 5016

Indieners : L.Blesgraaf-Beltermann e.a.
 Woordvoerder: L.Blesgraaf-Beltermann.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 Onderwijs, pag.23, 2de kolom,
 regels 17 en 18.

Voorstel: eerste zin als volgt wijzigen:

Ten aanzien van door de overheid gefinancierde scholen
 de eis ... enz.

AMENDEMENT 5017

Indieners : Henk Barendse e.a.
 Woordvoerder: Henk Barendse.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma Hoofdstuk V-a,
 Onderwijs.
 Pag.23, 2de kolom, regel 22.

Voorstel: na: "personeel" invoegen:

Onderscheid dient gemaakt te worden tussen bestuurlijke
 democratisering, inhoudende regels met betrekking tot
 de samenstelling van het bestuur en de democratische
 procedures waarlangs de grondslag van de school dient
 te worden bepaald en kan worden gewijzigd en de betrok-
 kenheid van ouders, docenten, leerlingen en niet-
 onderwijzend personeel bij de inrichting van het onder-
 wijs dat aan een school wordt gegeven binnen de grenzen
 van de op dat moment geldende grondslagen.

AMENDEMENT 5018

Indieners : J. Soetenhorst e.a.
 Woordvoerder: J. Soetenhorst.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V.
 Educatie en Welzijn.
 Pag.23, 2de kolom, regel 25 tot 35.

Voorstel: "Door daling ... t/m ... achterstanden."
 schrappen.

AMENDEMENT 5019

Indieners : Wil Wilbers e.a.
 Woordvoerder: Wil Wilbers.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 Onderwijs,
 pag.23, 2de kolom, regels 43 t/m 46.

Voorstel: "Het wordt tijd ... t/m ... te krijgen"

vervangen door:

Beleid dient plaats te vinden in het kader van samen-
 hangende wetgeving.

AMENDEMENT 5020

Indieners : L.Blesgraaf-Beltermann e.a.
 Woordvoerder: L.Blesgraaf-Beltermann.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 Onderwijs, pag.23, 2de kolom, regel 47.

Voorstel: eerste zin wijzigen in:

Basisonderwijs is al het onderwijs van 4 tot 12 jaar.

AMENDEMENT 5021

Indieners : L.Blesgraaf-Beltermann e.a.
 Woordvoerder: L.Blesgraaf-Beltermann.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 Onderwijs. Pag.23, 2de kolom, regels 48,49

Voorstel: regels 48 en 49 wijzigen door achter "zodanig"
 een punt te zetten en de rest van de zin
 te laten vervallen.

AMENDEMENT 5022

Indieners : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V,
 Educatie en Welzijn.
 Pag.23, 2de kolom, regel 63-64.

Voorstel: tekst: "rolpatrooondoorbreking is bij uitstek
 een taak voor het voortgezet onderwijs"
 laten vervallen

AMENDEMENT 5023

Indieners : Joke Jorritsma e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 Onderwijs. Pag.23 en 24.

Voorstel:

- pag.23, 2de kolom, vanaf regel 65 "Wat..." schrappen.
- pag.24, eerste kolom t/m regel 13 schrappen.
- Toevoegen op pag.23, tweede kolom, vanaf regel 65:

Het onderwijs wordt nog steeds gekenmerkt door te
 veel verticale scheidslijnen, die niet of nauwelijks
 overschreden kunnen worden, althans niet naar oplei-
 dingen met een meer theoretische c.q. zwaardere
 inhoud.

Het getuigt evenwel van weinig realiteitszin te stel-
 len dat alle kinderen de juiste vorming en on-
 derwijs kunnen krijgen binnen één middenschool.
 De 12-jarigen laten reeds een zo grote verscheidenheid
 zien in vaardigheden op diverse gebieden, dat deze
 kinderen "recht" hebben op aan hen aangepast onder-
 wijs.

Studiepakketten, differentiatie binnen klasseverband,
 lossen dit probleem niet op. Het werken met gediffe-
 rentieerde vakkenpakketten is onaanvaardbaar. Zij
 tast de sociale eenheid van "de klas" aan en geeft
 het kind een gevoel van nergens meer bij te horen.

D'66 kiest voor een verticale structuur in drie
 stromingen met overstapmogelijkheid naar de naast-
 liggende stroom, eventueel met studieduurverlenging
 van één jaar. Er zal moeten komen: Eén brede midden-
 school, omvattende het grootste potentiële aan leer-
 lingen. Daarnaast een praktisch gerichte stroom
 voor praktisch ingestelde kinderen. En een sterk
 theoretisch gerichte stroom voor het theoretisch

AMENDEMENT 5006

Indieners : ARV Overijssel.
 Woordvoerder: J.T. Knoop Pathuis.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 Onderwijs, pag.23, 1ste kolom, regel 20.

Voorstel: tussenvoegen na "... maatschappij":

Dit houdt voor alles in te leren wat democratisch denken en handelen betekent en wat er voor nodig is om een zodanig functioneren te verwezenlijken. Dit democratisch functioneren vereist principiële verdraagzaamheid van elkaars mens- en maatschappij-opvattingen, hetgeen in een noodzakelijk geacht vredesonderwijs zijn verdere uitwerking kan vinden. Vredesonderwijs dient te beginnen bij het basisonderwijs onder het motto: Vrede kun je leren.

AMENDEMENT 5007

Indieners : J. Soetenhorst e.a.
 Woordvoerder: J. Soetenhorst.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, hoofdstuk V-a,
 pag.23, 1ste kolom, regel 27 t/m 30.

Voorstel: "op het scheppen van ... t/m ... veroorzaken" schrappen en vervangen door:
 en te weinig op het bevorderen van zelfvertrouwen.

AMENDEMENT 5008

Indieners : L. Blesgraaf-Beltermann e.a.
 Woordvoerder: L. Blesgraaf-Beltermann.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 pag.23, 1ste kolom, regels 27 t/m 31.

Voorstel: na "prestatiedwang" een punt.
 De rest schrappen.

AMENDEMENT 5009

Indieners : Afdeling Utrecht.
 Woordvoerder: Roel Heskamp.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 pag.23, 1ste kolom, regel 28 t/m 31.

Voorstel: schrappen: "op het scheppen van een overschoold en gefrustreerd bolwerk van betweters, ervoor geknipt om de conflicten van morgen te veroorzaken."

AMENDEMENT 5010

Indieners : ARV Overijssel.
 Woordvoerder: J.T. Knoop Pathuis.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 pag.23, 1ste kolom, regels 43 t/m 46.

Voorstel: regels 43 t/m 46 te wijzigen in:

- Invoering van een leerrecht in aansluiting op de leerplicht;
- Uitwerking hiervan in een leerrecht voor volwassenen. Eerst wanneer dit leerrecht volledig functioneert:
- Beëindiging van iedere vorm van leerplicht na 10 schooljaren.

Regels 47 t/m 49 blijven ongewijzigd.

AMENDEMENT 5011

Indieners : J. Soetenhorst e.a.
 Woordvoerder: J. Soetenhorst.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 Onderwijs, pag.23, 1ste kolom, regel 49.

Voorstel: "Tweefasenstructuur" vervangen door:
 Voortgezet onderwijs in twee perioden.

AMENDEMENT 5012

Indieners : M. Vissers e.a.
 Woordvoerder: M. Visser.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 Onderwijs, pag.23, 1ste kolom, r.50-64.

Voorstel: Het gedeelte onder het kopje "Tweefasenstructuur" verplaatsen naar het deel "Voortgezet Onderwijs" in de tweede kolom van dezelfde pagina.
 "Tweefasenstructuur" laten vervallen.

AMENDEMENT 5013

Indieners : Werkgroep Europese Minderheden.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 pag.23, 1ste kolom, regel 71.

Voorstel: "De permanente ... aandacht" vervangen door:

Het gebruik van dialecten in het basisonderwijs moet daarom bevorderd worden. Een verdere versterking van de positie van het Fries is gewenst. Voorts eist de permanente aanwezigheid in ons land van anderstalige, allochtone culturele minderheden bijzondere aandacht.

AMENDEMENT 5014

Indieners : Wil Wilbers e.a.
 Woordvoerder: Wil Wilbers.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 Onderwijs, pag.23, 2de kolom,
 regels 6 t/m 24.

- Voorstel: a) Kopje "Kleinschaligheid" samenvoegen met kopje "democratisering", verbonden door "en".
- b) Tekst vanaf "De educatie" (regel 7) t/m "moet bevorderd worden" (regel 24) vervangen door:

De school heeft vooral ook in wijken en kleine kernen mede een sociaal-culturele betekenis. Een school moet daar, ook bij teruglopen van het leerlingental, zo lang mogelijk gehandhaafd blijven.

Meervoudig gebruik van onderwijsvoorzieningen voor sociaal-culturele en educatieve doelen moet bevorderd worden.

Het onderwijsbeleid dient gedecentraliseerd te zijn. Ten aanzien van gesubsidieerde scholen dient de overheid de eis te stellen dat de betrokkenen bij de school zelf de gang van zaken kunnen bepalen, d.w.z. ook reële medezeggenschap hebben bij het besturen ervan. Onder betrokkenen verstaan we de ouders/verzorgers en/of de leerlingen (afhankelijk van leeftijd) en het onderwijzend en niet-onderwijzend personeel.

AMENDEMENT 5015

Indieners : N.F.I. Schwarz e.a.
 Woordvoerder: N.F.I. Schwarz.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 Onderwijs, pag.23, 2de kolom, regel 17.

Voorstel: eerste zin van paragraaf Democratisering,
 t.w. "Ten aanzien van ... t/m ... bepalen."

vervangen door :

Bij de door de overheid bekostigde scholen, w.o. het openbaar onderwijs, dienen de betrokkenen bij de school zelf de gang van zaken te kunnen bepalen.

AMENDEMENT 5016

Indieners : L.Blesgraaf-Beltermann e.a.
 Woordvoerder: L.Blesgraaf-Beltermann.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 Onderwijs, pag.23, 2de kolom,
 regels 17 en 18.

Voorstel: eerste zin als volgt wijzigen:

Ten aanzien van door de overheid gefinancierde scholen de eis ... enz.

AMENDEMENT 5017

Indieners : Henk Barendse e.a.
 Woordvoerder: Henk Barendse.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma Hoofdstuk V-a,
 Onderwijs.
 Pag.23, 2de kolom, regel 22.

Voorstel: na: "personeel" invoegen:

Onderscheid dient gemaakt te worden tussen bestuurlijke democratisering, inhoudende regels met betrekking tot de samenstelling van het bestuur en de democratische procedures waarlangs de grondslag van de school dient te worden bepaald en kan worden gewijzigd en de betrokkenheid van ouders, docenten, leerlingen en niet-onderwijzend personeel bij de inrichting van het onderwijs dat aan een school wordt gegeven binnen de grenzen van de op dat moment geldende grondslagen.

AMENDEMENT 5018

Indieners : J. Soetenhorst e.a.
 Woordvoerder: J. Soetenhorst.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V.
 Educatie en Welzijn.
 Pag.23, 2de kolom, regel 25 tot 35.

Voorstel: "Door daling ... t/m ... achterstanden." schrappen.

AMENDEMENT 5019

Indieners : Wil Wilbers e.a.
 Woordvoerder: Wil Wilbers.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 Onderwijs,
 pag.23, 2de kolom, regels 43 t/m 46.

Voorstel: "Het wordt tijd ... t/m ... te krijgen"

vervangen door:

Beleid dient plaats te vinden in het kader van samenhangende wetgeving.

AMENDEMENT 5020

Indieners : L.Blesgraaf-Beltermann e.a.
 Woordvoerder: L.Blesgraaf-Beltermann.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 Onderwijs, pag.23, 2de kolom, regel 47.

Voorstel: eerste zin wijzigen in:

Basisonderwijs is al het onderwijs van 4 tot 12 jaar.

AMENDEMENT 5021

Indieners : L.Blesgraaf-Beltermann e.a.
 Woordvoerder: L.Blesgraaf-Beltermann.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 Onderwijs. Pag.23, 2de kolom, regels 48,49

Voorstel: regels 48 en 49 wijzigen door achter "zodanig" een punt te zetten en de rest van de zin te laten vervallen.

AMENDEMENT 5022

Indieners : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V,
 Educatie en Welzijn.
 Pag.23, 2de kolom, regel 63-64.

Voorstel: tekst: "rolpatrooondoorbreking is bij uitstek een taak voor het voortgezet onderwijs" laten vervallen

AMENDEMENT 5023

Indieners : Joke Jorritsma e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a,
 Onderwijs. Pag.23 en 24.

Voorstel:

- pag.23, 2de kolom, vanaf regel 65 "Wat.." schrappen.
- pag.24, eerste kolom t/m regel 13 schrappen.
- Toevoegen op pag.23, tweede kolom, vanaf regel 65:

Het onderwijs wordt nog steeds gekenmerkt door te veel verticale scheidslijnen, die niet of nauwelijks overschreden kunnen worden, althans niet naar opleidingen met een meer theoretische c.q. zwaardere inhoud.

Het getuigt evenwel van weinig realiteitszin te stellen dat alle kinderen de juiste vorming en onderwijs kunnen krijgen binnen één middenschool. De 12-jarigen laten reeds een zo grote verscheidenheid zien in vaardigheden op diverse gebieden, dat deze kinderen "recht" hebben op aan hen aangepast onderwijs.

Studiepakketten, differentiatie binnen klasverband, lossen dit probleem niet op. Het werken met gedifferentieerde vakkenpakketten is onaanvaardbaar. Zij tast de sociale eenheid van "de klas" aan en geeft het kind een gevoel van nergens meer bij te horen.

D'66 kiest voor een verticale structuur in drie stromingen met overstapmogelijkheid naar de naastliggende stroom, eventueel met studieduurverlenging van één jaar. Er zal moeten komen: Een brede middenschool, omvattende het grootste potentiële aan leerlingen. Daarnaast een praktisch gerichte stroom voor praktisch ingestelde kinderen. En een sterk theoretisch gerichte stroom voor het theoretisch

begaafde kind.

De brede middenschool zal hoofdzakelijk kinderen bevatten, die later hun studie vervolgen via middelbare beroepsopleidingen. De praktisch gerichte stroom zal kinderen opleiden in algemeen praktische zin. Deze stroom moet eind dagonderwijs zijn en aansluiten op beroepsopleidingen in part-time verband.

De theoretisch gerichte stroom biedt plaats aan kinderen met een meer dan gemiddelde theoretische intelligentie. De theoretische stroom zal kinderen bevatten, die later hun opleiding af zullen ronden aan universiteit, hoge school of HBO. In de lessentabel moet flink ruimte zijn voor praktische en kreative vakken.

AMENDEMENT 5024

Indieners : J. Soetenhorst e.a.
 Woordvoerder: J. Soetenhorst.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V, Educatie en Welzijn,
 Pag.23, 2de kolom, regel 65.

Voorstel: "Tweefasenstructuur" vervangen door:
 Voortgezet onderwijs in twee perioden.

AMENDEMENT 5025

Indieners : R. Ruiter e.a.
 Woordvoerder: R. Ruiter.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a, Onderwijs.
 Pag.24, linkerkolom, regel 41.

Voorstel: "en voor volwassen-educatie" te schrappen.

AMENDEMENT 5026

Indieners : L.Blesgraaf-Beltermann e.a.
 Woordvoerder: L.Blesgraaf-Beltermann.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a, Onderwijs.
 Pag.24, eerste kolom, regel 18.

Voorstel: "pedagogische taak" te vervangen door:
 pedagogische-didactische taak.

AMENDEMENT 5027

Indieners : R.J. Mulder e.a.
 Woordvoerder: R.J. Mulder.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a, Onderwijs.
 Pag.24, eerste kolom, regel 49.

Voorstel: toe te voegen:

Nederlands onderwijs in het buitenland

Nederlands onderwijs in het buitenland moet daadwerkelijk worden gesteund.

AMENDEMENT 5028

Indieners : J. Douma e.a.
 Woordvoerder: J. Douma.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a, Onderwijs.
 Pag.24, eerste kolom, regel 13.

Voorstel: aan het eind van het hoofdstuk toevoegen:

Er dient een verschuiving in uitgaven van hoger voortgezet naar lager voortgezet onderwijs (o.a. LBO) plaats te vinden, teneinde meer aandacht aan de kansarmen te kunnen geven.

AMENDEMENT 5029

Indieners : P.Hans Frankfurth e.a.
 Woordvoerder: P.Hans Frankfurth.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a, Onderwijs.
 Pag.24, eerste kolom, regel 49.

Voorstel: toevoegen aan paragraaf "Volwasseneneducatie":

In beginsel behoort iedere soort onderwijs zowel overdag als 's avonds en op zaterdagen te kunnen worden genoten. Dit verhoogt de 'mobiliteit' van de mensen en kan daarvoor bijdragen tot hun geluk.

AMENDEMENT 5030

Indieners : Wil Wilbers e.a.
 Woordvoerder: Wil Wilbers.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-a, Onderwijs.
 Pag.24, eerste kolom, regel 16.

Voorstel: "Wij vinden ... pedagogische taak" vervangen door:

Wij vinden dat de scholing een zoveel mogelijk geïntegreerde voorbereiding moet inhouden op de pedagogische en de vakinhoudelijke taak van de aanstaande onderwijsgevende.

AMENDEMENT 5031

Indieners : D.Eisma e.a.
 Woordvoerder: D.Eisma.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-b, Welzijn algemeen.
 Pag.24, eerste kolom.

Voorstel : "Welzijn algemeen" direct aan het begin van Hoofdstuk V plaatsen en van de titel "Algemeen" voorzien.

AMENDEMENT 5032

Indieners : ARV Overijssel.
 Woordvoerder: J.T. Knoop Pathuis.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-b: Welzijn algemeen.
 Pag.24, eerste kolom, regels 62-63.

Voorstel: "Natuurlijk ... t/m ... welzijn." wijzigen in:
 Mensen zijn in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor hun welzijn.

AMENDEMENT 5033

Indieners : D.Eisma e.a.
 Woordvoerder: D.Eisma.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-b: Welzijn algemeen.
 Pag.24, regels 65 t/m 68.

Voorstel: regels 65 t/m 68 schrappen en vervangen door de volgende tekst:

De bijzondere aandacht voor achterstandsgroepen en minderheden betekent niet, dat bij een toenemende kulturele verscheidenheid, iedere bijzondere groepering maar als achtergesteld moet worden beschouwd. Het welzijnsbeleid zal zoveel mogelijk betrekking moeten hebben op de gehele bevolking. Daarbij moet dit beleid gericht worden op elementen die de minderheden met de meerderheden gemeen hebben. Algemeen en minderhedenbeleid zal van toepassing moeten zijn op de diverse categorieën in de samenleving. Naarmate minder van een algemeen aanvaard levenspatroon kan worden gesproken, zullen steeds meer bijzondere groeperingen met hun eigen wensen en noden binnen dit beleid tot hun recht moeten kunnen komen. Alleen waar een bepaalde categorie op grond van zijn bijzondere kenmerken systematisch tekort komt, kan een apart categoriaal beleid overwogen worden. Stigmatisering moet hierbij worden voorkomen (zie ook hierna categoriaal beleid).

AMENDEMENT 5034

Indieners : D.Eisma e.a.
 Woordvoerder: D.Eisma.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-b,
 Welzijn algemeen.
 Pag.24, eerste kolom, regels 73 en 74.

Voorstel: Achter "decentralisatie" toevoegen:
 , harmonisatie.

AMENDEMENT 5035

Indieners : D.Eisma e.a.
 Woordvoerder: D.Eisma.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-b,
 Welzijn algemeen.
 Pag.24, 2de kolom, regels 5 t/m 10.

Voorstel: regels 5 t/m 10 schrappen en daarvoor in de plaats de volgende tekst:

Bij stagnerende economische groei en het risico van daardoor genoodzaakte bezuiniging op het bestaande voorzieningssysteem, dreigt een innovatie daarvan tot de onmogelijkheden te gaan behoren. Het systeem van wetgeving dient zoals gezegd, te voorkomen dat daardoor de zwakst geregelde voorzieningen het eerst aangetast worden. Het is derhalve gewenst dat de nog niet wettelijk geregelde voorzieningen van specifiek welzijn geregeld worden in een Kadewet specifiek welzijn, waarin decentralisatie en democratisering voorop staan. De reeds bestaande wettelijke regelingen in het specifiek welzijn en de toekomstige Kadewet dienen ter bevordering van een politiek gewogen prioriteitenstelling zoveel mogelijk onderling te worden afgestemd. Daarbij valt allereerst te denken aan de onderlinge afstemming van de systematische en de democratische planning. Ook is hierbij te denken aan algemene regels voor de rechtsbescherming van burgers en instellingen, de medezeggenschap van betrokkenen - met name de niet georganiseerden -, voor kwaliteitscontrole e.d.

AMENDEMENT 5036

Indieners : Bregman e.a.
 Woordvoerder: Bregman.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-b,
 Welzijn algemeen.
 Pag.24, 2de kolom, regel 12.

Voorstel: De zin welke voorkomt in de 12de t/m de 17de regel laten vervallen.

AMENDEMENT 5037

Indieners : Bregman e.a.
 Woordvoerder: Bregman.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-b:
 Welzijn algemeen.
 Pag.24, 2de kolom, regel 12.

Voorstel: De zin, voorkomend in het gedeelte vanaf regel 12 t/m regel 17 vervangen door het volgende:

Het welzijnsbeleid dient veel meer gebaseerd te zijn op de gevoelens van niet-welzijn, welke zich in de samenleving manifesteren, dan hetgeen welzijnsdeskundigen bedenken ter bevordering van een leefbare maatschappij. Gezien het feit dat de omstandigheden per plaats en gebied verschillen, is het van wezenlijk belang dat het welzijnsbeleid zo dicht mogelijk bij de burger vorm krijgt. Democratisering en decentralisatie zijn daarbij voorwaarden.

AMENDEMENT 5038

Indieners : Afdeling Utrecht.
 Woordvoerder: Marga ter Riet.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-b:
 Welzijn algemeen.
 Pag.24, 2de kolom, regel 15.

Voorstel: "Juist in het welzijnswerk ... is daarbij van groot belang." schrappen en vervangen door:

In het welzijnswerk spelen vrijwilligers vaak een belangrijke rol. Over dit tot de z.g. "informele sektor" te rekenen vrijwilligerswerk en het gewicht dat wij daaraan toekennen, spreekt dit programma zich op tal van plaatsen uit. De ontwikkeling der laatste jaren in de richting van andere vormen van vrijwilligerswerk zal een bijdrage leveren bij de totstandkoming van een meer "zelf-funktionerende" samenleving. Vrijwilligerswerk in het algemeen heeft behoefte aan een goede coördinatie en organisatie. Dit kan gewaarborgd worden door de instelling van een nationaal vrijwilligersbureau en regionale vrijwilligerscentrales, waarvoor middelen beschikbaar dienen te komen. Er zullen algemene richtlijnen opgesteld moeten worden m.b.t. de rechtspositionele en financiële status van de vrijwilliger. Inschakeling van werkloze beroepskrachten, met behoud van sociale uitkering en aanvulling daarvan moet mogelijk zijn. De inhoud van het vrijwilligerswerk behoort bij alle overwegingen en maatregelen centraal te staan.

AMENDEMENT 5039

Indieners : Eisma e.a.
 Woordvoerder: D.Eisma.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-c,
 Volksgezondheid,
 pag.24, 2de kolom, regel 28.

Voorstel: Titel wijzigen in:
 (Gezondheids)zorg

AMENDEMENT 5040

Indieners : J.Kloosterman e.a.
 Woordvoerder: J.Kloosterman.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-c,
 Volksgezondheid,
 pag.24, 2de kolom, regel 28 e.v.

Voorstel: Huidige tekst (regels 28 t/m 47)
vervangen door:

V-c Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

Ieder mens moet in eigen verantwoordelijkheid de keuze kunnen maken voor een gezond bestaan. Dat kan alleen wanneer de besluitvorming in de zorgsector gedemocratiseerd wordt, zodat bewuste patiënt/cliënt in goede relatie met hun hulpverleners kunnen samenwerken. De afstand tussen degene die hulp vraagt en de hulpverlener moet verkleind worden door verantwoorde hulpverlening direkt aan de basis. Vergroting van de eigen verantwoordelijkheid door voorlichting, opvoeding. Zorg voor eigen gezondheid (vakterm: "Zelfzorg"), goed nabuurschap en hulp van vrijwilligers (vakterm: "Mantelzorg") spelen bij de hulpverlening als keuze een voorname rol.

De verschillende vormen van hulpverlening moeten beter op elkaar afgestemd worden, waarbij integratie van hulpvormen gestimuleerd moet worden. Regionalisering en decentralisering sluiten daar op bestuurlijk niveau bij aan. Preventie moet in het gehele beleid centraal staan.

Regionalisering en decentralisatie

Voor decentralisatie van de zorgsector gelden de uitgangspunten als reeds gegeven in hoofdstuk 2, Open Samenleving, par.f. Regionalisering dient gestimuleerd te worden door centralisatie van de budgettering.

AMENDEMENT 5041

Indieners : J. Soetenhorst e.a.
Woordvoerder: J. Soetenhorst.
Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-c,
Volksgezondheid.
Pag.24, 2de kolom, regel 76/77.

Voorstel: "In de huidige .. t/m .. doorstroming."
schrappen en vervangen door:

Het beleid is te weinig gericht op de mogelijkheden oudere mensen zoveel mogelijk in de eigen omgeving op te vangen, zoals bijvoorbeeld door dagverpleging. Anderzijds dient het beleid realistisch te zijn tegenover bejaarden die niet meer in staat zijn tot revalidatie en uitsluitend verpleging behoeven.

AMENDEMENT 5042

Indieners : Pieter Hufen e.a.
Woordvoerder: Leo Welters.
Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-c,
Volksgezondheid,
pag.25, 1ste kolom, regels 3 t/m 8.

Voorstel: Paragraaf "Regionalisering en decentralisatie" in zijn geheel laten vervallen.

AMENDEMENT 5043

Indieners : L. Aretz e.a.
Woordvoerder: L. Aretz.
Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-c,
Volksgezondheid.
Pag.25, 1ste kolom, regel 35.

Voorstel: Aan het eind van het punt "Onderwijs" wordt toegevoegd:

De huidige opleiding tot verpleegkundige vlg. het "in service" principe (het "al werkend een opleiding volgen") zal slechts dan verdwijnen als haar vervanger een adequate patiëntenzorg kan garanderen.

AMENDEMENT 5044

Indieners : J. Pool e.a.
Woordvoerder: J. Pool.
Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-c,
Volksgezondheid.
Pag.25, 1ste kolom, regels 38-40.

Voorstel: concepttekst "De patiëntenzorg dient in ieder geval onder het Ministerie van Volksgezondheid gebracht te worden."

vervangen door:

Het Ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne dient in ieder geval politieke medeverantwoordelijkheid te dragen voor de patiëntenzorg.

AMENDEMENT 5045

Indieners : D.Eisma e.a.
Woordvoerder: D.Eisma.
Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-c,
Volksgezondheid.
Pag.25, eerste kolom, regel 68.

Voorstel: "Volkshuisvesting" vervangen door
Volksgezondheid.

AMENDEMENT 5046

Indieners : Pieter Hufen e.a.
Woordvoerder: Leo Welters.
Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-c,
Volksgezondheid.
Pag.25, 1ste kolom, regel 77.

Voorstel: toevoegen:

De financiering van het kruiswerk en de ambulante geestelijke gezondheidszorg dienen zo snel mogelijk uit de openbare kas te geschieden; de financiering via de AWBZ dient te worden beëindigd.

AMENDEMENT 5047

Indieners : ARV Overijssel.
Woordvoerder: J.T.Knoop Pathuis.
Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-c,
Volksgezondheid,
Pag.25, 2de kolom, regel 12.

Voorstel: aanvullen als volgt:

Kosten voor alternatieve geneeswijzen dienen met groter ruimte dan tot nu toe het geval is te worden opgenomen in het pakket van de volksverzekering. Te denken valt aan acupunctuur, manuele therapie en haptonomie, evenals behandeling door paranormaal begaafden.

AMENDEMENT 5048

Indieners : J. Pool e.a.
Woordvoerder: J. Pool.
Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-c,
Volksgezondheid,
Pag.25, 2de kolom, regel 24.

Voorstel: concepttekst "De bij zulke vormen van zelfdoding hulpverlenende arts, niet niet langer strafbaar te zijn." laten vervallen.

AMENDEMENT 5049

Indieners : N.F.I. Schwarz e.a.
 Woordvoerder: N.F.I. Schwarz.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-c:
 Volksgezondheid.
 Pag.25, 2de kolom, regel 26.

Voorstel: Toevoegen een nieuwe paragraaf:

Drugbeleid

De handel in henneproducten dient gelegaliseerd te worden, zodat controle op de producten mogelijk is en de overgang naar hard drugs wordt tegengegaan. Oorzaken van verslaving aan hard drugs moeten worden bestreden. Verslaafden zijn patienten, geen criminelen. Het vervolgingsbeleid dient gericht te zijn tegen de handel in hard drugs.

AMENDEMENT 5050

Indieners : D. Eisma e.a.
 Woordvoerder: D. Eisma.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-e,f,g,h,
 Volksgezondheid.
 Pag. 25 t/m 28.

Voorstel: Deze onderdelen samenbrengen onder titel:
 Categorieel beleid.

AMENDEMENT 5051

Indieners : ARV Noord Holland.
 Woordvoerder: M.L.Tiesinga.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-e,
 Jeugdbeleid.
 Pag.25, 2de kolom, regels 69 t/m 77.

Voorstel: De concept tekst t/m "21 jaar"
 vervangen door:

In de samenleving die ons voor ogen staat, moeten mensen niet in categorieën, dus ook niet in leeftijdscategorieën, gevangen worden gezet. Deze categorisering heeft o.a. geleid tot de nog steeds zwakke positie van juridische onzelfstandigheid tot 18 en financiële afhankelijkheid tot 21 jaar.

AMENDEMENT 5052

Indieners : Louise Groenman e.a.
 Woordvoerder: Louise Groenman.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-e:
 Pag.26, 1ste kolom, regel 13-19.

Voorstel: Huidige tekst vanaf: "Er moet daarnaast ...
 t/m ... ambtelijk niveau."
 vervangen door:

De coördinatie tussen de departementen die in hun beleid de maatschappelijke positie van de jeugd direct of indirect beïnvloeden, dient met kracht ter hand genomen te worden.

De coördinerend minister voor het jeugdbeleid dient daartoe de beschikking te hebben over een goed toegeruste directie jeugdbeleid, terwijl de Interdepartementale Stuurgroep Jeugdbeleid versterkt en verbreed moet worden met leden van gezaghebbend ambtelijk niveau.

AMENDEMENT 5053

Indieners : M.F. Palte e.a.
 Woordvoerder: M.F. Palte.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-f:
 pag.26, 1ste kolom, regel 41.

Voorstel: Na de woorden "... met ouderen voor ouderen."
 invoegen:

Ouderen dienen dan ook, zonder maximum-leeftijdsgrens, vertegenwoordigd te zijn in bestuurs-, overleg- en adviesorganen, waarin mede over hun belangen wordt beslist.

AMENDEMENT 5054

Indieners : ARV IJsselmeerpolders.
 Woordvoerder: J. Bijleveld.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-f:
 Ouderen.
 Pag.26, 1ste kolom, regel 43.

Voorstel: Tekst na "Wij willen dit o.m. trachten te bereiken door:" uit te breiden met:

- meer extra-murale dienstverlening,
- coördinatie van intra- en extramurale dienstverlening,
- instelling Raad voor Ouderenbeleid,
- omvorming van de Wet op de Bejaardenzorg tot een Wet op het Ouderenbeleid,
- coördinatie van de desbetreffende taken van de Ministeries CRM, Volksgezondheid en Ruimtelijke Ordening door bij voorkeur Ministerie CRM.

AMENDEMENT 5055

Indieners : M.F. Palte e.a.
 Woordvoerder: M.F. Palte.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-f:
 Ouderen.
 Pag.26, 1ste kolom, regel 66.

Voorstel: "Bejaardenwoningen en -complexen ..." vervangen door: (Complexen van) woningen voor ouderen

AMENDEMENT 5056

Indieners : M.F. Palte e.a.
 Woordvoerder: M.F. Palte.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-f:
 Ouderen.
 Pag.26, 2de kolom, regel 2 t/m 4.

Voorstel: "De zgn.indicatiecommissies .. t/m ..
 uitbreiden met ..."
 vervangen door:

Het takenpakket van de zgn. indicatiecommissies dient beter te worden geregeld en te worden uitgebreid met ..

AMENDEMENT 5057

Indieners : ARV Overijssel.
 Woordvoerder: J.T. Knoop Pathuis.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-f:
 Ouderen.
 Pag.26, 2de kolom, regel 12.

Voorstel: Aanvullen met:

Mede om te voorkomen, dat ouderen in dit centrum zich wederom afgesloten voelen van de maatschappij kunnen ook andere buurtbewoners, die gelijksoortige problemen kennen, er worden opgevangen. Om dezelfde reden moet gezocht worden naar andere, passende functies.

AMENDEMENT 5058

Indieners : J. Pool e.a.
 Woordvoerder: J. Pool.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-f:
 Ouderen.
 Pag. 26, 2de kolom, regels 21-25.

Voorstel: Concepttekst "Geriatricie dient als geneeskundig specialisme ... t/m ... gevolgen voor ouderen" laten vervallen.

AMENDEMENT 5059

Indieners : M.F. Palte e.a.
 Woordvoerder: M.F. Palte.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-f:
 Ouderen.
 Pag. 26, 2de kolom, regels 21 t/m 23.

Voorstel: "Geriatricie ... t/m ... prioriteit krijgen." vervangen door:

Na de erkenning van geriatricie als geneeskundig specialisme dient het preventieve onderzoek prioriteit te krijgen.

AMENDEMENT 5060

Indieners : ARV Overijssel.
 Woordvoerder: J.T. Knoop Pathuis.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-f:
 Ouderen.
 Pag. 26, 2de kolom, regel 21.

Voorstel: Toevoegen na "geneeskundig":
 en psychologisch.

AMENDEMENT 5061

Indieners : Leo Welters e.a.
 Woordvoerder: Leo Welters.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-g,
 Gehandicaptenbeleid.
 Pag. 27, 2de kolom, regels 50 t/m 58.

Voorstel: Paragraaf "Provinciaal/Regionaal bestuur" in zijn geheel laten vervallen.

AMENDEMENT 5062

Indieners : ARV Zuid-Holland.
 Woordvoerder: Cees Spigt.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-h:
 Culturele minderheden.
 Pag. 27 en 28.

Voorstel: Dat onderdeel te verplaatsen naar Hoofdstuk II, achter II-d Emancipatie en vóór II-e Justitie.

AMENDEMENT 5063

Indieners : Werkgroep Europese Minderheden.
 Woordvoerder: Ph. Bloemhoff-de Bruijn.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-h:
 Culturele Minderheden.
 Pag. 27, 2de kolom, regel 34.

Voorstel: Tekst "Binnen onze samenleving bevinden zich" vervangen door:

Het bestaan van autochtone culturele minderheden binnen onze samenleving wordt door ons positief gewaardeerd; het streven regionale talen en culturen in stand te houden, zal door de overheid zoveel mogelijk moeten worden ondersteund.
 Binnen onze samenleving bevinden zich tevens grote groepen ...

AMENDEMENT 5064

Indieners : Philip Pieters e.a.
 Woordvoerder: Philip Pieters.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-h:
 Culturele minderheden.
 Pag. 27, 2de kolom, regel 45.

Voorstel: Tekst "Minderheidsculturen ... t/m ... bescherming" vervangen door:

Het bewaren van eigen cultuur door minderheidsgroepen dient dan ook te worden gesteund en bevorderd.

AMENDEMENT 5065

Indieners : Subregio Haaglanden.
 Woordvoerder: N.F.I.; Schwarz.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-h:
 Culturele minderheden.
 Pag. 27, 2de kolom, regel 66 e.v.

Voorstel: Alinea "Coördinatiebeleid" (aanstellen van een staatssecretaris voor coördinatie minderhedenbeleid) laten vervallen.

AMENDEMENT 5066

Indieners : ARV Zuid-Holland.
 Woordvoerder: Philip Pieters.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-h:
 Culturele minderheden.
 Pag. 27, 2de kolom, regel 62.

Voorstel: Toevoegen aan paragraaf "Verschil in rechtspositie":

Tevens dient het recht te worden erkend, dat buitenlanders wiens grootouders en ouders in Nederland woonachtig zijn gebleven, op wens van de ouders, of op eigen verzoek bij het bereiken der meerderjarigheid, het hen rechtens toegekende Nederlanderschap kunnen weigeren, of teruggeven.

AMENDEMENT 5067

Indieners : Cees Spigt e.a.
 Woordvoerder: Philip Pieters.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-h:
 Culturele minderheden.
 Pag. 27, 2de kolom, regel 69.

Voorstel: Toevoegen aan paragraaf "Coördinatie beleid":

Juist omdat het beleid ten aanzien van culturele minderheden in onderdelen gevoerd wordt onder verantwoordelijkheid van vele vak-ministers (zoals volkshuisvesting, sociale zaken, cultuur, recreatie en maatschappelijk werk, justitie en buitenlandse zaken) dient de beleidsprioriteit van het beleid ten behoeve van culturele minderheden uitdrukkelijk te worden aangegeven in de regeringsverklaring.

AMENDEMENT 5068

Indieners : Cees Spigt e.a.
 Woordvoerder: Cees Spigt.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-h,
 Culturele minderheden.
 Pag.27, 2de kolom, regel 75 e.v.

Voorstel: Tekst onder "Rechten en plichten (regels 75 t/m 79) te laten vervallen.

AMENDEMENT 5069

Indieners : Werkgroep Politie.
 Woordvoerder: Ed Grootaarts.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-h:
 Culturele minderheden.
 Pag.28, 1ste kolom, regels 1 t/m 3.

Voorstel: Huidige tekst vervangen door:

Vreemdelingenpolitie

De organisatie en werkwijze van de vreemdelingenpolitie dient ter discussie gesteld te worden. Er dient een accent gelegd te worden op dienstverlening, in plaats van bureaucratische wetshandhaving.

AMENDEMENT 5070

Indieners : ARV Zuid-Holland.
 Woordvoerder: Herma Pieters.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-h:
 Culturele minderheden.
 Pag.28, 1ste kolom, regel 25.

Voorstel: De paragraaf "Onderwijs" vervangen door:

Onderwijs

Alfabetisering en taal-compensatie dient bij niet-nederlandstalige culturele minderheden en daarbinnen speciaal bij hen die niet deelnemen aan het arbeidsproces, door speciale programma's in het basis-, voortgezet en volwassenen-onderwijs te worden vormgegeven.
 Het instellen van multi-culturele scholen dient te worden bevorderd, waarbij bezwaren van isolering en stigmatisering dienen te worden herkend en voorkomen.
 Multi-cultureel onderwijs, taalcompensatie en alfabetisering voor kinderen en volwassenen moet in overleg met de zelforganisaties worden opgezet en door voldoende adequaat opgeleide leerkrachten worden gedragen. De opleiding van deze leerkrachten moet sterk worden bevorderd.

AMENDEMENT 5071

Indieners : ARV Zuid-Holland.
 Woordvoerder: Philip Pieters.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-h:
 Culturele minderheden.
 Pag.28, eerste kolom, regel 31.

Voorstel: Laten vervallen het woord "inwonend"

AMENDEMENT 5072

Indieners : Wijnand Kaag e.a.
 Woordvoerder: Wijnand Kaag.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-h:
 Culturele minderheden.
 Pag.28, eerste kolom, regel 39.

Voorstel: Toevoegen:

Emancipatie

Aard en achtergronden van culturele minderheden laten de D'66-opvattingen omtrent gelijkberechtiging van man en vrouw onverlet.

AMENDEMENT 5073

Indieners : ARV Zuid-Holland.
 Woordvoerder: Anton van Lijssel.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-h,
 Culturele Minderheden,
 pag.28, eerste kolom, regel 39.

Voorstel: Na regel 39 toevoegen:

Illegale buitenlandse werknemers

Het verblijf in ons land van duizenden illegalen leidt tot onaanvaardbare toestanden, zoals razzia's door de politie en uitbuiting door malafide werkgevers. Het huidige beleid - voor zover aanwezig - faalt en is vaak inhumain. Wij pleiten voor een veel strenger vervolgen van werkgevers die illegalen in dienst hebben.

AMENDEMENT 5074

Indieners : ARV Zuid-Holland.
 Woordvoerder: Philip Pieters.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-h:
 Culturele minderheden.
 Pag.28, 1ste kolom, regel 39.

Voorstel: Toevoegen:

Mediabeleid

De moderne communicatie technieken dienen te worden benut om het isolement, waarin velen zich bevinden, te doorbreken. Het initiatief om te komen tot een eigen omroeporganisatie voor minderheden verdient ondersteuning.
 Met het uitzenden overdag van speciale programma's voor buitenlandse vrouwen moet onmiddellijk worden begonnen.

AMENDEMENT 5075

Indieners : P.Hans Frankfurter e.a.
 Woordvoerder: P.Hans Frankfurter.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk V-h:
 Culturele minderheden.
 Pag. 28, 1ste kolom, regel 39.

Voorstel: Toevoegen van nieuwe paragraaf:

Media

Representanten van culturele minderheden dienen zoveel mogelijk te worden betrokken bij het samenstellen en presenteren van televisie- en radio-uitzendingen. Voor de dialoog tussen de Nederlanders en de minderheden is dat van meer betekenis dan speciale rubrieken voor buitenlanders.

HOOFDSTUK VI EEN VREEDZAME EN RECHTVAARDIGE WERELD

Amendement 6000

Indiener

Woordvoerder:

Onderwerp: hoofdstuk VI, blz. 29, 1e kolom, regel 5 t/m 18

Voorstel: Vanaf "een werkelijk" t/m "en ontspanning" te vervangen door

Een werkelijk vreedzame en rechtvaardige wereld behoort, misschien, tot het rijk der illussies en utopieën, maar dat betekent niet dat we daar niet naar moeten streven.

Het buitenlands beleid dient daarom gericht te zijn op de opbouw van een internationale rechtsorde, op vermindering van de welvaartsverschillen in de wereld, stimulering van de respect voor de mensenrechten, het bevorderen van begrip en het bereiken van vertrouwen.

Het meest geeignende kader hiervoor blijft de Organisatie van de Verenigde Naties. Nederland dient het werk hiervan met kracht te ondersteunen evenals dat van de ermee verwante Geneefse Ontwapenings Commissie.

Pogingen tot verbetering van het functioneren van deze organen dienen te worden aangemoedigd en gesteund.

Amendement 6001

Indiener : Kees Klompenhouwer e.a.

Woordvoerder: Kees Klompenhouwer

Onderwerp : Hoofdstuk VI.b. Veiligheid voor de Derde Wereld

Voorstel:

Het eerste gedeelte van de paragraaf inclusief de titel (1^e kolom, regel 36) tot en met de zin die eindigt met de woorden "nagestreefd worden" (regel 40), Vervangen door:

VI.b. Vrede en Veiligheid in de Derde Wereld

Het streven naar het opdelen van de Derde Wereld in invloedssferen is een potentieel gevaar voor de wereldvrede, vooral in die gebieden waar een directe confrontatie van de supermogendheden tot de mogelijkheden behoort. Zeer gevaarlijk in dit verband is een politiek welke zich ten doel stelt d.m.v. militaire interventies nieuwe situaties te creëren, in de hoop deze als voldongen feiten te doen accepteren. Een dergelijke streven en optreden dienen ten sterkste te worden afgewezen.

Bestaande conflicten moeten dan ook zoveel mogelijk door internationale arbitrage worden opgelost. De rol van de Verenigde Naties is hierbij onmisbaar. Daarom dienen de volgende maatregelen te worden genomen:

Amendement 6002

Indiener : Jaap Jansen e.a.

Woordvoerder: Jaap Jansen

Onderwerp : Europese ontwapeningskonferentie pag. 29, VI-e, kolom 2, regels 49-50.

Voorstel:

"Met deelname van alle Europese landen, de USA en Canada", Vervangen door:

Met deelname van alle West- en Oost-Europese landen inclusief de Sovjet-Unie, de USA en Canada.

Amendement 6003

Indiener : L. Cannegieter e.a.

Woordvoerder: L. Cannegieter

Onderwerp : hst. VI-f 2^e kolom regel 78, blz. 29

Voorstel:

Na ".....landen in West én Oost"

Invoegen

en in de derde wereld.

Amendement 6004

Indiener : L. Cannegieter e.a.

Woordvoerder: L. Cannegieter

Onderwerp : hst. VI-f, 2e kolom, regel 78, blz. 29

Voorstel:

Na eerste alinea invoegen:

NEDERLAND EN DE VERENIGDE NATIES:

Om tot een geloofwaardig ontwapeningsbeleid te komen, zal de nederlandse regering krachtig medewerking moeten verlenen en steun moeten geven aan wat in het kader van de V.N. wordt nagestreefd en tot stand gebracht op dit gebied. In dat kader kan Nederland, samen met Warschau-pakt-landen en ongebonden landen, ernst maken met de uitvoering van de non-proliferatieverdrag (dat ook van atoommogendheden een actieve nucleaire ontwapening eist) en andere aanbevelingen van de Algemene Vergadering en van de permanente ontwapeningskonferentie, en studies over de relatie tussen ontwapening en ontwikkelingssamenwerking.

Door een zelfstandig opererend, actief lidmaatschap van de V.N. zal Nederland een kritisch lidmaatschap van de NAVO kunnen onderbouwen en meewerken aan een nieuwe verhouding tussen West- en Oosteuropa die niet langer wordt gebaseerd op afschrikking en bedreiging; en daardoor kan Nederland meewerken aan vermindering van de op bewapening van derde landen berustende competitie van macht in andere delen van de wereld.

Amendement 6005

Indiener : ARV Overijssel

Woordvoerder: J. Simons

Onderwerp : Hoofdstuk VI-f, Blz. 29, 2^e kolom, regel 79.

Voorstel:

Toevoegen:

Zo dient Nederland te onderzoeken of (in navolging van waarnemers bij militaire oefeningen) waarnemers bij militaire research mogelijk zijn. Langs deze ongebruikelijke weg is het misschien mogelijk om de economische belangen van het militair-industriële complex en de veiligheidsbelangen van alle mensen te paralleliseren. Uiteindelijk dient er naar te worden gestreefd om de militair-industriële research om te buigen naar een wereldomvattende aard-exploratieve research.

Amendement 6006

Indiener : J. Douma e.a.
 Woordvoerder: J. Douma
 Onderwerp : blz. 30, Hoofdstuk
 VI h, nieuwe lange-afstandsraketten,
 1^e kolom, regel 70 t/m 72

Voorstel:

In de zin "D'66 is daarom....in de huidige
 omstandigheden niet aanvaard kan worden"
 schrappen:

In de huidige omstandigheden .

Amendement 6007

Indiener : ARV Overijssel
 Woordvoerder: J. Simons
 Onderwerp : Hoofdstuk VI-h, blz. 30, 2^e kolom, regel
 8-21

Voorstel:

"Aangezien er....t/m het aantal kernwapens",
 regel 8 t/m 21, laten vervallen.

Amendement 6008

Indiener : Th. Piering e.a.
 Woordvoerder: Wijnand Kaag
 Onderwerp : Hoofdstuk VI, blz.30, 2de kolom, regel 18

Voorstel:

Toevoegen:

Bezuinigingen kunnen worden gevonden, o.a. in de aan-
 passing van de regelingen voor functioneel leeftijds-
 ontslag. Deze aanpassingen dienen tot stand te komen
 via het georganiseerd overleg, met in achtnaam van de
 specifieke verschillen tussen de krijgsmachtonderde-
 len onderling, alsook de verschillen tussen de diver-
 se categorieën personeel binnen die krijgsmachtonder-
 delen.

opm. dit amendement is
 ingediend met de
 bedoeling dat het
 samenhang vertoont
 het amendement
 6009.

Amendement 6009

Indiener : Wijnand Kaag e.a.
 Woordvoerder: Wijnand Kaag
 Onderwerp : Hoofdstuk VI
 Pag.31, 1ste kolom, vanaf regel 18.

Voorstel:

Weglaten:

Door aanpassingen van de regelingen voor functioneel
 leeftijdsontslag.

opm. dit amendement is
 ingediend met de
 bedoeling dat het

samenhang vertoont
 met amendement 6008.

Amendement 6010

Indiener : N.Vischers e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Een vreedzame onrechtvaardige wereld
 Hoofdstuk VI k., Europese werkloosheid-
 bestrijding, blz. 31, 1^e kolom,
 regel 55,

Voorstel:

Het woord "negen" vervangen door tien .

Amendement 6011

Indiener : Jaap Jansen e.a.
 Woordvoerder: Jaap Jansen
 Onderwerp : Europees energiebeleid blz. 31, kolom 1,
 regel 76 - 78.

Voorstel:

" Uiterste terughoudendheid bij het verder toe-
 passen van kernenergie, moet hoeksteen van het
 Europese energiebeleid zijn". Vervangen door:

Toepassing van kernenergie dient, zolang de daaraan
 verbonden problemen niet zijn opgelost, geen deel uit
 te maken van het Europese energiebeleid .

AMENDEMENT 6012 (A t/m I)

Indiener : Karsdorp e.a.
 Woordvoerder: Karsdorp.
 Onderwerp : VI-f Zuidelijk Afrika: Zuid-Afrika

Voorstel:

- A. Blz.31, 2de kolom, regel 26 en 27
 "Afspraken" t/m "maatregelen nemen"
 vervangen door:
 om de volgende maatregelen te realiseren:
- B. Blz.31, 2de kolom, regel 31 en 32:
 schrappen 4de gedachtenstreepje
- C. Blz.31, 2de kolom, regel 33 t/m 35:
 schrappen 5de gedachtenstreepje
- D. Blz.31, 2de kolom, regel 38 t/m 40:
 schrappen 6de gedachtenstreepje
- E. Blz.31, 2de kolom, regel 41 en 42:
 schrappen 7de gedachtenstreepje
- F. Blz.31, 2de kolom, regel 44 en 45:
 schrappen 9de gedachtenstreepje
- G. Blz.31, 2de kolom, na regel 45 toevoegen:
 - extra steun voor de zgn. frontlijnstaten, die
 door de vluchtelingenstroom en de economische
 sanctiemaatregelen tegen Zuid-Afrika in problemen
 komen.
- H. Blz.31, 2de kolom, na regel 45 toevoegen:
 - beëindiging van de kredietverlening door het In-
 ternationale Monetair Fonds, alsmede door
 commerciële financieringsinstellingen aan Zuid-
 Afrikaanse regeringsinstanties.

I. Voorts de volgende tekst opnemen na de gedachtenstreepjes:

Ter beïnvloeding van het internationale overleendient Nederland een aantal van de hierboven genoemde maatregelen eenzijdig te nemen. Zonodig dient de sanctiewetgeving hiertoe te worden aangepast.

AMENDEMENT 6013

Indieners : Alex van Doorn e.a.
Woordvoerder: Alex van Doorn.
Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk VI i Namibië
Pag.31, 2de kolom, regel 51

Voorstel: na "uranium" toevoegen:

Ook dient er internationaal druk op Zuid-Afrika te worden uitgeoefend betreffende de overdracht van Walvisbaai aan de staat Namibië.

AMENDEMENT 6014

Indieners : Hanneke Gelderblom-Lankhout e.a.
Woordvoerder:
Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk VI-m Het Israëliisch-Arabisch conflict
pag.31, 2de kolom, regel 72.

Voorstel: schrappen "incl. Jerusalem,"

AMENDEMENT 6015

Indieners : Kees Klompenhouwer e.a.
Woordvoerder:
Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk VI-n: Ontwikkelingssamenwerking
Pag.32, 1ste kolom, regel 14-20.

Voorstel: Vervang het laatste gedeelte van de eerste paragraaf onder de titel "uitgangspunt", vanaf de zin "Daarbij komt dat ... t/m ... de volgende prioriteiten" door de volgende tekst:

Daarbij komt dat het huidige internationale economische stelsel op vele punten in het nadeel van de armste landen werkt. Het is daarom een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van alle rijkere landen, inclusief Nederland, deze situatie zoveel mogelijk op te heffen. De nadruk zal daarom zoveel mogelijk moeten komen te liggen op de volgende prioriteiten:

Speciale maatregelen t.b.v. armste landen en groepen

Aangezien vaak juist de armste ontwikkelingslanden sterk afhankelijk zijn van de uitvoer van één of enkele grondstoffen, dienen bestaande internationale maatregelen ter stabilisatie van grondstoffenmarkten uitgebreid en versterkt te worden. Voorts dienen die minst ontwikkelde landen, welke door de recente olieprijsstijgingen en de inflatie in het Westen in grote moeilijkheden zijn gekomen, een groter aandeel te krijgen van de totale internationale hulpstromen. Daarnaast moet speciale aandacht gegeven worden aan het structureel verbeteren van de voedselsituatie in ernstig door terugkerende natuurrampen getroffen streken.

AMENDEMENT 6016

Indieners : Karsdorp e.a.
Woordvoerder: Karsdorp.
Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk IV-n Ontwikkelingssamenwerking
Wereldwijde economische arbeidsverdeling
Pag.32, eerste kolom, regel 21 t/m 25 en regel 27 t/m 28.

Voorstel: titel van deze paragraaf en eerste twee zinnen vervangen door volgende tekst:

Betere internationale arbeidsverdeling

De huidige internationale economische recessie heeft in vrijwel alle landen ter wereld geleid tot een toenemende druk op regeringen om protectionistische maatregelen te nemen; dat zijn maatregelen die het binnenlandse bedrijfsleven bevoordelen t.o.v. het buitenlandse. D'66 is van oordeel dat dit wereldwijde protectionisme met kracht moet worden teruggedrongen. Immers, het belemmert de internationale concurrentie en specialisatie en laat de comparatieve voordelen van ieder land niet volledig tot hun recht komen, zodat de gewenste optimale internationale arbeidsverdeling niet bereikt kan worden. Met name het protectionisme dat exclusief gericht is tegen producten afkomstig uit ontwikkelingslanden zal met kracht bestreden moeten worden. Het is immers niet gerechtvaardigd de lasten van de huidige internationale economische recessie af te wentelen op landen die niet alleen arm zijn, maar bovendien slechts in beperkte mate verantwoordelijk voor deze recessie.

Vervolgens in de derde zin ("Daarom ...") de woorden "wereldwijde economische arbeidsverdeling" vervangen door:

internationale arbeidsverdeling.

AMENDEMENT 6017

Indieners : Karsdorp e.a.
Woordvoerder: Karsdorp.
Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk VI-n Ontwikkelingssamenwerking
Wereldwijde economische arbeidsverdeling
Pag.32, 1ste kolom, regel 34

Voorstel: In de laatste zin van deze paragraaf ("Het streven ...") tussen de woorden "naar" en "internationale" invoegen de woorden:
een betere.

AMENDEMENT 6018

Indieners : Karsdorp e.a.
Woordvoerder: Karsdorp.
Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk VI-n Ontwikkelingssamenwerking
Wereldwijde economische arbeidsverdeling
Pag.32, 1ste kolom, regel 38.

Voorstel: Aan huidige tekst toevoegen volgende alinea:

D'66 erkent dat in bepaalde bijzondere omstandigheden tijdelijke protectie gerechtvaardigd kan zijn. Ontwikkelingslanden kunnen bijvoorbeeld tijdelijke beschermende maatregelen nemen om het ontstaan van nieuwe bedrijfstakken mogelijk te maken, terwijl in ontwikkelde landen tijdelijk protectie gerechtvaardigd kan zijn om een bedrijfstak tijd en gelegenheid te geven zich aan een veranderende situatie op de markt aan te passen. In het laatstgenoemde geval zullen de beschermende maatregelen uitdrukkelijk gekoppeld moeten zijn aan herstructureringsmaatregelen en dient een stringente tijdslimiet gesteld te worden aan de bescherming.

AMENDEMENT 6019

Indieners : Karsdorp e.a.
 Woordvoerder: Karsdorp
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk VI-n
 Ontwikkelingssamenwerking
 Internationaal overleg
 Pag.32, 1ste kolom, regels 40 t/m 47

Voorstel: "in het kader" t/m "ontwikkelingslanden"
 schrappen en vervangen door volgende tekst:

D'66 ondersteunt het streven naar de totstandkoming van een Nieuwe Internationale Economische Orde (NIEO) die gebaseerd is op billijkheid, soevereine gelijkheid, wederzijdse afhankelijkheid, gemeenschappelijke belangen en samenwerking tussen alle staten, ongeacht hun sociaal-economische stelsels. Dit streven is er immers op gericht bestaande onrechtvaardigheden en ongelijkheden weg te nemen en een halt toe te roepen aan een toeneming van de welvaarts kloof tussen arme en rijke landen.

In het kader van het streven naar een NIEO is D'66 voorstander van een meer gedifferentieerde en zakelijke aanpak van het ontwikkelingsvraagstuk.
 De toenemende betekenis van ontwikkelingslanden op monetair, financieel en economisch gebied zal moeten leiden tot een grotere participatie van deze landen in de besluitvorming van het IMF, de Wereldbank en de GATT.

AMENDEMENT 6020

Indieners : Karsdorp e.a.
 Woordvoerder: Karsdorp.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk VI-n
 Ontwikkelingssamenwerking
 Internationaal overleg
 Pag.32, 1ste kolom, regel 47 t/m 50

Voorstel: "Daarbij ... t/m ... stellen"
 vervangen door volgende tekst:

D'66 acht het gewenst dat er een wereldwijd energieforum in het leven geroepen wordt, waar alle facetten van de energieproblematiek besproken kunnen worden.

AMENDEMENT 6021

Indieners : ARV Overijssel.
 Woordvoerder: J. Simons.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk VI-n
 Ontwikkelingssamenwerking
 Pag.32, 1ste kolom, regel 51

Voorstel: hele paragraaf vanaf "Internationale belasting" t/m "ontwikkelingssamenwerking" laten vervallen.

Opmerking: Bij aanvaarding van dit amendement vervallen de amendementen 6022, 6023 en 6024.

AMENDEMENT 6022

Indieners : Karsdorp e.a.
 Woordvoerder: Karsdorp.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk VI-n
 Ontwikkelingssamenwerking
 Internationale belasting
 Pag.32, eerste kolom, regel 52 t/m 54

Voorstel: eerste zin vanaf "Wij dringen" t/m "belasting op luchtvervoer" wijzigen in:

D'66 is van mening dat de Nederlandse regering dient aan te dringen op het starten van een internationaal onderzoek naar de wenselijkheid en mogelijkheid van interna-

tionale belastingheffingen ten behoeve van fondsen voor ontwikkelingssamenwerking, waarbij gedacht kan worden aan belasting op luchtvervoer

AMENDEMENT 6023

Indieners : Karsdorp e.a.
 Woordvoerder: Karsdorp.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk VI-n
 Ontwikkelingssamenwerking
 Internationale belasting
 Pag.32, 1ste kolom, regel 58

Voorstel: Tussen "voordelen" en "van" in de zin beginnend met "Tevens" inlassen de woorden:
 en nadelen

AMENDEMENT 6024

Indieners : Philip Pieters e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk VI-n
 Ontwikkelingssamenwerking
 Pag.32, 1ste kolom, regel 58 t/m 61

Voorstel: "De opbrengsten" t/m "ontwikkelingssamenwerking" laten vervallen.

AMENDEMENT 6025

Indieners : R.J. Mulder e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk VI-n
 Ontwikkelingssamenwerking
 Culturele dialoog
 Pag.32, 1ste kolom, regel 65 en 66

Voorstel: regels 65 en 66 schrappen.

AMENDEMENT 6026

Indieners : Martien van Dedem-van der Does e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk VI-n
 Ontwikkelingssamenwerking
 Pag.32, eerste kolom, regel 76

Voorstel: Na "ontwikkelingslanden" toevoegen:

Een van de toetsingscriteria dient te zijn: de mogelijke effecten van het ontwikkelingsbeleid voor de rol en positie van de vrouwen in de betreffende landen.

AMENDEMENT 6027

Indieners : R.J. Mulder e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk VI-n
 Ontwikkelingssamenwerking
 Pag.32, 2de kolom, regel 2 t/m 11

Voorstel: "Niet bezuinigen" t/m "van de ontvangende landen" vervangen door:

Bezuiniging op ontwikkelingsbijdragen zal het gemiddelde percentage moeten volgen van de andere overheidsuitgaven. Daarbij moet het ontwikkelingsbudget worden gezuiverd van oneigenlijke uitgaven.

Opmerking van de rapportagecommissie: Bij aanvaarding van dit amendement vervallen de amendementen 6028, 6029 en 6030.

AMENDEMENT 6028

Indieners : Karsdorp e.a.
 Woordvoerder: Karsdorp.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk VI-n
 Ontwikkelingssamenwerking
 Niet bezuinigen op ontwikkelingsbijdragen
 Pag.32, 2de kolom, regel 3 t/m 5

Voorstel: "Het streefcijfer" t/m "worden gehandhaafd"
 als volgt wijzigen:

Het voor ontwikkelingssamenwerking beschikbare bedrag
 (het ontwikkelingsplafond) moet gehandhaafd blijven op
 1½% van het netto nationaal inkomen tegen factorkosten.

AMENDEMENT 6029

Indieners : Karsdorp e.a.
 Woordvoerder: Karsdorp.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk VI-n
 Ontwikkelingssamenwerking
 Niet bezuinigen op ontwikkelingsbijdragen
 Pag.32, 2de kolom, regel 7 en 8

Voorstel: "(rentesubsidies)" t/m "non-ODA posten)."
 als volgt wijzigen:

(zoals rente-subsidies als gevolg van het aantrekken
 van kapitaalmarktmiddelen en de verblijfskosten van
 vluchtelingen in Nederland)

AMENDEMENT 6030

Indieners : Karsdorp e.a.
 Woordvoerder: Karsdorp.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk VI-n
 Ontwikkelingssamenwerking
 Niet bezuinigen op ontwikkelingsbijdragen
 Pag.32, 2de kolom, regel 8 t/m 11.

Voorstel: "Bovendien" t/m "ontvangende landen"
 als volgt wijzigen:

Bij de besteding van de ontwikkelingsgelden zullen de
 belangen van de ontvangende landen moeten prevaleren
 boven de belangen van het westerse bedrijfsleven.

AMENDEMENT 6031

Indieners : Karsdorp e.a.
 Woordvoerder: Karsdorp.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk VI-n
 Ontwikkelingssamenwerking
 Niet bezuinigen op ontwikkelingsbijdragen
 Pag.32, 2de kolom, regel 11

Voorstel: Toevoegen na: "ontvangende landen"
 de volgende passage:

D'66 onderschrijft het internationaal aanvaarde uit-
 gangspunt dat de officiële ontwikkelingshulp in
 principe ontbonden moet worden. Een belangrijk deel
 van deze hulp is inmiddels reeds ontbonden. Dit geldt
 m.n. voor Nederland.

Verdergaande ontbinding dient plaats te vinden in
 samenwerking met de andere donorlanden op basis van
 gelijke lastenverdeling. Zolang dat niet gerealiseerd
 is, dient Nederland gepaste terughoudendheid te be-
 trachten.

Particuliere investeringen in ontwikkelingslanden
 dienen gestimuleerd te worden, voorzover ze ingepast
 kunnen worden in het streven naar een Nieuwe Interna-
 tionale Economische Orde.

AMENDEMENT 6032

Indieners : Karsdorp e.a.
 Woordvoerder: Karsdorp.
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk VI-n
 Ontwikkelingssamenwerking
 Kwaliteitsverbetering van de hulp
 Pag.32, 2de kolom, regel 13 t/m 16

Voorstel: "Ter verhoging" t/m "te worden"
 als volgt te wijzigen:

Ter verhoging van de kwaliteit van de Nederlandse hulp-
 verlening zou het overheids-apparaat voor de ontwikke-
 lingssamenwerking gereorganiseerd en gedecentraliseerd
 moeten worden.

AMENDEMENT 6033

Indieners : R.J. Mulder e.a.
 Woordvoerder:
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma, Hoofdstuk VI-n
 Ontwikkelingssamenwerking
 Kwaliteitsverbetering van de hulp
 Pag.32, 2de kolom, na regel 26

Voorstel: Na regel 26 toevoegen een vijfde punt:
 - meer aandacht voor management cursussen.

MOTIE 7000

Indieners : Afdeling Epe
 Woordvoerder : P.W. Ertmann
 Onderwerp : Invloed groei nationaal inkomen op
 Verkiezingsprogramma

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering
 bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

overwegende dat

- centraal uitgangspunt voor het concept-verkiezings-
programma een groei van het nationaal inkomen met
1,5% is;
- momenteel over een breed front getwijfeld wordt aan
het reëel zijn van deze groei-verwachting;
- het voor een partij als D'66 noodzakelijk is in te
spelen op deze ontwikkelingen;

is van oordeel dat

- het noodzakelijk is te weten wat de invloeden zijn
van een gewijzigde groei van het nationaal inkomen
op de prioriteitsstelling in het verkiezingsprogramma;

draagt de programmacommissie op

- het verkiezingsprogramma zodanig aan te vullen, dat
aangegeven wordt welke beleidsvoornemens bij een
geringere economische groei niet ten uitvoer gebracht
kunnen worden,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 7001

Indieners : Jaap Jansen e.a.
 Woordvoerder : Jaap Jansen
 Onderwerp : Verkiezingsprogramma

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering
 bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

overwegende

dat D'66 de kiezer een zo groot mogelijke duidelijkheid
 met betrekking tot haar standpunten wil verschaffen,
 besluit

aan het verkiezingsprogramma toe te voegen een
 TREFWOORDEN-REGISTER,

verzoekt het hoofdbestuur

hiervoor zorg te dragen,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 7002

Indieners : Van Dam e.a.
 Woordvoerder : Van Dam
 Onderwerp : Tekst concept-verkiezingsprogramma

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering
 bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

overwegende dat

1. een verkiezingsprogramma in ieder geval niet te lang,
evenwichtig samengesteld en gemakkelijk leesbaar
dient te zijn;
2. zeker van een partij als D'66 verwacht mag worden
dat een programma tenminste aan deze criteria vol-
doet;
3. het juist voor D'66 nadelig kan zijn indien beknopt-
heid, evenwicht en leesbaarheid in het gedrang komen;

is van oordeel dat

het concept-verkiezingsprogramma niet aan de boven-
bedoelde vereisten voldoet;

spreekt als haar mening uit dat

de tekst van het concept-verkiezingsprogramma qua
 beknoptheid, evenwicht en leesbaarheid dient te worden
 bijgesteld;

verzoekt het hoofdbestuur

er zorg voor te dragen dan D'66 alsnog met een programma
 de verkiezingen in kan dat de kiezer kort en krachtig
 duidelijk maakt waar de straks gekozenen voor staan,
 en gaat over tot de orde van de dag.

AGENDAPUNT 13

KANDIDATEN DAGELIJKS BESTUUR

LEGENDA

1. Naam en voornamen
2. Geboorteplaats en -datum
3. Adres en telefoonnummer
4. Opleiding
5. Beroep
6. Huidige functies binnen D'66
7. Vroegere functies binnen D'66
8. Functies in andere maatschappelijke organisaties
9. Voor welke functie kandidaat

VICE-VOORZITTER POLITIEK

1. SPIGT, Cees
2. Amsterdam, 13 september 1938
3. Koningin Emmakade 175, Den Haag
4. HBO-KW + VO
5. Directeur
6. Lid bestuur SWB, Sekr. Werkgroep Molukkers
7. Voorzitter afdelingsbestuur Venray, Lid provinciale staten Limburg
8. Sekretaris bestuur psychiatrisch ziekenhuis
9. Vice-voorzitter politiek

2e PENNINGMEESTER

1. KLAVER, Karel Hendrik
2. Valkenswaard, 20-11-1942
3. Nieuwegein 56, Mijnsheerenland 01862 - 2592
4. MULO A+B, HBS A+B, div. Ass.-diploma's, Marketing-Management (NIMA-A+B)
5. Algemeen directeur Verzekeringsbedrijven
6. Coördinator werkgroep Soc. Verz.
7. Secr. afd. Eindhoven, Dordrecht, Den Bosch
8. Bestuurslid Colinko ua. Adviseur div. org. maatsch. dienstverlening
9. 2e Penningmeester

2e PUBLICITEITSCOÖRDINATOR

1. Van RHIJN, Johan Andreas
2. Amsterdam, 13 april 1924
3. Kerklaan 81, Kortenhoef 035 - 60984
4. HBS-A
5. Stafmedewerker Opera Forum, Enschede (per 1/3/81)
6. Lid Werkgroep Kunsten en Media Campagnemedewerker Verkiezingen '81
7. Geen
8. Geen (meer)
9. 2e Publiciteitscoördinator

1. ROYEN, Johannes Antonius Jacobus
2. Nijmegen, 14.09.1930
3. Torenstraat 34, 4161 CP Heukelum
4. MO aanv. pr. cursussen
5. P.R. adviseur - directeur van een b.v.
6. Geen
7. Landelijk Campagne coördinator 1976/1977 bik kracht Tweede Kamer '78
8. Geen
9. 2e Publiciteits coördinator

1. VERSLOOT, Hugo
2. Nieuwer-Amstel, 21 juli 1947
3. Burg. van Hellenberg Hubarilaan 22, 1217 LL Hilversum overdag: 05200 - 77222 's avonds: 035 - 17929
4. HBS-A, Frans, niveau MO-A NIMA A, B & C - diverse management- en (bank)vak-trainingen
5. Stafffunctionaris productmanagement (buitenlands bankbedrijf van de Amro Bank)
6. Penningmeester Hilversum, redacteur/coördinator afdelingsblad HINT '66
7. Lid afdelingsbestuur
8. Geen vaste functies, geef ad-hoc lezingen "Helzijsmarketing"
9. 2e Publiciteitscoördinator

KANDIDATEN BESTUUR SWB

LEGENDA

1. Naam en voornamen
2. Geboorteplaats en -datum
3. Adres en telefoonnummer
4. Opleiding
5. Beroep
6. Huidige functies binnen D'66
7. Vroegere functies binnen D'66
8. Functies in andere maatschappelijke organisaties
9. Voor welke functie kandidaat

VOORZITTER

1. Dik, Wim
2. Rotterdam, 11 januari 1939
3. 5268 BP Helvoirt, Lage Driesstraat 23, 04118-2282
4. 5 jaar HBS-B - Gouda, TH Delft Electrotechnisch ingenieur Economische hogeschool Rotterdam kandidaat
5. Directeur vleeswarenbedrijf
6. Voorzitter SWB D'66
7. Voorzitter afd. Oss 1966-1969 CCRSF 1970-1972 Vice-voorzitter Politiek DB 1975 - 1979 Bestuur SWB 1976-heden
8. Bestuurslid Stichting regionale omroep NO-Brabant Voorzitter VNO N-Brabant Lid Brabants Zeeuwse werkgeversvereniging NCW
9. Voorzitter

PENNINGMEESTER

1. BERKHOUT, Edgar Frederik
2. Apeldoorn, 1-11-1940
3. Roelofsstraat 28, Den Haag 070 - 24 95 87
4. Economie, RU Groningen
5. Groepsleider Technische Computertoepassingen
6. Vice-voorzitter afd. Den Haag,
Lid financiële commissie
7. Penningmeester regio Z-Holland
8. --
9. Penningmeester

1. VONCKEN, Robert Mathieu
2. 22-12-1933
3. Prinsengracht 604, Amsterdam 1017 KS 020 - 251340
4. Procesingenieur TH Delft, doctor TW
5. --
6. Penningmeester SHB
7. o.a. voorzitter Amsterdam, diverse commissies
8. Bestuurslid chemische Techniek KIVI
9. Penningmeester

LID

1. VERVERS, Mijndert
2. Waddinxveen, 3 februari 1933
3. Kon. Emmalaan 9, 8051 PC Hattem (05206) 3276
(na 25/2:) 43276
4. Rijks HBS-B, Gouda
Chemische Techn., TH Delft, ir./1958
5. Plv. voorzitter Raad van Bestuur nv ICU, Informatie
en Communicatie Unie (Samson-Sijthoff, Molters-
Nordhoff en aanverwante bedrijven)
6. actief lid afd. Hattem
7. --
8. Voorz. Contact Centrum Bedrijfsleven Onderwijs,
Groningen, lid v.h. bestuur van de Remonstrantse
Kring, Zwolle
9. Lid.

AGENDAPUNT 15

STRATEGIERESOLUTIE

HB-RESOLUTIE I

AGENDAPUNT 15:

Toelichting

Op de HB-resolutie I zijn een fors aantal amendementen ingediend, die in allerlei combinaties de overwegingen en de besluiten ter wijziging voordragen. Vele van de wijzigingen overlappen elkaar. Behandeling van deze amendementen op de aangeboden wijze is nagenoeg onmogelijk, omdat allerlei delen van de verschillende amendementen elkaar uitsluiten of dupliceren. Dientengevolge heeft de rapportagecommissie de amendementen opgesplitst per overweging en per besluit en vervolgens geordend. Dit houdt helaas in dat enkele amendementen waarin wordt voorgesteld zowel een overweging als een besluit te wijzigen, ook gesplitst moesten worden. Dit betekent dat sommige (deel)amendementen door meerdere leden zijn ingediend. In die gevallen is slechts één amendement afgedrukt, met vermelding van de indieners van de overige (nagenoeg) gelijklopende amendementen.

AMENDEMENT 1500

Indieners : Roel Heskamp e.a.
Woordvoerder : Roel Heskamp
Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : HB-resolutie I in zijn geheel vervangen door:

"De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

*overwegende

dat D'66 zich kenmerkt door een principiële en permanente hervormingsgezindheid en van daaruit fundamentele veranderingen in de maatschappij wil bewerkstelligen;

van oordeel

- dat het om deze veranderingen inderdaad te kunnen bereiken noodzakelijk is samen te werken met partijen die ook deze hervormingsgezindheid als uitgangspunt hanteren, waarbij de onafhankelijkheid van de samenwerkende partijen onveranderd gehandhaafd blijft,
- dat van de huidige grote politieke partijen het CDA en de VVD niet van deze hervormingsgezindheid doen blijken en dat D'66 daarom niet samen met CDA en VVD regeringsverantwoordelijkheid kan dragen;

voorts van oordeel

dat D'66 juist in de huidige omstandigheden bereid moet zijn om deel te nemen in een kabinet, ook wanneer de stembusuitslag samenwerking met één van de hierboven in combinatie uitgesloten partijen noodzakelijk maakt om tot een meerderheidskabinet te kunnen komen;

besluit

- a. dat D'66 zal streven naar de vorming van een meerderheidskabinet, bestaande uit PvdA, PPR, D'66 en eventueel EVP en PSP;
- b. dat, indien een dergelijk kabinet niet haalbaar blijkt, de combinatie PvdA, CDA, D'66 moet worden geprobeerd;

- c. dat, indien ook zo'n kabinet niet tot stand kan komen, onderzocht moet worden of de combinatie PvdA, VVD, D'66 mogelijk is;
- d. dat, indien geen van deze meerderheidskabinetten mogelijk blijkt, een minderheidskabinet PvdA-D'66 moet worden geprobeerd;
- e. dat, indien ook dit niet tot een kabinet leidt, er nader overleg over de te volgen koers plaats zal vinden tussen TK-fractie, HB en Adviesraad, waarbij de hierboven uitgesloten combinatie niet ter discussie kan komen. "

AMENDEMENT 1501

Indieners : Afdeling Mierlo
 Woordvoerder : Ad Bakhuizen
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : I. In de voorgestelde tekst de volgende wijzigingen aan te brengen:

in de overweging de punten 1 t/m 4 te vervangen door:

1. dat naar naar oordeel het beleid van het huidige kabinet geen aanzet heeft gegeven tot oplossing van de problemen in de samenleving;
2. dat een kabinet in de komende regeerperiode in elk geval zo zou moeten zijn samengesteld dat een progressief beleid kan worden gevoerd en bij voorkeur zou moeten steunen op een ruime meerderheid in het parlement.

II. en in het besluit de punten a, b en c te vervangen door:

- a. dat D'66 zal streven naar een kabinet van progressieve signatuur, waartoe PvdA en D'66 de basis zullen zijn;
- b. dat voor het vinden van een ruime meerderheid in het parlement een compromis met één der andere partijen moet worden overwogen;
- c. dat, indien het niet mogelijk blijkt een kabinet van progressieve signatuur te vormen, niet aan de regering zal worden deelgenomen.

AMENDEMENT 1502

Indieners : Iet Jaeger-Magé e.a.
 Woordvoerder : Iet Jaeger-Magé
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : HB-resolutie I als volgt vervangen:

"De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

overwegende

- dat een kabinet in de komende regeerperiode zou moeten steunen op een ruime meerderheid in het parlement en zo zou moeten zijn samengesteld, dat een progressief beleid kan worden gevoerd;
- dat de uitgangspunten van D'66 voor de inrichting van de samenleving fundamenteel afwijken van de beginselen van de CPN, en dat daarom D'66 niet zal deelnemen aan een regering waar die partij ook deel van uitmaakt;

besluit

- dat D'66 na de volgende verkiezingen alleen zal deelnemen aan die coalitie, die uitvoering van het D'66-verkiezingsprogramma in ruime mate waarborgt, en gaat over tot de orde van de dag."

AMENDEMENT 1503

Indieners : Ger Kooistra e.a.
 Woordvoerder : Ger Kooistra
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : t.a.v. de overweging lid 1:

Het zinsnedeelte achter "samengesteld" vervalt en wordt vervangen door:

"dat een beleid kan worden gevoerd dat in voldoende mate aan de visie van D'66 tegemoet komt."

AMENDEMENT 1504

Indieners : J. van Berkom e.a.
 Woordvoerder : J. van Berkom
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : t.a.v. overweging lid 2:

vervallen het zinsdeel "en dat daarom D'66 niet samen met VVD en CDA een kabinet zal vormen."

NB. Dit amendement werd ook ingediend door:

- a. G. Kooistra e.a.
- b. Afdeling Bommelerwaard
- c. R. Louw e.a.

AMENDEMENT 1505

Indieners : G. Bosch e.a.
 Woordvoerder : A. Friesen
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : t.a.v. overweging lid 2, luidende:

"dat naar haar oordeel het beleid van het huidige kabinet geen aanzet heeft gegeven tot oplossing van de problemen in de samenleving en dat daarom D'66 niet samen met VVD en CDA een kabinet zal vormen"

als volgt wijzigen:

"dat naar haar oordeel het beleid van het huidige kabinet onvoldoende aanzet heeft gegeven tot oplossing van problemen in de samenleving en dat daarom D'66 niet samen met VVD en CDA een kabinet zal vormen, indien en voorzover VVD en CDA een regeringsprogramma nastreven dat gelijk of streng verwant is aan het regeringsprogramma waarop het huidige kabinetsbeleid is gebaseerd."

AMENDEMENT 1506

Indieners : R. Louw e.a.
 Woordvoerder : R. Louw
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : t.a.v. overweging lid 2:

"geen aanzet" vervangen door "onvoldoende aanzet"

NB. Bij aanvaarding van Amendement 1505 vervalt dit amendement.

AMENDEMENT 1507

Indieners : R. Chorus e.a.
 Woordvoerder : R. Chorus
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : t.a.v. overweging lid 2:

Vervangen: " . . . en dat daarom D'66 niet samen met VVD en CDA een combinatie zal vormen;"

door: " . . . en dat daarom de vorming van een combinatie van D'66 met VVD en CDA niet voor de hand ligt;"

AMENDEMENT 1508

Indieners : Jan Drenten e.a.
 Woordvoerder : Jan Drenten
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : lid 3 van de "overweging" (betreffende uitsluiting CPN) geheel schrappen; lid 4 wordt lid 3.

NB. Dit amendement werd ook ingediend door:

- a. J. van Berkom e.a.
- b. L. van Troost e.a.
- c. Afdeling Bommelerwaard.

AMENDEMENT 1509

Indieners : Nico Léons e.a.
 Woordvoerder : Nico Léons
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : Overweging lid 3 vervangen door:

"dat de uitgangspunten van D'66 voor de inrichting van de samenleving fundamenteel afwijken van de programma's van CPN, SGP en GPV, en dat daarom D'66 in principe niet zal deelnemen aan een regering waarvan één van deze partijen deel uitmaakt."

AMENDEMENT 1510

Indieners : Lars van Troost e.a.
 Woordvoerder : Lars van Troost
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : t.a.v. lid 4:

"dat de kans (.....) uitgesloten" schrappen.

NB. Dit amendement werd ook ingediend door de afdeling Soest.

AMENDEMENT 1511

Indieners : Teun de Blank e.a.
 Woordvoerder : Teun de Blank
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : t.a.v. overweging lid 4:

Wijzigen in: "dat de kans op de vorming van een PvdA-VVD-D'66-combinatie weliswaar klein moet worden geacht, maar dat deze combinatie in verband met wenselijke mentaliteitsveranderingen en daaruit voortvloeiende verschuivingen in de Nederlandse partijpolitieke verhoudingen, niet bij voorbaat mag worden uitgesloten."

AMENDEMENT 1512

Indieners : D'66-afdeling België
 Woordvoerder : Nico Wegter
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : Het besluit als volgt te wijzigen:

- a. dat D'66 na de volgende verkiezingen zal streven naar het tot stand komen van een kabinet PvdA-CDA-PPR en D'66. Als dit niet haalbaar blijkt, zal het streven zijn gericht op de vorming van een kabinet PvdA-CDA en D'66. Indien ook deze tweede mogelijkheid niet haalbaar blijkt, moet worden nagegaan of een combinatie PvdA-VVD-D'66 mogelijk is;
 - b. dat als geen van deze drie meerderheidscombinaties zou lukken, de vorming van een minderheidsregering moet worden overwogen, en dat op grond van programma-vergelijking en in het verleden gebleken progressieve gezindheid als eerste een minderheidskabinet PvdA-D'66-PPR moet worden geprobeerd, en als dat niet haalbaar blijkt, een combinatie PvdA-D'66;
 - c. dat, indien deze opties niet tot een kabinet leiden, er nader overleg over de te volgen koers plaats zal vinden tussen de Tweede Kamerfractie, het Hoofdbestuur en de Adviesraad,
- en gaat over tot de orde van de dag."

AMENDEMENT 1513

Indieners : Afdeling Utrecht
 Woordvoerder : H. Kernkamp
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : Het besluit als volgt te vervangen:

"besluit:

- a. dat D'66 na de volgende verkiezingen zal streven naar het tot standkomen van een kabinet van PvdA, CDA en D'66;
- b. dat, als deze meerderheidscombinatie niet zou lukken, de vorming van een progressief kabinet met een zo breed mogelijke steun moet worden overwogen;
- c. dat, indien ook dit niet tot een kabinet leidt, de haalbaarheid van de combinatie PvdA, VVD, D'66 moet worden onderzocht;
- d. dat, als geen van genoemde mogelijkheden slaagt, er nader overleg over de te volgen koers zal plaatsvinden tussen de Tweede Kamerfractie, het Hoofdbestuur en de Adviesraad, waarbij de hierboven uitgesloten combinaties niet ter discussie kunnen komen."

AMENDEMENT 1514

Indieners : Vijf leden uit Koudekerk a/d Rijn
 Woordvoerder : R. Louw
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : Het besluit als volgt te wijzigen:
 besluit: a. als volgt te lezen:

dat D'66 na de volgende verkiezingen zal streven naar het tot stand komen van - en deelname aan - een meerderheidskabinet, waarmee het door D'66 voorgestane beleid zo veel mogelijk tot uitvoering kan worden gebracht. Hiertoe komt de combinatie PvdA-CDA-D'66 als eerste in aanmerking;

b. nieuwe tekst:

dat, als deze oplossing niet mogelijk blijkt, zal dienen te worden nagegaan of met CDA en VVD - of eventueel PvdA en VVD - een zodanig programma uitvoerbaar is, dat D'66 zich daarin in voldoende mate zal weten te herkennen;

c. zie "b. oud", schrappen van "twee" in de eerste regel.

d. zie "c. oud".

AMENDEMENT 1515

Indieners : Afdeling Soest
 Woordvoerder : R.A.C. Hoksbergen
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : t.a.v. besluit, lid a: als volgt wijzigen:

a. dat D'66 na de volgende verkiezingen zal streven naar het tot stand komen van een kabinet van PvdA, VVD, D'66 en als dit niet haalbaar blijkt, zal moeten worden nagegaan of een combinatie PvdA, CDA, D'66 mogelijk is;"

NB. Een nagenoeg gelijkkluidend amendement werd ingediend door Teun de Blank e.a..

AMENDEMENT 1516

Indieners : G. Bosch e.a.
 Woordvoerder : A. Friesen
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : t.a.v. besluit, lid a: als volgt wijzigen:

a. dat D'66 na de volgende verkiezingen zal streven naar het tot stand komen van een kabinet van PvdA, CDA, D'66 en als dit niet haalbaar blijkt, zal moeten worden nagegaan of een combinatie PvdA, VVD, D'66, dan wel, en dat in de kontekst van de overwegingen, een combinatie CDA, VVD, D'66 mogelijk is.

AMENDEMENT 1517

Indieners : M.B. de Roos e.a.
 Woordvoerder : M.B. de Roos
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : in het voorgestelde besluit, lid a, de passage "een kabinet van PvdA, CDA, D'66 . . . mogelijk is;"

vervangen door:

"een kabinet van D'66, PvdA en (in alfabetische volgorde) hetzij CDA, hetzij VVD;"

AMENDEMENT 1518

Indieners : Lars van Troost e.a.
 Woordvoerder : Lars van Troost
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : t.a.v. besluit, leden a en b: als volgt wijzigen:

a. dat D'66 na de volgende verkiezingen zal streven naar het tot stand komen van een kabinet van CDA met PvdA, D'66 en andere progressieve partijen;
 b. dat als deze meerderheidscombinatie zou mislukken, de vorming van een minderheidsregering moet worden overwogen op grond van programmavergelijking en in het verleden gebleken progressieve gezindheid en als het eerste een minderheidskabinet PvdA-D'66 en andere progressieve partijen moet worden geprobeerd;"

AMENDEMENT 1519

Indieners : Afdeling Zutphen
 Woordvoerder : D. Gout
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : Besluit, lid b, geheel schrappen.

NB. Dit amendement werd ook ingediend door:

a. J. van Berkom e.a.
 b. R. Chorus e.a.
 c. H. Glaubitz e.a.

AMENDEMENT 1520

Indieners : ARV-Gelderland
 Woordvoerder : K. Nawijn
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : Besluit, lid b, als volgt wijzigen:

b. dat, als geen van deze twee meerderheidscombinaties zou lukken, de vorming van een minderheidsregering moet worden overwogen;"

AMENDEMENT 1521

Indieners : Ger Kooistra e.a.
 Woordvoerder : Ger Kooistra
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : t.a.v. het besluit, lid b:

het zinsgedeelte achter "zou lukken" vervalt

en wordt vervangen door: "de vorming van een kabinet op strikt zakelijke grondslag moet worden overwogen."

AMENDEMENT 1522

Indieners : Afdeling Hilversum
 Woordvoerder : R.H. Veerman
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : t.a.v. het besluit, lid b:

"...., als eerste een minderheidskabinet PvdA-D'66 moet worden geprobeerd;"

vervangen door:

"...., als eerste een progressief minderheidskabinet moet worden geprobeerd;"

AMENDEMENT 1523

Indieners : Hanneke Gelderblom-Lankhout e.a.
 Woordvoerder : Hanneke Gelderblom-Lankhout
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : Besluit, lid b, vervangen door:

b. dat, als geen van deze twee meerderheidscombinaties zou lukken, de vorming van een minderheidsregering moet worden overwogen, en dat op grond van programma-vergelijking *de mogelijke vorming van een minderheidskabinet PvdA-D'66 of CDA-D'66 moet worden onderzocht.*"

AMENDEMENT 1524

Indieners : Frans Rogier e.a.
 Woordvoerder : Frans Rogier
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : Besluit, lid c, hernummeren tot lid d, toevoegen onderstaand lid c:

c. dat, wanneer het ook niet mogelijk blijkt een minderheidskabinet PvdA-D'66 te vormen, gestreefd moet worden naar een minderheidskabinet CDA-D'66;"

AMENDEMENT 1525

Indieners : ARV-Noord-Brabant
 Woordvoerder : Guus de Smet en/of Jan Derwig
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : bij besluit invoegen onder c:

na de woorden "indien dit niet tot een kabinet leidt":

"een nieuwe uitspraak van de ALV wordt gevraagd en, wanneer dit om tijdsredenen niet mogelijk is," enz.

NB. Een soortgelijk amendement werd ingediend door:

- a. J. van Berkom e.a.
- b. Subregio Haaglanden

AMENDEMENT 1526

Indieners : R. Chorus e.a.
 Woordvoerder : R. Chorus
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : bij besluit, lid c, laten vervallen van de laatste zinssnede: " waarbij de hierboven uitgesloten combinaties niet ter discussie kunnen komen."

NB. Dit amendement werd ook ingediend door:
 de afdeling Bommelerwaard.

AMENDEMENT 1527

Indieners : ARV-Gelderland
 Woordvoerder : Aad Nuis
 Onderwerp : HB-resolutie I

Voorstel : bij besluit invoegen na c.:

d. dat, indien vóór de verkiezingen door bepaalde gebeurtenissen, zoals ingrijpende koerswijzigingen van andere partijen, deze strategie geblokkeerd wordt, het Hoofdbestuur zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval voor de verkiezingen, een ALV zal bijeenroepen, die opnieuw een standpunt zal bepalen."

MOTIE 9500

Indieners : M. Vissers e.a.
 Woordvoerder : M. Vissers
 Onderwerp : HB-resolutie I

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

overwegende

dat in de HB-resolutie I onder 4 terecht de kans op een regeringscombinatie PvdA-VVD-D'66 niet groot wordt geacht;

is van oordeel

dat de mogelijkheid daartoe echter meer expliciet moet worden gesteld;

spreekt als haar mening uit

dat met name D'66 een belangrijke (brug)functie kan vervullen binnen een samenwerking met de beide grote niet-confessionele partijen; en

draagt op aan het Hoofdbestuur, de Tweede Kamerfractie en de Adviesraad

het onder 4 genoemde alternatief nadrukkelijker op de mogelijkheden te onderzoeken,

en gaat over tot de orde van de dag.

AGENDAPUNT 16

AKTUELE POLITIEKE MOTIES

MOTIE 1600

Indieners : Van Dam e.a.
 Woordvoerder : Van Dam
 Onderwerp : Brede Maatschappelijke Discussie

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering
 bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

overwegende dat

1. er op een bepaald moment is besloten tot het houden van een zgn. Brede Maatschappelijke Discussie over kernenergie;
2. het echter niet zo kan en mag zijn dat een dergelijk besluit koste wat het kost wordt uitgevoerd;
3. er redenen zijn aan te voeren om het besluit tot deze Discussie in heroverweging te nemen;
4. deze redenen met name gelegen zijn in de voortschrijdende bouw van kerncentrales vlak over de Nederlandse grens, de les van "Harrisburg" en de steeds duidelijker wordende weerklank die acties als die t.a.v. Borssele en Dodewaard ondervinden;
5. het daarom raadzaam zou kunnen zijn de tijdrovende Discussie niet te voeren en op korte termijn tot een parlementaire uitspraak over kernenergie te komen;
6. een dergelijke uitspraak als neven-effect zou hebben dat de reeds in gang gezette Brede Maatschappelijke Discussie over de hoogte van de vergoeding van de voorzitter van de desbetreffende Stuurgroep in betere (deeltijd-)banen kan worden geleid;

spreekt als haar mening uit dat

het besluit tot het voeren van een Brede Maatschappelijke Discussie in heroverweging dient te worden genomen,

Verzoekt de Tweede Kamerfractie

al haar krachten aan te wenden om een (Kamerbrede) motie van deze strekking er door te krijgen,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 1601

Indieners : Afdeling Maartensdijk
 Woordvoerder : F.L. Jansen
 Onderwerp : Honorarium Voorzitter van de Stuurgroep voor de Brede Maatschappelijke Discussie

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering
 bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

overwegende

dat het Kabinet het honorarium van de voorzitter van de stuurgroep voor de brede maatschappelijke discussie over de kernenergie problematiek op een bedrag van f 205.000,-- heeft vastgesteld voor de tijdsbesteding van vier dagen per week, terwijl overigens van regeeringswege op alle terreinen van de overheidszorg herhaaldelijk wordt aangedrongen op bezuinigingen ook in de personele sfeer van de overheid zelf,

voorts overwegende

dat vele bij de discussie betrokken groeperingen worden gemaand tot beperking van looneisen en veel deelnemers aan de discussie zelfs, ten gevolge van de slechte economische situatie, afhankelijk zijn van sociale uitkeringen,

spreekt als haar mening uit

dat de hoogte van genoemde honorering aanzienlijk stijgt boven een bedrag dat redelijkerwijs voor een dergelijk voorzitterschap kan worden geboden,

is verder van mening

dat genoemd honorarium de geloofwaardigheid van zowel de voorzitter van de stuurgroep, als van de maatschappelijke discussie zal aantasten;

en verzoekt de Fractie van D'66 in de Tweede Kamer

haar afkeuring over genoemd honorarium bekend te maken aan de Tweede Kamer en het Kabinet,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 1602

Indieners : Afdeling Nijmegen
 Woordvoerder : Wim Vrijhoef
 Onderwerp : Vestiging van centrum voor micro-electronica

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering
 bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

Gezien

het rapport van de adviescommissie inzake de gevolgen van de invoering van micro-electronica in Nederland, genoemd naar haar voorzitter, de heer Rathenau, waaruit het volgende citaat uit Hst. 6.3.

Een centrum voor Micro-electronica, op blz. 86:

"Het concentreren van kennis in een centrum is noodzakelijk om drie redenen:

1. deskundigheid op het gebied van micro-electronica en daarmee samenhangende disciplines is in Nederland tot zo weinig mensen beperkt, dat versplintering desastreus zou zijn, zoals uit ervaringen in het buitenland en in eigen land kan worden afgeleid;
2. de korte economische levensduur van de zeer complexe apparatuur ten behoeve van het ontwerpen van micro-electronica; kostbare apparatuur moet na korte tijd worden vervangen door meer geavanceerde, nog duurder, niettemin onmisbare apparatuur;
3. een excellent en sterk centrum kan voorkomen dat de kleine en middelgrote industrie in Nederland in grote moeilijkheden geraakt, als ooit de Nederlandse halfgeleider-industrie zou wegvallen, waardoor op een belangrijk gebied Nederland sterk van het buitenland afhankelijk zou worden."

overwegende

a. dat wetenschappelijke ondersteuning van micro-electronica als innoverende bezigheid gewenst is, gezien het belang voor deze innovatie voor de toekomstige werkgelegenheid;

b. dat die wetenschappelijke ondersteuning bij voorkeur dient te geschieden vanuit één centraal punt, zodat er maximaal profijt getrokken kan worden uit deze wetenschappelijke inspanning, waardoor de snelst mogelijke kennisopbouw bereikt kan worden;

- c. dat het spreiden van die wetenschappelijke ondersteuning over meer instellingen, zoals de Minister van Wetenschapsbeleid voorstelt, desastreus is, omdat versnippering van kennis en dubbel werk hiervan het gevolg kan zijn, waardoor de Nederlandse achterstand in kennis over micro-electronica slechts kan oplopen;
- d. dat de plaats in Nederland waar op dit moment grote know-how aanwezig is, de fabriek is waar de "chips" geproduceerd worden, n.l. de Philips vestiging te Nijmegen;
- e. dat de kennis op het gebied van micro-electronica in de Nederlandse Technische Hoge Scholen en Universiteiten in de kinderschoenen staat, zodat het voor de opbouw van wetenschappelijke kennis niet relevant is of dit gebeurt in een TH of Universiteit;
- f. dat de keuze voor een Universiteit zelfs te prevaleren valt, gezien de brede opbouw van haar disciplines, welke relevant zijn voor sociaal-culturele en economische implicaties van de invoering van de micro-electronica;
- g. dat een te stichten centrum voor micro-electronica zo dicht mogelijk bij het huidige kenniscentrum, de Philips vestiging te Nijmegen, gesitueerd dient te zijn, in het belang van de noodzakelijke werkkontakten;
- h. dat de regionale werkgelegenheidssituatie een factor van overweging moet zijn bij de keuze van een vestigingsplaats;
- i. dat Nijmegen een werkeloosheidspercentage heeft van 13%, i.e. twee maal het landelijke gemiddelde;

besluit

de beslissing van de Minister van Wetenschapsbeleid om Nijmegen te laten vallen als mogelijke vestigingsplaats en het ontwikkelen van de kennis over micro-electronica over te laten aan drie centra af te keuren;

en verzoekt

de volksvertegenwoordiging van D'66 in de Staten Generaal al het mogelijke te doen om te komen tot de vestiging van minimaal één volledig centrum voor micro-electronica, bij voorkeur te Nijmegen,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 1603

Indieners : ARV-Zuid-Holland
 Woordvoerder : Philip Pieters
 Onderwerp : Bodemverontreiniging

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

overwegende

- dat een niet aflatende stroom van berichten over bodemverontreiniging over de Nederlandse burgers wordt uitgestort,
- dat niet duidelijk is om welke soorten stoffen het precies gaat en welke gevolgen er zijn voor de volksgezondheid,
- dat er weinig samenhang uit de berichten blijkt, daar zij in flarden in de berichtgeving der media zijn aan te treffen,
- dat er bij vele burgers onrust is ontstaan over de kwaliteit van de grond onder het eigen huis,
- dat het onduidelijk is wie de veroorzakers zijn,
- dat de rol van de diverse overheden onduidelijk is,
- dat in geval van schade de verantwoordelijke personen en/of instanties onbekend zijn, waardoor schade nauwelijks op de schuldigen is te verhalen,
- dat een onderzoek naar de feiten in hun onderlinge samenhang dringend noodzakelijk is,

verzoekt de Tweede Kamerfractie en/of de Eerste Kamerfractie:

in de komende parlementaire zittingsperiode een voorstel in te dienen tot het houden van een parlementaire enquête over de verontreiniging van bodem, oppervlaken en grondwater,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 1604

Indieners : Werkgroep Milieu
 Woordvoerder : Jan-Pieter Wind
 Onderwerp : Bodemverontreiniging

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

overwegende

dat in de komende jaren een aanzienlijk bedrag nodig zal zijn voor de verwijdering en verwerking van (chemisch) afval dat op daartoe niet geschikte plaatsen is gestort;

is van oordeel

dat de kosten voor de bestrijding van deze bodemverontreiniging niet alleen ten laste van de overheid dienen te komen;

besluit

dat het noodzakelijk is een fonds te vormen waaruit bovengenoemde kosten kunnen worden bestreden en dat gevoed wordt door bijdragen van degenen die de verontreiniging veroorzaken c.q. veroorzaakt hebben;

verzoekt de Tweede Kamerfractie

haar standpunt in overeenstemming met het bovenstaande te bepalen en zulks ook aan de Regering kenbaar te maken

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 1605

Indieners : ARV-Overijssel
 Woordvoerder : J. Simons
 Onderwerp : Behoud natuurreserveaat Oostvaarders Plassen

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

overwegende

- dat in de afgelopen 12 jaar de Oostvaardersplassen tot een uniek natuurreserveaat zijn uitgegroeid, waarin zich een (uniek) biologisch evenwicht heeft ingesteld;
- dat op grond van plannen van eerdere datum er een spoorlijn is gepland, dwars door dit gebied heen;
- dat met name in de Zuidelijke IJsselmeerpolders er voldoende opties zijn voor een tracé grenzend aan het reserveaat,

ervan uitgaande

- dat de aanleg van de "Almere" spoorlijn nauwelijks vertraging behoeft te ondervinden bij het kiezen van een tracé aan de onmiddellijke Zuid-Oostgrens van dit reserveaat,

verzoekt de Tweede Kamerfractie van D'66

- om (in samenwerking met andere partijen) de plannen tot aanleg van deze spoorlijn te wijzigen in bovenvermelde zin,
- om additionele planologische maatregelen te treffen voor een natuurlijke begrenzing van de Oostvaardersplassen,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 1606

Indieners : ARV-Zuid-Holland
 Woordvoerder : Anton van Lijssel
 Onderwerp : De economische situatie

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

overwegende

- dat de economische situatie in Nederland zeer snel verslechtert en dat het aantal werklozen sinds het verschijnen van het concept-verkiezingsprogramma al weer met 20.000 is gestegen;
- dat door de wijze waarop tegen werkloosheid wordt aangekeken een steeds grotere groep ontstaat die zich minder gewaardeerd weet, hetgeen op den duur kan leiden tot ontwrichting van de democratische samenleving;
- dat het in praktijk brengen van de visie van D'66, dat het verrichten van betaalde arbeid voor een zinvol leven (ook als gewaardeerd lid van de samenleving) niet noodzakelijk is, niet behoeft te wachten tot het jaar 2000;
- dat daarnaast voor een goede verdeling van de arbeid ingrijpende structurele veranderingen nodig zijn;
- dat de invloed van het onderwijs op jongeren b.v. niet aansluit bij de mogelijkheden die de maatschappij biedt, waardoor aanvankelijk irreële toekomstverwachtingen en daarna grote frustraties ontstaan;
- dat daarnaast niet voldoende duidelijk is in hoeverre en voor hoelang aan behoud van arbeidsplaatsen in niet meer rendabele bedrijven de voorkeur moet worden gegeven boven werkloosheid;
- dat onvoldoende duidelijk is in hoeverre wensen ten aanzien van milieu, energiebesparing en humanisering van de arbeid invloed mogen hebben op de gewenste economische groei;

is van oordeel

dat ten aanzien van deze en andere problemen een duidelijk en INTEGRAAL standpunt noodzakelijk is, waarin een volgorde van prioriteiten voor D'66 naar voren komt, en verzoekt het Hoofdbestuur, de Tweede Kamerfractie en de Programmacommissie

om, ondanks de drukke periode en het korte tijdsbestek, uitgaande van het verkiezingsprogramma nog voor de verkiezingen een standpunt te formuleren ten aanzien van de huidige werkgelegenheidssituatie,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 1607

Indieners : Ellen-Marie Vogel e.a.
 Woordvoerder : Ellen-Marie Vogel
 Onderwerp : Erkenning PLO

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

overwegende

dat de staat Israël recht van bestaan heeft, evenals iedere andere staat,

dat de PLO in haar handvest de vernietiging van Israël vermeldt,

spreekt als haar mening uit

1. dat regering en parlement op geen enkele manier mogen overgaan tot een erkenning van de PLO en dat zij ook geen officiële contacten met deze organisatie mogen hebben, zolang de PLO op enigerlei wijze het verdwijnen van Israël als staat voor het joodse volk voorstaat of nastreeft;
2. dat een dergelijk beleid ook in EEG-verband met alle daartoe geëigende middelen dient te worden bevorderd;
3. dat de Tweede Kamerfractie van D'66 dit standpunt kenbaar moet maken,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 1608

Indieners : ARV-Friesland
 Woordvoerder : Rienke Bos-Osinga
 Onderwerp : El Salvador

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

overwegende

- dat in El Salvador de rechten van de mens met voeten worden getreden;
- dat barbaarse moordpartijen op en vervolging van de bevolking door de officiële regering worden toegelaten;
- dat de VS hun wapenleveranties aan de officiële regering hervat hebben;

spreekt als haar mening uit

- dat de situatie in El Salvador in hoge mate veront-
rustend is,

doet een dringend beroep op de Tweede Kamerfractie van D'66

om alles te doen wat in haar vermogen ligt om zowel bij de regering van El Salvador als van de Verenigde Staten een Nederlands protest te laten horen tegen deze grove schending van de rechten van de mens,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 1609

Indieners : Hans Grinwis e.a.
 Woordvoerder : Hans Grinwis
 Onderwerp : Herindeling Goeree-Overflakkee

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

overwegende

- dat Goeree-Overflakkee ten aanzien van cultuur, zeden en gewoonten in grote mate bij de huidige provincie Zeeland past;
- dat de meerderheid van de bevolking aansluiting wenst bij Zeeland;
- dat de uitslag van de gehouden stemming op de algemene ledenvergadering van 12 december 1980 van de afdeling Goedereede was 85% vóór aansluiting bij Zeeland;
- dat alle politieke partijen, behalve PvdA op Goeree-Overflakkee, de wens hebben uitgesproken in alle gemeenteraadsvergaderingen vóór aansluiting bij Zeeland;

is van oordeel

- dat, alvorens zowel de Tweede Kamer als Provinciale Staten als Rijnmondfractie een standpunt bepalen, allereerst de afdelingen van D'66 op Goeree-Overflakkee gehoord dienen te worden,
- dat bij eventuele provinciale herindeling Goeree-Overflakkee ingedeeld behoort te worden bij de provincie Zeeland;
- dat zowel de wens van de bevolking als van de afdelingen van D'66 op Goeree-Overflakkee in acht genomen dienen te worden,

besluit

- de Tweede Kamerfractie met klem te verzoeken hier rekening mee te houden,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 1610

Indieners : ARV-Gelderland
 Woordvoerder : D. Gout
 Onderwerp : Provinciale herindeling

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

overwegende

dat territoriale herindeling vooraf gegaan dient te worden door een functionele taak-herverdeling tussen de drie bestuurslagen, en overwegende dat op allerlei gebied kostenbesparende maatregelen genomen worden;

is van oordeel

- dat er van een functionele taak-herverdeling tot nu toe nauwelijks sprake is,
- dat de vorming van nieuwe provincies, zoals de nieuw te vormen provincie Twente, niet noemenswaardig kostenbesparend zal zijn, doch integendeel enorm veel kosten met zich meebrengt;

sprekt als haar mening uit

dat van de vorming van de provincie Twente onder deze omstandigheden geen sprake mag zijn,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 1611

Indieners : ARV-Gelderland
 Woordvoerder : Erno Maas
 Onderwerp : Organisatie van het Overheidsbestuur

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

overwegende

- dat de organisatie van het overheidsbestuur op alle niveaus van centrale betekenis is voor het democratiseren van de samenleving;
- dat Democraten '66 opnieuw een samenhangende visie dient te ontwikkelen op de organisatie van het overheidsbestuur op alle niveaus, inclusief een financiële doorrekening;

verzoekt het Hoofdbestuur

het zo te leiden, dat een dergelijke visie in het voorjaar van 1982 gestalte krijgt in een hoofdstuk van het Beleidsprogramma,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 1612

Indieners : ARV-Gelderland
 Woordvoerder : Thom de Graaf
 Onderwerp : Gekozen burgemeester

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

overwegende

- dat Democraten '66 vanaf haar oprichting streeft naar een radicale democratisering van de samenleving;
- dat binnen dit streven de democratisering van het overheidsbestuur past;
- dat democratisering van het overheidsbestuur allereerst veronderstelt dat de burgers invloed kunnen uitoefenen op de samenstelling van de organen die hen besturen;
- dat diensgevolge Democraten '66 er naar dient te streven dat de burgemeester, zijnde bestuurder en gezagsdrager op lokaal niveau, in de toekomst zal worden gekozen door of middels de inwoners van de gemeente,

besluit

het Hoofdbestuur op te dragen op korte termijn een voorstel aan de ALV voor te leggen tot het doen opnemen van een paragraaf in het Beleidsprogramma, inhoudende het uitgangspunt van een gekozen burgemeester en de wijze waarop een dergelijke verkiezing dient te worden geregeld,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 1613

Indieners : ARV-Gelderland
 Woordvoerder : Erno Maas
 Onderwerp : Onverenigbaarheid van functies

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

overwegende

- dat het onverenigbaar verklaren van functies voor Democraten '66 berust op de wenselijkheid van het vermijden van dubbelrollen in de politieke besluitvorming en van de daarmee gepaard gaande ondoorzichtigheid van het bestuur;
- dat dit ongewenste effect in meerdere of mindere mate kan optreden bij velerlei combinaties van functies, met name bij de lagere overheden;
- dat simpele regels in dit opzicht de kans lopen het ongewoonlijke te verbieden en het eigenlijke kwaad nauwelijks aan te tasten;

verzoekt het hoofdbestuur

een grondige analyse te doen verrichten van dit vraagstuk en op grond daarvan een richtsnoer vast te stellen ten aanzien van de onverenigbaarheid van functies,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 1614

Indieners : ARV-Zuid-Holland
Woordvoerder : Van Dam
Onderwerp : Vermindering bureaucratie

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

overwegende dat

1. het doorzichtiger maken van onze maatschappij voor de burgers een belangrijke doelstelling van D'66 is;
2. het in dat verband o.m. nodig is op tal van terreinen te komen tot een vermindering van de bureaucratie;
3. deze vermindering dan ook terecht deel uitmaakt (blz. 21) van het concept-verkiezingsprogramma;
4. echter op vele andere plaatsen in dit programma sprake is van nieuwe overheids-maatschappijen, databanken, commissies, etc. zonder dat consequent wordt aangegeven welke huidige instellingen kunnen verdwijnen;

is van oordeel dat

D'66, zijnde een pragmatische partij, uiterst terughoudend dient te zijn met betrekking tot het zonder meer toevoegen van nieuwe organen op de diverse terreinen van overheidszorg;

spreekt als haar mening uit dat

de toekomstige Tweede Kamerfractie van D'66 bij het doen van voorstellen t.a.v. het instellen van commissies e.d. waar ook maar enigszins mogelijk aangeeft hoe de huidige (advies-)structuren dienen te veranderen om voor hun nieuwe taken berekend te zijn en eerder streeft naar vermindering van het aantal van dergelijke organen dan naar uitbreiding daarvan,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 1615

Indieners : ARV-Zuid-Holland
Woordvoerder : Philip Pieters
Onderwerp : Coördinatie programmacommissie-werkgroepen

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

overwegende

- dat aan de inbreng van de werkgroepen voor het concept-verkiezingsprogramma veel en deskundig werk vooraf gaat;
- dat de programmacommissie de ingeleverde teksten soms ook naar politieke inhoud wijzigt;
- dat de programmacommissie stukken uit de inbreng van de werkgroepen soms volledig weglaat;
- dat de programmacommissie hierover geen overleg pleegt met de werkgroepen c.q. met de coördinatoren daarvan;
- dat dit weer leidt tot een stroom van amendementen;
- dat dit het werk frustrereert van de werkgroepen;
- dat één onnodig groot aantal amendementen de vlotte gang van zaken op het congres niet bevordert;

draagt het Hoofdbestuur op

maatregelen te nemen, c.q. procedures te ontwerpen die een betere communicatie inzake de totstandkoming van het concept-verkiezingsprogramma mogelijk maakt tussen programmacommissie en werkgroepen, waardoor onnodig werk wordt voorkomen,

en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 1616

Indieners : Philip Pieters, e.a.
Woordvoerder : Philip Pieters
Onderwerp : Instelling werkcommissie

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

overwegende

- dat grote delen van de wetgeving, betrekking hebbende op het Nederlandschap en de rechtspositie van vreemdelingen door de ontwikkeling van de laatste decennia snel verouderen,
- dat in allerlei regels ten aanzien van gezinshereniging en dergelijke de positie van de vrouw als ondergeschikt aan de echtgenoot bevestigd wordt;
- dat het complex van wetten, maatregelen van bestuur, richtlijnen aan ambtelijke instellingen etc. zo ondoorzichtig is geworden, dat zelfs juristen de samenhang niet meer kunnen ontwarren zonder specialistische studie;
- dat de direkt betrokkenen, de vreemdelingen en hulpverleners, er vaak helemaal niets meer van begrijpen;
- dat de vaak verouderde regels letterlijke toepassing niet verdragen, zonder te leiden tot beschamende en vernederende taferelen;

verzoekt het hoofdbestuur

te bevorderen de instelling van een commissie die de betreffende wetten en reglementen bestudeert en voorstellen aandraagt ter verbetering en modernisering, en gaat over tot de orde van de dag.

MOTIE 1617

Indieners : I.M. de Klerk c.s.
Woordvoerder : I.M. de Klerk
Onderwerp : Dierenbescherming

De Algemene Ledenvergadering van D'66, in vergadering bijeen te Amersfoort op 20/21 februari 1981,

overwegende

dat, waar de wetgeving ten aanzien van het dier in de samenleving nog steeds onvoldoende blijkt en het vervolgingsbeleid daardoor nagenoeg onmogelijk is,

verzoekt het hoofdbestuur

een werkgroep te doen instellen, ofwel de SWB D'66 te verzoeken zo'n werkgroep in te stellen, ter voorbereiding van een adequate wetgeving met mogelijkheden tot een beter vervolgingsbeleid,

en gaat over tot de orde van de dag.